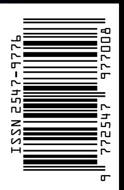
2 AYLIK DİZİ KÜLTÜRÜ DERGİSİ /// SAYI: 5 /// AĞUSTOS & EYLÜL /// FİYAT:12 TL

EPISODE

İKTİDAR VE ÖLÜM ARASINDA:

Game of Thrones

\+ NARCOS'TA SİLBAŞTAN

BİR ANTİ-TAKIM: **DEFENDERS**///

ÖZEL RÖPORTAJ: **KRYSTEN RITTER**///

EDİTÖRDEN

ÖZLEM ÖZDEMİR

Game of Thrones: Tüm dünyanın izlediği dizi desek abartmış olmayız. 7. sezonu başladı, HBO hacklendi, yeni bölümü sızdı, yayınlanacak bölümler ve HBO'nun diğer verilerinin sızmaması için fidye bile istendi. Milyonlarca insan *Game of Thrones*'u konuşuyor, tabii ki *Episode* da.
"Bu bölümde ne oldu, kim kime ne dedi?" yazıları yayımlayan bir dergi değiliz malum; madem *Game of Thrones* dosyası açıyoruz, akademik, politik değerlendirmelerin de olması şart diye düşündük. 7. sezona dair oyuncuların açıklamalarından hemen sonra Esra Koçak imzasıyla Lannister ailesinin psikanalizini, Deniz Turgay'dan kadın karakterlerin analizini, Cenk Tan'dan "erkeklik modelleri" bağlamında diziyi ve karakterlerini incelediği yazıyı keyifle okuyacağınızı düşünüyoruz. En önemli karakterin bile çatır çatır öldüğü dizi olarak tarihe geçen bir işten bahsederken, kimler nasıl öldü yâd etmeden olmazdı, iyi bir *Game of Thrones* izleyicisi olan Çağla Üren, duygularını da katarak ölenleri andı... Ülke gündemi malum, iktidara birlikte koşanlar şimdi ayrıştılar, Ezgi Özcan nefis yazısında buraya ve diziye bakıyor, siyaset derken ne kadarı hakikat ne kadarı kurgu, "bizim buralardan" değerlendiriyor. Dizi bitecekken tabii ki spin-offlar gündemde, dünya *Game of Thrones* bitince ne izleyecek, Koray Sarıdoğan'ın derlemesi sayfalarımızda. Ve, "Bu dizi, Türkiye'de çekilseydi castı nasıl olurdu?" sorusunun cevabı, ülkemizin önemli cast direktörlerinden Rabia Sultan Düzenli tarafından cevaplanıyor... Yeni bölümleri beklerken (hepsi aynı gün sızmazsa tabii) keyifle okuyacağınız bir kapak dosyası sizleri bekliyor.
18 Ağustos'ta yayınlanacak *The Defenders*, çizgi roman sevenler tarafından özellikle merakla bekleniyor. Melike Karakartal, *The Defenders* ile ilgili izlenimlerini yazdı, bununla da kalmadı, *The Defenders*'ın ana karakterlerinden biri olan Jessica Jones'u canlandıran Krysten Ritter ile bir araya geldi.
İngiliz ve ABD dizileri arasındaki farklar, *Twin Peaks, Ozark,* Escobar'sız ilk sezonu merakla beklenen *Narcos, Leftovers,* Türkiye uyarlaması tartışılan fenomen *Shameless*... Hepsi *Episode*'da yerlerini aldı.

***

Episode Yerli kapağının konuğu Öykü Karayel. *Kalp Atışı* dizisinin Eylül'ü bugünlerde. Dövüşen, zorluklarla tek başına baş etmeye çalışan, mesleğinde başarılı ama arızaları da olan güçlü bir kadın karakter Eylül'e hayat veren Öykü Karayel'le dizileri, filmleri ve tiyatroyu konuştuk.
Episode'un ilk sayısı henüz yayımlanmadan önce tanıştık Pınar Bulut ve Kerem Deren ile. İlk sayıdan beri yazarlarımız olan Bulut ve Deren, ülkemizin en önemli senaristleri arasında ve bu kez *Episode Yerli*'nin konukları. Çoğu satırın altını çizmemizi gerektiren, ülke gündeminden ekran gündemine pek çok başlığı içeren bu röportajın tartışılması dileğiyle...
Bu yazın sürpriz işlerinden biri de polisiye TV filmi serisi olan *Çember*. Türkiye'nin tek polisiye kültür dergisi *221B*'yi yayımlayan ekip olarak kayıtsız kalamazdık; yapımcı Abdullah Oğuz, senaristler İbrahim Altun ve Gözde Yılmaz ile *Çember*'i ve yeni 6'lıyı konuştuk.

***

İlk sayımızda; Sezon:1, Bölüm:1 demiştik, 5. sayımızla karşınızdayız. *Episode*'un "yeni sezon"u yaklaşıyor, sürprizlere hazır olun...

Genel Yayın Yönetmeni:
Özlem Özdemir
ozlem@episodedergi.com

Editörler:
Engin İnan
Ezgi Özcan
Koray Sarıdoğan
Sevtap Tuzcu
Ufuk Kaan Altın
Yasemin Şefik
Yoldaş Özdemir

Kapak Tasarımları: Cansu Özcömert
Görsel Yönetmen: Eren Taymaz
Episode Yerli Kapak Fotoğrafı: Ozan Balta

Reklam Müdürü:
Engin İnan
engin@episodedergi.com

PR ve Basın İlişkileri:
Kamile Karakadılar
kamile@mylosyayingrubu.com

info@episodedergi.com

Mylos Yayın Grubu Yayıncılık Danışmanlık Hizmetleri LTD. ŞTİ. adına Sorumlu Yazı İşleri Müdürü ve İmtiyaz Sahibi: Özlem Özdemir

Sayı 5, Ağustos - Eylül
2 Aylık Süreli Yayın

Adres: Caferağa Mah. Zuhal Sok. Banu Apt. No:1, Daire:1, Kadıköy - İstanbul
Tel: 0543 345 46 00

Baskı: Pasifik Ofset Ltd. Şti.

Cihangir Mah. Güvercin Cad. Baha İş Merkezi, A Blok, No: 3/1, Haramidere, İstanbul

Sertifika No: 12027

Dağıtım: DPP (0212) 622 22 22

WE MAKE COCKTAILS.

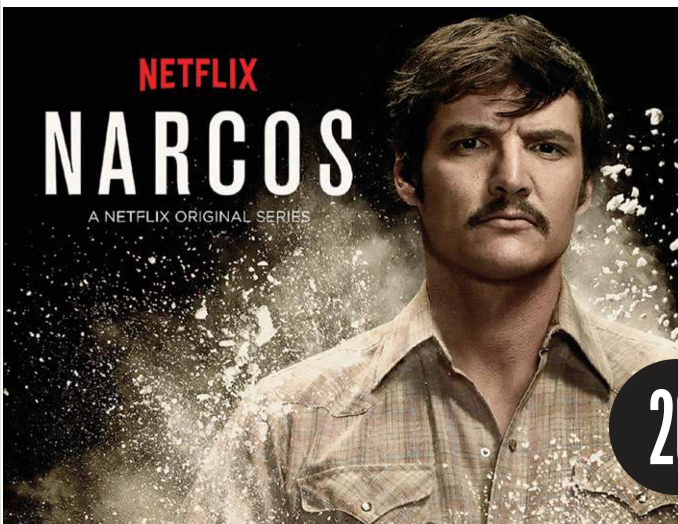
5

COCKTAILS & MORE

Handcrafted Cocktails, Funky Vibes & Cozy Ambience
Mueyyet Sok. No:5 Asmalimescit / Istanbul
0555 889 69 55
@5istanbul

NETFLIX
NARCOS
A NETFLIX ORIGINAL SERIES

INTRO

"Gel Tanışalım Önce"

PORNO SEKTÖRÜNÜ ANLATAN BİR SUÇ DİZİSİ: THE DEUCE

- Dizi, aynı zamanda eski bir polis muhabiri de olan David Simon ve birlikte çalıştığı George Pelecanos tarafından yazıldı ve yaratıldı.
- Yapım süreci biraz ağır işledi. Dizinin pilot çekimleri 2015'in Ekim ayında başlamış, onayı 2016 Ocak'ta almıştı. Fakat yayınlanması 2017'yi buldu.
- 10 Eylül'de yayınlanacak dizinin kanalının HBO olması, mutlaka bir şans verilmesi için yeterli.
- Dizi, 1970'lerin New York'unda, porno sektörünün yasallaşması ve yükselişini, perde arkasındaki emlak patlaması, uyuşturucunun yayılması, HIV'in ortaya çıkışı gibi gerçek olaylar üzerinden anlatıyor.
- Kadroya gelince: James Franco, Maggie Gyllenhaal, Emily Meade, Anwan Glover, Gary Carr gibi isimler karşımıza çıkıyor.

BİR NETFLIX FİLMİ OLARAK DEATH NOTE

- Ünlü Japon mangasının uyarlaması olan Netflix orijinal filmi Death Note, 25 Ağustos'ta tüm dünyayla aynı anda sadece Netflix'te izlenebilecek.
- Tsugumi Ohba ve Takeshi Obata'nın kaleme aldığı ünlü Japon mangası Death Note'un uyarlaması olan Netflix orijinal filmi, bir gün doğaüstü güçleri olan bir defter bulan lise öğrencisi ve yaşadıklarını anlatıyor. Bu defterle birlikte eline muazzam bir güç geçen genç, aklındaki bir kişinin ismini deftere yazdığında ve yüzünü hayal ettiğinde o kişi ölüyor!
- Adam Wingard'ın (Blair Witch, You're Next) yönetmen koltuğuna oturduğu Netflix orijinal filmi Death Note'ta Nat Wolff (Paper Towns), Margaret Qualley (The Leftovers), Lakeith Stanfield (Get Out), Paul Nakauchi (Pirates of the Caribbean: At World's End), Shea Whigham (American Hustle) rol alıyor.
- Willem Dafoe ise (Spider-Man) Ryuk'ü seslendiriyor.

BİLİMKURGU KLASİĞİ YENİ SERİYLE KARŞIMIZDA: "STAR TREK: DISCOVERY"

- Star Trek serisinin yeni sezonu Star Trek: Discovery, orijinal seriden farklı yepyeni bir hikâyeyle geliyor.
- Kaptan Kirk ve Spock'ın maceralarından on yıl öncesinde geçecek Star Trek: Discovery, Sonequa Martin-Green tarafından canlandırılacak Kaptan Michael Burnham'ın önderliğindeki başka bir ekibin maceralarını konu alacak.
- Jason Isaacs, Michelle Yeoh, Doug Jones, Shazad Latif, Sonequa Martin-Green, Maulik Pancholy, Anthony Rapp gibi isimleri göreceğimiz dizi Bryan Fuller ve Alex Kurtzman imzası taşıyor.
- Dizinin ilk bölümü 24 Eylül'de yayında.

MARVEL'DEN YEPYENİ BİR HAMLE: INHUMANS

- Agents of S.H.I.E.L.D. ve iki sezonun ardından iptal edilen Agent Carter'ın da yayınlandığı kanal olan ABC'nin hazırladığı Inhumans, yeni bir Marvel dizisi.
- İlk iki bölümü IMAX kameralar ile çekilen dizinin pilot bölümü ABD'de seçili sinemalarda da gösterilecek.
- Marvel çizgi romanlarında kozmik evrenin önemli bir parçası olan Nainsanlar (Inhumans) özellikle son yıllarda Marvel dünyasında önemli bir yere sahip olmaya başladı.
- Film hakları Fox'un elinde olan X-Men'i son yıllarda ihmal eden Marvel, bunun yerine Inhumans'ı ön plana çıkarmayı seçti.
- Başrollerini Anson Mount, Iwan Rheon, Serinda Swan, Eme Ikwuakor, Isabelle Cornish, Ken Leung ve Ellen Woglom'ın üstlendiği Inhumans, 26 Eylül'de başlayacak.

LAW & ORDER SERİSİ MENENDEZ CİNAYETİYLE SÜRÜYOR

- Law & Order serisinin spin-offlarla devam edeceği çoktan beri kesinleşmişti. Serinin yeni dizisi Law & Order True Crime, 26 Eylül'de başlayacak.
- 1994'te çekilen Honor Thy Father and Mother: The True Story of the Menendez Murders filmine de konu olan Menendez kardeşler cinayeti, NBC'nin bu dizisinin yanı sıra başrollerinde Courtney Love, Nico Tortorella, Myko Oliver ve Benito Martinez'in rol alacağı Lifetime imzalı "Menendez: Blood Brothers" isimli bir filme de uyarlanacak.
- Law & Order True Crime: The Menendez Murders adı verilen yeni seri, 1989'da aileleri Jose ve Kitty Menendez'i öldüren Lyle Menendez ve Erik Menendez'in hikâyesini izleyecek.
- Ailelerinin servetine konmak için işlendiği düşünülen cinayet, vaktiyle Amerika kamuoyunu epey karıştırmış, özellikle Menendez kardeşlerin avukatının savunma gerekçesi olarak, çocukluklarından beri babalarından cinsel ve duygusal istismar gördüklerini ısrarla öne sürmesi kitleleri ikiye bölmüştü.

YENİ BİR SUÇ-GERİLİM UYARLAMASI: THE SINNER

- Dizi, Petra Hammesfahr'ın aynı adlı romanından uyarlandı. 8 bölümlük ilk sezonu 2 Ağustos'ta USA kanalında yayınlandı.
- Bir suç ve gerilim dizisi olan The Sinner'da karşımıza Jessica Biel, Bill Pulman, Christopher Abbott, Abby Miller ve Dohn Norwood gibi isimler çıkıyor.
- Dizinin ilk sezonunda genç bir annenin neden işlediğini kimsenin hatta belki kendisinin de bilmediği cinayetin kamuoyuna yansımasının ardından yaşananlar anlatılacak.
- Dizinin başrol oyuncusu Biel, "kesinlikle" dizi izlendikten sonra kitabın okunmasını öneriyor.
- Aynı isimle bir de Tess Gerritsen romanı var; farklı eserler, karışıklık olmasın.

YOUNG SHELDON: BIG BANG THEORY'NİN ÇOCUKLUĞUNA İNİYORUZ

- TV ekranının gelmiş geçmiş en iyi dizilerinden olduğu kuşku götürmeyecek The Big Bang Theory'nin kahramanı Sheldon Cooper'ın çocukluk maceralarını izleyeceğimiz Young Sheldon, ana dizinin 11.sezonuyla aynı gün, 25 Eylül'de başlıyor.
- Orijinal dizinin ekibinden Chuck Lorre ve Steve Molaro tarafından yarım saatlik bölümlerle hazırlanan yeni dizi, 9 yaşındaki Sheldon'ın büyüdüğü Doğu Teksas'taki "masum, garip ve umut dolu yolculuğuna" çıkarıyor.
- Önemli bir nokta da büyük Sheldon'ı oynayan Jim Parsons'ın, bu dizinin ortak yapımcılarından olması. Ortak yapımcılardan bir diğeri Jon Favreau da ilk bölümü yönetti.
- Sheldon'ın annesi Mary (Zoe Perry), babası George Sr. (Lance Barber) ve kardeşleri Georgie (Montana Jordan) ile Missy (Raegan Revord) de dizide karşımıza çıkacak.

TAKVİM

2 AĞU	The Sinner | Yeni Dizi | USA
3 AĞU	The Guest Book | Yeni Dizi | TBS
4 AĞU	Wet Hot American Summer: Ten Years Later | Yeni Dizi | Netflix
6 AĞU	Ray Donovan | 5.Sezon | SHOWTIME
6 AĞU	Chesapeake Shores | 2.Sezon | Hallmark
11 AĞU	Atypical | Yeni Dizi | Netflix
18 AĞU	The Defenders | Yeni Dizi | Netflix
19 AĞU	Halt and Catch Fire | 4.Sezon | AMC
20 AĞU	The Last Ship | 4.Sezon | TNT
23 AĞU	South Park | 21.Sezon | Comedy Central
25 AĞU	The Tick | Yeni Dizi | Amazon
25 AĞU	Death Note | Film | Netflix
6 EYL	You're the Worst | 4.Sezon | FXX
8 EYL	BoJack Horseman | 4.Sezon | Netflix
10 EYL	The Deuce | Yeni Dizi | HBO
10 EYL	Fear the Walking Dead | 3.Sezon | AMC
10 EYL	The Orville | Yeni Dizi | AMC
10 EYL	Outlander | 3.Sezon | Starz
14 EYL	Better Things | 2.Sezon | FX
22 EYL	Fuller House | 3.Sezon | Netflix
24 EYL	Star Trek Discovery | Yeni Dizi | CBS
25 EYL	The Big Bang Theory | 11.Sezon | CBS
25 EYL	Young Sheldon | Yeni Dizi | CBS
25 EYL	Kevin Can Wait | 2.Sezon | CBS
25 EYL	Me, Myself & I | Yeni Dizi | CBS
26 EYL	This Is Us | 2.Sezon | NBC
26 EYL	Law & Order True Crime: The Menendez Murders | Yeni Mini Dizi | NBC
26 EYL	Lethal Weapon | 2.Sezon | FOX
27 EYL	Empire | 4.Sezon | FOX
28 EYL	Gotham | 4.Sezon | FOX
28 EYL	The Good Place | 2.Sezon | NBC
28 EYL	Will & Grace | 9.Sezon | NBC
29 EYL	MacGyver | 2.Sezon | CBS
29 EYL	Marvel's Inhumans | Yeni Dizi | ABC
29 EYL	The Exorcist | 2.Sezon | FOX

BIG BAN, **ÖZGÜRLÜK ANITI'NA KARŞI**

GÖKHAN TOSUN

SÜPER KAHRAMAN CENNETİ AMERİKA'DA SÜPER GÜÇLERE SAHİP KARAKTERLERİN TEK BİR AMACI OLUYOR: DÜNYAYI KURTARMAK. ÇİZGİ ROMANLARDA, FİLMLERDE OLDUĞU GİBİ *HEROES* DİZİSİNDE DE BU GENÇLERİN AMACI DEĞİŞMİYOR. İNGİLİZLERİN *MISFITS*'İNDEKİ SÜPER GÜCE SAHİP KARAKTERLERİNSE TEK DERDİ KENDİLERİNİ KURTARMAK. İNGİLİZLER, İNSANİ SORUNLARI ELE ALIP SÜPER GÜÇLERİ EN DOĞAL SORUNLAR İÇİN KULLANMAYI TERCİH EDERKEN AMERİKALILAR HER ZAMAN OLDUĞU GİBİ "DÜNYAYI KÖTÜLÜKTEN KORUMAK" GİBİ BİR MİSYON YÜKLÜYOR.

YABANCI DİZİLERLE ARASI İYİ OLAN İNSANLAR, bir araya geldiklerinde mutlaka bir noktada şu tartışmayı yaşarlar: "İngiliz dizileri mi yoksa Amerikan dizileri mi?" Her ne kadar aynı dilin farklı aksanlarla konuşulduğu diziler gibi görünseler de kendi içlerinde kültürel açıdan ve pazarlama stratejileri bakımından büyük farklar barındırıyorlar. Bu sebeptendir ki iki sektör zaman içinde kendi izleyici kitlelerini oluşturmuş olsalar da bu tartışmaların sonu gelmiyor. Peki, İngiliz dizileri ile Amerikan dizilerinin farkı nedir?
Başlarken belirtmekte fayda görüyorum, farkları ve benzerlikleri en sade haliyle anlatabilmek adına yazı boyunca "aşçı ve yemek yapma" metaforları üzerinden örneklendirmelerle sık sık karşılaşacaksınız. Birebir aynı senaryoya sahip diziler, konuları birbirine çok benzeyen diziler, ana karakterleri ve dayandıkları kaynak aynı olan diziler ve uyarlanmış diziler üzerinden ilerleyeceğiz. *Black Mirror*'la *Sopranos*'u ya da *Breaking Bad*'le *Doctor Who*'yu karşılaştırarak hiçbir yere varamayız. Önce bir et yemeğinin, ardından bir tatlının tadına bakıp, "Hangisi daha lezzetli?" diye sormak mantıksız olacaktır.
En yakın dönemden başlamak gerekirse elimizdeki ilk örnek Sherlock Holmes. Sir Arthur Conan Doyle'un ortaya çıkarttığı bu karakter, günümüzde oldukça popüler durumda. Art arda tekrar basılan kitaplar, vizyona çıkan filmler ve tabii ki diziler... Günümüzde devam eden iki tane Sherlock Holmes dizisi var. İngilizlerin *Sherlock*'u ve Amerikalıların *Elementary*'si. İki dizi de Sherlock Holmes karakterini ve yaşadıklarını günümüze uyarlamış durumda. Kısacası, iki aşçıya aynı malzemeler veriliyor, aynı yemeği yapmaları isteniyor. Sonuç olarak ikisi de görüntü olarak benzer, tat olarak farklı yemekler ortaya çıkartıyor.
Bunun ilk sebebi, kesinlikle Sherlock Holmes'ün bir İngiliz kültürü eseri olması, evet, bu göz ardı edilemez. BBC, bu anlamda kültürüne sahip çıkarak, olabildiğince hikâyenin özüne sadık kalmaya çalışmış. "Doyle, günümüzde yaşasaydı Sherlock Holmes'ü böyle yaratırdı," denebilir rahatlıkla. Amerikanlarsa pazarlama kaygısı güderek birçok değişikliğe gitmişler diziyi uyarlarken. İlk fark da burada ortaya çıkıyor. İngilizler, kendi kültürünü pazarlamak isterken Amerikalılar tüm dünyaya hitap edebilecek bir yelpazeyle sunuyor dizilerini. İngilizler lokal kalmaktan çekinmezken, Amerikalılar mutlaka globalleşme kaygısı taşıyor.
Elementary, Sherlock Holmes'ün sadık ev

arkadaşı John Watson'ın cinsiyetini değiştiriyor ilk adımda. Joan Watson adında seksi bir kadın koyuyorlar Holmes'ün yanına. "Seks her zaman satar" mottosu bir kez daha devreye giriyor. "Başarılı bir çapkın mı yoksa başarısız mı?" diye düşündüğümüz John yerine, sık sık birileriyle buluşan ve seks yapan bir Joan geliyor. Bu da kültürel anlamda bariz bir fark ortaya çıkarıyor. Kitaplarda sadece bir hikâyenin merkezinde yer alan Irene Adler karakteri, *Sherlock* dizisinde de sadece bir bölümün temelinde. *Elementary* ise bu karakteri dizinin ve Sherlock Holmes karakterinin merkezinde kullanıyor. "Sadece üstün dedektiflik yetenekleri yetmez, polisiyenin yanına aşk da koymak lazım," diyor Amerikalı yapımcılar. Her kesimden izleyiciyi elde etme amacındalar. "Aşk var, seks var, bir de örnek bir adam yapalım biz bunu," diye ekliyorlar ki Amerikan dizilerinin çoğunda bu kaygıyı görmek mümkün. Uyuşturucu bağımlılığından kurtulmak için grup terapilerine katılan bir Sherlock Holmes, insanlarla arkadaş olmak için çabalayan üstün yetenekli dedektife dönüşüyor. Kısacası İngilizler hayal ettikleri gerçeği en sade haliyle sunmaktan çekinmezken Amerikalılar süsleme gereği duyuyor.

İlk örnek, İngiliz kültüründen doğmuş bir karakterin dizisi olduğu için karşılaştırma noktasında eksiklikler olması muhtemel. Öyleyse çok benzer bir konuya sahip iki gençlik dizisi üzerinden ilerleyelim. Tek cümleyle anlatmak gerekirse, "Sıradan bir grup insanın, bir anda süper güçlere sahip olmaları/olduklarını fark etmeleri..." desem aklınıza hangi diziler gelir? Bu noktada ele alacağımız örnekler, Amerikalıların *Heroes*'u ve İngilizlerin *Misfits*'i. Temeline bakıldığında hemen hemen aynı konuya sahip gibi görünen bu iki dizi, iki ülkenin dizi kültürü arasındaki farkları açıkça ortaya koyuyor. Kısacası, iki aşçıya aynı malzemeler veriliyor ve "Buyurun, hangi yemeği isterseniz onu yapın," deniyor. Ortaya lezzetli yemekler çıkıyor ancak birbirine benzemiyor. Peki, neden?

Süper kahraman cenneti Amerika'da süper güçlere sahip olan karakterlerin tek bir amacı oluyor: Dünyayı kurtarmak. Çizgi romanlarda, filmlerde olduğu gibi *Heroes* dizisinde de bu gençlerin amacı değişmiyor. İngilizlerin *Misfits*'indeki süper güce sahip karakterlerinse tek derdi kendilerini kurtarmak. İngilizler, insani sorunları ele alıp süper güçleri en doğal sorunlar için kullanmayı tercih ederken Amerikalılar her zaman olduğu gibi "dünyayı kötülükten korumak" gibi bir misyon yüklüyor. İngilizler fantastik öğeleri gerçekçi hikâyelerin temeline gizlerken, Amerikalılar fantastik öğeleri fantastik hikâyelerle birleştiriyorlar. Burada ayrılmalarının nedeniyse iki kültürün dünyaya bakış açılarının farklı olması. Amerikan dizileri büyük, ışıklı, göz alıcı reklam tabelaları gibidir, "kapitalist" bir mantıkla dizilerini sunarlar. İngilizlerse el ilanı gibidir, ulaşabildikleri kesim içerisinden, ilgilenen kişilere ulaşmak isterler. Amerikalılar, bir hikâyeyi olabildiğince şatafatlı hale getiriyor, "popcorn" şekilde anlatıyor ve tüm dünyaya satmak istiyor. İngilizlerse satmaktan ziyade alınmasını tercih ediyor. Dizi, İskoçya'da bile yayınlanmıyorsa bunun için eli büyütme çabasına girmiyorlar. (Bu yorumlar 2 dizi üzerinedir. Tüm dizileri ele alarak genellenmemiştir.) İngiliz dizilerinde temel olanın insan olduğunu görmek için seslere bakmak yeterli bu noktada. Amerikan dizileriyle İngiliz dizileri arasındaki temel farklardan biri de budur. İngiliz dizilerinde doğa seslerini daha çok duyarız. Amerikan dizilerindeyse atmosfer sesi ve müzikle daha fazla karşılaşırız. Amerikan dizilerinde "en basit haliyle anlatma" çabasının bir nedenidir bu. Belki de bu sebepten, İngiliz dizilerinde oyunculuklar ön plana çıkarken Amerikan dizilerinde diyaloglar ön planda oluyor. Benzer bir durum karakterler açısından da var. Amerikan dizileri çatışmayı zıt karakterler üzerinden sağlamaya çalışırken, İngiliz dizilerinde durumlar üzerinden yaratılan çatışmalar görülür. Amerikalılar "kaybetmiş/kaybeden" bir karaktere ihtiyaç duyarken, İngilizler o kaybedişi anlatmayı severler.

Tabii ki her şey satıcıyla ilgili değil. Alıcıların yani izleyicilerin algısı da bu dizilerin şekillenme sebepleri arasında. Bugüne dek hem İngiltere'de hem de Amerika'da çekilmiş birçok dizi oldu. İlk akla gelenler *Shameless*, *Skins*, *Queer as Folk*, *Coupling*, *The Office*, *Little Britain*... Bu örnekler

İngiliz dizilerinde temel olanın insan olduğunu görmek için seslere bakmak yeterli bu noktada. Amerikan dizileriyle İngiliz dizileri arasındaki temel farklardan biri de budur. İngiliz dizilerinde doğa seslerini daha çok duyarız. Amerikan dizilerindeyse atmosfer sesi ve müzikle daha fazla karşılaşırız.

çoğaltılabilir ancak sonuçlar her zaman farklılık gösteriyor. *Shameless* bu anlamda diğer dizilerden farklı bir yerde konumlanıyor çünkü iki ülkede de başarılı oldu. Peki, diğer dizilere bakalım, neler değişti?
İngiliz mizahının en iyi örneklerinden biri olan *Coupling*, İngiltere'de yakaladığı başarının ardından büyük ses getirdi. Hâlâ birçok kişi tarafından gelmiş geçmiş en iyi İngiliz sit-com dizisi olarak kabul ediliyor. Dizinin başarısı üzerine Amerika'dan gelen teklifi kabul eden Steven Moffat, aynı diziyi birebir olarak Amerikalılar için de yaptı. Sonuç? Düşük reytingler nedeniyle 4. bölümün sonunda yayından kaldırılan bir iş ortaya çıktı. Peki, ne fark vardı? Her şeyden önce Amerikalılar, aşina oldukları bir konuyu uzak oldukları bir mizah türüyle izlediler. İki ülke kültürü arasındaki en göze batan farklardan biri de bu. İngilizlerin ironiye dayalı mizahı, açıklama ve gülme efektine ihtiyaç duyan Amerikan izleyicisine uymuyor. Amerikan izleyicisinin anlayıp kabullenebildiği tek İngiliz mizahçının, hiç konuşmayan Charlie Chaplin olması da haliyle tesadüf değil. Amerikan komedi dizilerinde espriyi satma sözkonusudur, İngiliz komedi dizilerindeyse tepki seyirciye bırakılır. Amerikan komedi dizilerinin, İngiliz komedi dizilerinden daha çok izlenmesinin ve bilinmesinin sebebi de herkese hitap eden, yüksek IQ gerektirmeyen, ortalama esprilerin çoğunlukta olmasıdır. Kısacası, aynı aşçıya, aynı malzemeleri verip aynı yemeği yaptırıyorlar. İngiltere'de herkesin bayıldığı yemek, Amerika'da kimsenin damak tadına uymuyor.
Peki, bunun tam tersinin olması mümkün mü? Oldu bile! Amerika'nın en çok izlenen komedi dizilerinden *The Office* aslında bir İngiliz formatı. Dizi, İngiltere'de sadece 2 sezon (14 bölüm) yayında kalıyor ve yayından kaldırılıyor. Ardından Ricky Gervais, diziyi bu sefer Amerika için yeniden düzenliyor ve geldiğimiz noktada dizi başarılı bir şekilde yayın hayatını sürdürmekte. Peki, neden? İngiliz versiyonunda yer alan, olabildiğince özgün ve pesimist karakterlerin, Amerikan versiyonunda empati kurulabilecek hale gelmesi ilk etken olarak göze çarpıyor. Derinliği oldukça fazla olan karakterler, herkesin her yerde karşılaşabileceği insanlar halini alıyor. Bu noktada birçok ırktan insanı içinde barındıran Amerika'nın kültürel zenginlikleri kendisine fayda sağlıyor.
Aynı örneklendirme üzerinden gidecek olursak aşçımız aynı yemeği yaparken, Amerikalıların sevmediği malzemeleri çıkartıp yerine sevebilecekleri malzemeleri eklemeyi ihmal etmiyor.
Geldiğimiz noktada İngiliz dizileri için sürekli yapılan eleştirilerden biri de "Amerikanlaşma" çabaları. Dizi pazarının önemli ortaklarından biri olan İngilizlerin, ufkunu genişlettiği ve globalleşme adından çok önemli adımlar attığı görülmekte. Ancak bu durum, bazı dizilerde olduğu gibi İngiliz kültürünün sevilen yanlarını yok etmeye devam ederse İngilizler lokal izleyicilerini de kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kalacaktır. Benzer bir durum Amerikan dizilerinde de var. Özellikle son 15 yıldır, kendi ülkesinin film kültüründen etkilenmiş durumda. Hollywood'un başarısı ve sevilen matematiği Amerikan dizilerinin temelinde yer almaya başladı. Dizi anlamında üretim sancısı çeken Amerikan piyasasının, sürdürülebilir başarı için mecbur kaldığı "esinlenme" ters orantı ortaya çıkartıyor. Kendi sabit izleyicilerini kaybederken reytinglerde yükselme yaşıyorlar. Başarının geldiği yerde de her yol mubah oluyor haliyle.
İngiliz oyuncuların yakın dönemde sık sık Amerikan dizilerine ve Hollywood'a transfer olması, oyunculuk anlamında bazı ipuçları veriyor bizlere. Benedict Cumberbatch, Eddie Redmayne, Christian Bale, Martin Freeman, Daniel Radcliffe gibi oyuncuların Amerikan yapımı projelerde yer almaya başlamaları ve başarılı olmaları İngiliz yapımı işlerin de başarılı bir pazarlamaya sahip olduğunu gösteriyor. Aynı zamanda İngiliz dizileri için sürekli söylediğimiz "gerçekçilik" kavramının, en azından oyuncular bazında Amerikan izleyicileri tarafından arzulandığını görmek mümkün.
İngiliz dizileri Amerikanvari bir hal alıyor, Amerikan dizileri İngiliz dizilerini temel alarak ilerliyor. Haliyle, "Hangisi?" sorusuna yanıt aramak bir çözüme ulaşılabileceği anlamına gelmiyor. Kültürünü pazarlayan bir sektörle kültürünü empoze etmeye çalışan bir sektörün çatışması gibi duruyor bu daha çok. İki tarz da kendi izleyici kitlesine ulaşıyor fakat saygınlık anlamında kaygı taşıyan hep bir adım önde oluyor. Temelinde Agatha Christie, Arthur Conan Doyle, Charles Dickens, Shakespeare, Jane Austen, Oscar Wilde gibi isimler barındıran bir kültürün, hikâye anlatma noktasında daha başarılı olması kaçınılmaz oluyor haliyle.

BİR ANTİ-TAKIM
MARVEL
THE DEFENDERS
NETFLIX ORİJİNAL DİZİSİ

NETİCEDE 1971'DEN BERİ MATEMATİK DEĞİŞMİYOR; BU TAKIMIN OLUŞMA AMACI BELLİ (DÜNYAYI KURTARACAĞIZ), HİKÂYENİN ÖRGÜSÜ BELLİ (KURTARACAĞIZ AMA KOLAY OLMAYACAK BEBEĞİM), EH, SONU DA BELLİ (İYİLER KAZANACAK) FAKAT YİNE DE, "SONUNU İZLEMEDEN BU KOLTUKTAN KALKAMAYACAĞIM," DEDİRTİYOR. DOLAYISIYLA ECNEBİ KARDEŞLERİMİN "BINGEWATCHING" DEDİĞİ, İNSANI EVDE BİR KOLTUK CANLISINA DÖNDÜREN DİZİLER ARASINA KOYUYORUM *THE DEFENDERS*'I. ÜSTELİK DİZİNİN ÜÇÜNCÜ BÖLÜMÜNDE TÜRKİYE İZLEYİCİSİ İÇİN GÜZEL BİR SÜRPRİZ VAR.

MELİKE KARAKARTAL

ÇİZGİ ROMAN DÜNYASI, internetin keşfedilmediği dönemin sanal dünyası gibi. Okurlar, en sevdikleri süper kahramanda kendi özelliklerini görüyor veya olmak istedikleri kişinin özelliklerini buluyorlar. Onların kimliğine bürünüp çizgi roman evreninin doğaüstü koşullarında "sörf yapıyorlar".
Twitter'da bir kimlik edinip internet kahramanlığına soyunmak gibi biraz. Hep trolleri konuşacak değiliz ya, bu âlemin Daredevil'leri, Superman'leri, Deadpool'ları da var. Başka bir kimliğin arkasına gizlenen ama iyilik peşinde bir avuç adam... Takipçilerine de A-ha'nın bir zamanlara damgasını vuran şarkı klibi "Take on me"deki gibi hissettiriyorlar. Daha güzel bir hayat olabileceğini düşünen kendilerine benzeyenlerin elinden tutup çekiveriyorlar dünyalarının içine.
Pek de fena yapmıyorlar. Eğer internet trollerini çizgi romanların kötü karakterleriyle eşleştirecek olursak; eh, iyiler de süper kahramanları sayılır.
Süper kahramanlara bu gözle baktığımızda, tüm o kahraman-kötü adam hikâyelerinin her yaştan okur ve izleyiciyi avuçları içine nasıl aldığını anlamak mümkün: Ya olduğun ya da olmak istediğin insanı görüyorsun. Üstelik bunu çocukluğundan itibaren yapıyorsun. Altı yaşındasın, babanın el fenerini aşırmışsın, yorganının altına girmiş, Supermancilik oynamaktasın... Bazen Superman, bazen Captain America, bazen Iron Fist'sin veya o evrenin içinden kiminle kendini bağdaştırmışsan...
Birkaç yaş büyük ağabeyin için hayal dünyasından ziyade gerçek hayattan kaçış, çizgi roman karakterleri. Seçtiği süper kahraman onun kim olduğunu da göstermekte. "Rol model"dir bir bakıma, onun gibi yaşar, onun gibi konuşur çoğu zaman.
Bir yetişkin içinse "paralel dünya" ile eşdeğer çizgi roman. Satır aralarını okur, kendi dünyasını bulur, bugünün dertleriyle bir de orada boğuşur. Hem gerçek dünyadan soyutlanır, hem kendi gerçeğini yaratır aslında.
Süper kahraman kazanınca o da kazanmış sayılır.

BUGÜNLE BAĞ KURMAK

Her ne kadar çizgi romanlar gerçek hayattan kaçışa yani "escapism"e hizmet ediyor gibi görünse de aslında güncel konuları işler, satır aralarında mesajını verir. İçinde kendimizi, yaşadığımız yeri, dünyanın halini öylesine görürüz ki "çizgi roman insanı" olmayan dahi kendini kaptırıverir hikâyelere.
Tam da bu nedenle çizgi romanlardaki ve sinema/televizyon adaptasyonlarındaki popüler kahramanları, işlenen konuları zamanın ruhundan koparıp almak, hikâyelerini bugünden bağımsız okumak imkânsız. Yükselen değerler, o zamanın eğilimi, siyasi meseleler de konu örgüsünden uzak değil. *Jessica Jones*'un ilk sezonundaki kötü adamı hatırlayın... Konuştuğu insanları elini blendera sokmaya, kendilerini çatılardan atmalarına bir sözü, bir bakışıyla ikna eden Kilgrave'e bakıp kitlelere hükmeden siyasetçileri anmamak mümkün mü? Onları anarken gönüllü/gönülsüz, kimi zaman isteyerek, kimi zaman fark etmeyerek kölelere dönüşen insanları düşünmemek mümkün mü mesela?
Öte yandan, "Kötülük, yalnızlıktan doğar," diyor süper kahraman hikâyeleri.
Acaba en derin, en değişmeyen mesaj bu mu? En "beni benimle bırakın"cı Jessica Jones bile ahbaplık ettiği karakterler olmadan ilerlemiyor, tek başına çözmüyor hiçbir hikâyeyi. İlla masum birilerinin hayatından endişe ederken buluyor kendini, hep o dökük ofisinde ucuz viskisini yudumlayıp dünyaya söver halde kalmak istiyor belki, o kadar çözümsüz geliyor travmaları ama birileri illa

tetikliyor "daha iyi bir dünya olabilir" hissiyatını.
Çaktırmıyor ama o da inanıyor aslında. Aristoteles bir defa demiş işte, "İnsan, sosyal bir hayvandır."
Jessica Jones, Daredevil, IronFist ve Luke Cage de istisna değil.

1971

Dönüyoruz *The Defenders*'a. *The Defenders*'ın bir çizgi roman olarak piyasaya çıktığı tarih, 1971. Başladığı ilk günden beri Marvel dünyası içinde farklı ve karanlık bir çizgisi var, havalı ve süslü karakterlerin oluşturduğu *Avengers*'a benzemiyor bir defa. Dahası, bir "takım" demek de aslında zor.
Arada istisnalar olsa da *The Defenders* elemanları, kişisel dertleriyle meşgul, uzun hikâyeleri olan ve çocukluklarından gelen travmalara sahip, genellikle sokak suçlarıyla savaşan tipte süper kahramanlar daha ziyade. "Süpermen" değiller, sürekli dünyayı kurtarmıyorlar, kendi irili ufaklı dünyalarında görece küçük dertlerle uğraşıyorlar. Onları takım olmaya zorlayan, ancak hepsinin ortak çalışması şartıyla dünyanın kurtulması, hal böyle olunca bir araya geliyorlar... *The Defenders* için, "Zoraki kurulmuş bir takım," demek mümkün, bir "anti-takım" hatta. Yine de bir kimyaya sahip olmadıklarını söylemek haksızlık olur. Aralarındaki en uyumsuz, en "batsın bu dünya"cı kişilik Jessica bile dünyanın sonunu getirecek "büyük oyunu" görüyor, ekibe katılmaya ikna oluyor. Gözleri görmeyen bir Ninja, dediğim dedik, travmatik bir dedektif, darbe geçirmez bir eski suçlu ve varlıklı bir Kung-fu'cu dünyayı kurtarmak için kolları sıvıyorlar.

KÖTÜ KRALİÇE WEAVER

The Defenders'ta Sigourney Weaver'ın ağırlığından bahsetmemek imkânsız. Oyunculuğu, dizideki varlığı, "Alexandra'yı başka biri canlandırsaydı, dizinin atmosferine karabasan gibi çöken kötülük duygusu aynı hissi vermezdi" şüphesiz. Ana kraliçe Weaver'dan gözlerinizi alamıyor ve dünyanın sonunu nasıl getireceğini delicesine merak ediyorsunuz.
Bu durum hayli ilginç, çünkü *The Defenders*'ta mesele belli. Şöyle ki; bugüne kadar farklı süper kahramanlar oluşturdu *The Defenders*'ı ama neticede 1971'den beri matematik değişmiyor, bu takımın oluşma amacı belli (dünyayı kurtaracağız), hikâyenin örgüsü belli (kurtaracağız ama kolay olmayacak bebeğim), eh, sonu da belli (iyiler kazanacak) fakat yine de, "Sonunu izlemeden bu koltuktan kalkamayacağım," dedirtiyor. Dolayısıyla ecnebi kardeşlerimin "bingewatching" dediği, insanı evde bir koltuk canlısına dönüştüren diziler arasına koyuyorum *The Defenders*'ı.

"Kötülük, yalnızlıktan doğar," diyor süper kahraman hikâyeleri. Acaba en derin, en değişmeyen mesaj bu mu? En "beni benimle bırakın"cı Jessica Jones bile ahbaplık ettiği karakterler olmadan ilerlemiyor, tek başına çözmüyor hiçbir hikâyeyi.

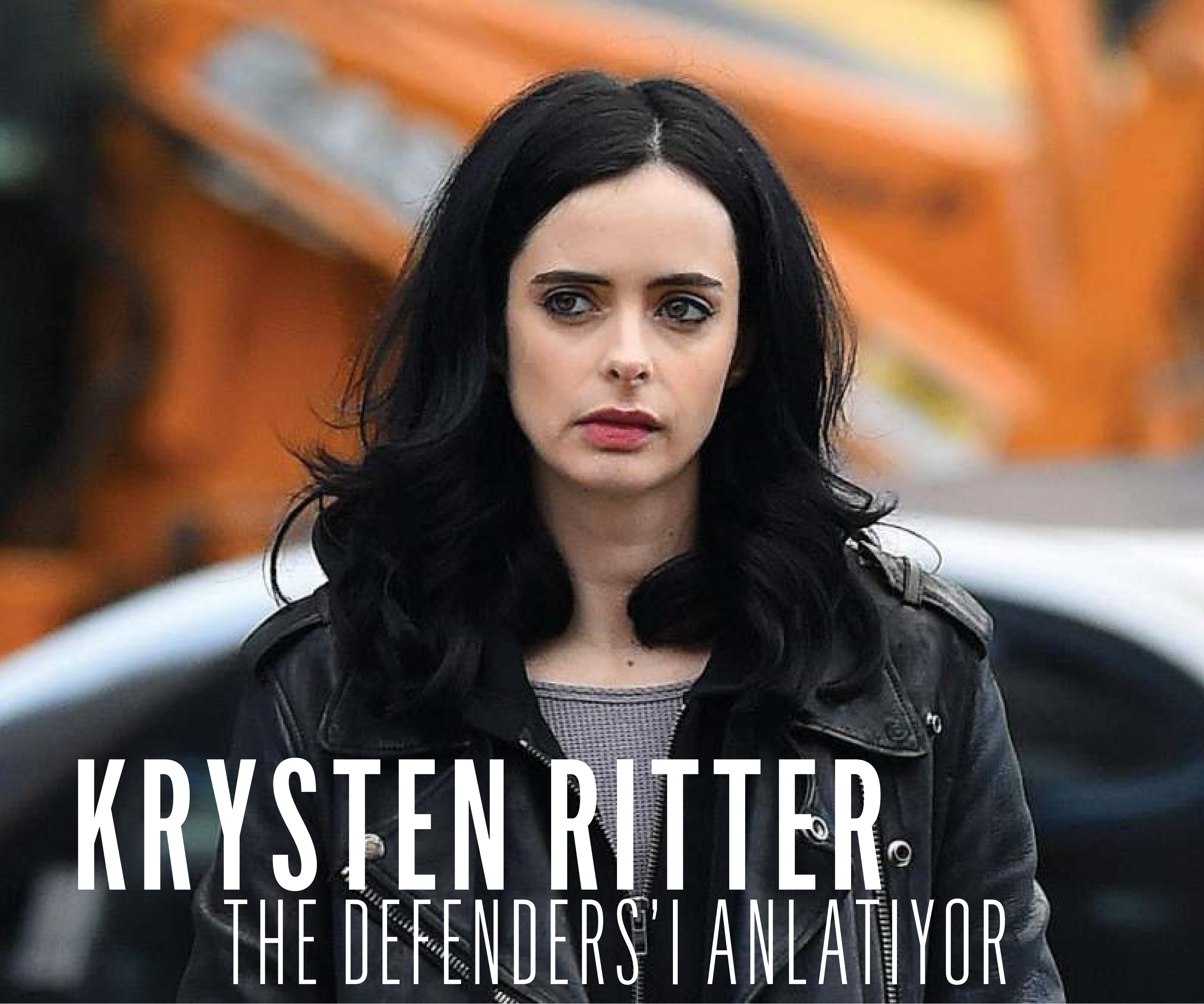

İlla masum birilerinin hayatından endişe ederken buluyor kendini, hep o dökük ofisinde ucuz viskisini yudumlayıp dünyaya söver halde kalmak istiyor belki, o kadar çözümsüz geliyor travmaları ama birileri illa tetikliyor "daha iyi bir dünya olabilir" hissiyatını.

Üstelik dizinin üçüncü bölümünde Türkiye izleyicisi için güzel bir sürpriz var.
Peki, Alexandra başından beri kötü müydü? Bilmiyoruz. Ama o insanlık tarihi kadar eski hikâyeyi çok iyi biliyoruz: Gücü eline geçiren, suyunu çıkarır. Elindeki de yetmez bir zaman sonra, hep daha fazlasını arar, bulana kadar uğraşır. Kendine biat edeni, güç peşinde koşan başkalarını, kendini tehdit etmeyecek olanlardan seçer, bulur. Hayatı yücelttiğini, ölümü lanetlediğini söyler ama hayatı yüceltirken öldürmekten geri durmaz. Daha büyük bir amacın uğrunda öldürmenin bir sakıncası yoktur, bir vicdan hesaplaşması yapmaz.
Alexandra da böyle belli ki, kendinden emin, soğuk, gücüne odaklanmış... Hep deriz ya, "Hepimiz öleceğiz sonunda, bu adamlar bu sonsuz varlığın, sonsuz gücün neden peşinden koşarlar? Ne yapacaklar?" diye...
"Gücün sonu nedir?" sorusuna Weaver'ın can verdiği Alexandra verecek cevabı belki de.

ÇOK KATMANLI KÖTÜLÜK

Hani bazı insanlar vardır, kötülüklerinin etki alanı öyle geniştir ki sadece birkaç insanı değil, farklı ülkeleri, farklı kitleleri etkiler ve herkesin hikâyesinin baştan yazıldığını hissedersiniz. Ölümler, parçalanmış aileler, altından kalkması zor acılar... Hayatlar değişir ve içinden yeni öyküler çıkar. Gerçek hayatta küllerinden doğma hikâyeleri gibi, çocukluk travmalarından kurtulup ilham hikâyeleri yazan insanlar gibi, bu çok katmanlı kötülük hikâyeleridir aslında süper kahramanları da ortaya çıkaran. *The Defenders,* senaryo örgüsü içinde, aslında o büyük, çok katmanlı kötülüğün, süper kahramanların hayatının içine nasıl sindiğinin ipuçlarını da veriyor. Bir anlamda bu dizi, (değil ama) bir "prequel" hissiyatı da taşıyor; dolayısıyla Jessica Jones'u, Iron Fist'i, Daredevil'i, Luke Cage'i, daha doğrusu genel olarak "süper kahramanlık müessesesi"ni anlamak için iyi bir fırsat. Netflix'te 18 Ağustos'tan itibaren sekiz bölüm birden izleyebilirsiniz.
Öte yandan sadece Marvel kahramanlarına ve kendi dizilerine/filmlerine hâkim olmayanları, içlerinde geçen karakterleri tanımayanlara da hitap ediyor. "Şu süper kahraman filmleri-dizileri işlerine bir gireyim," diyenler için Marvel'ın sinematik evrenine ısınma turu gibi de sayılabilir.
8 bölümden sonra bu dünyayı daha fazla merak edeceğinizin garantisini veriyorum.

KRYSTEN RITTER
THE DEFENDERS'I ANLATIYOR

MELİKE KARAKARTAL

"*THE DEFENDERS*'IN MİNİ DİZİ OLMASINDAN, YANİ YAPISINDAN ÖTÜRÜ JESSICA'YI UZUN BİR DUYGUSAL YOLCULUK YAŞARKEN GÖRMEYECEĞİZ. AMA DOĞRU, JESSICA YALNIZLIĞI SEVEN BİR KARAKTER, DAREDEVIL DA ÖYLE, LUKE CAGE DE ÖYLE... 'HAYDİ, GELİN BİR TAKIM OLALIM' YAKLAŞIMINA SAHİP OLAN BİR TEK IRON FIST. IRON FIST'İN BEN DAHİL DİĞER TAKIM ÜYELERİNİN TÜMÜNDEN DAHA SEVECEN VE OPTİMİST BİR KARAKTER OLDUĞU KESİN! DÖRT KARAKTER BİR BİÇİMDE BİRLİK OLUYORLAR, OLMAK DURUMUNDALAR ÇÜNKÜ HAYLİ GÜÇLÜ BİR 'KÖTÜ ADAM'I ALT ETMEK ZORUNDALAR. BİR ARAYA GELMELERİ KONUSUNDAKİ GÖNÜLSÜZLÜKLERİ ORTAYA BİR ÇEŞİT MİZAH DA ÇIKARIYOR... GERÇEK BİR TAKIM OLABİLECEKLER Mİ? BİLMİYORUM... İZLEYECEĞİZ VE GÖRECEĞİZ!"

MARVEL SİNEMATİK EVRENİNİN SON ÜRÜNÜ ile tanışın: *The Defenders.* Çizgi roman dünyasının ilk defa *Hulk, Sub Mariner* ve *Dr. Strange* birlikteliğiyle 1971 yılında tanıştığı *The Defenders*'ın son üyeleri, sokak suçlarıyla uğraşan yeni nesil süper kahramanlar Jessica Jones, Daredevil, Iron Fist ve Luke Cage. Bir Netflix orijinal yapımı mini diziyle New York'u kurtarmak üzere 18 Ağustos'ta izleyici karşısına çıkmaya hazırlanıyorlar. Münzevi süper kahraman Jessica Jones'u canlandıran Krysten Ritter ile New York'ta buluştuk, *The Defenders*'ı konuştuk...

THE DEFENDERS'I İZLERKEN KARAKTERLER ARASI GEÇİŞLERDE JESSICA JONES, LUKE CAGE, DAREDEVIL VE IRON FIST'İN TEK TEK KENDİ ŞOVLARINI İZLER GİBİ DE HİSSEDİYORUZ. DİZİNİN BÖYLE ALGILANMASI SİZCE ÖNEMLİ BİR AYRINTI MI?

Bu, görsel açıdan özellikle tercih edilmiş bir durum. İlk iki bölümün yönetmeni S.J. Clarkson, aynı zamanda *Jessica Jones*'un da ilk iki bölümünü yönetmişti. İnanılmaz bir yönetmendir. Dizilerin karakterini veren renk tercihlerini sürdürme fikri vardı, böylece farklı dünyalar bir araya gelmeye başladığında biçimsel bu tercihler de birbirinin içine geçecekti ve görsel açıdan bu önemliydi...

SENARYO YÖNÜNDEN DÜŞÜNECEK OLURSAK, SİZİN İÇİN THE DEFENDERS, JESSICA JONES'UN DEVAMI GİBİ Mİ HİSSETTİRDİ YOKSA BAŞKA BİR TONA SAHİP OLDUĞUNU MU DÜŞÜNDÜNÜZ?

Aslına bakarsanız ikisinden de biraz var... Başka birinin elinden çıkması, doğası gereği içinde "yeni bir durum"u barındırıyor ama *Jessica Jones* da Melissa Rosenberg ve kalabalık bir yazar ekibi tarafından yazılıyor. Marco Ramirez, *Jessica Jones*'un ilk sezonunda çalışmak üzere görüşmüş ve sonunda *Daredevil*'de yer almış. Dolayısıyla *Jessica Jones*'a en baştan bir yakınlığı vardı, *The Defenders*'ta Jessica'yı, Jessica'nın o küstah tavrını yazarken çok eğlendiğini düşünüyorum. Birlikte iyi bir ortaklık oluşturduk, doğru bir Jessica Jones tonu ortaya çıkarmak için tekrar tekrar geri dönüşlerle çalıştık. Kimi zaman doğaçlama yapmama dahi izin verdi. Bazen de gün ortasında onu arayıp, "Şurada şunu söyleyebilir miyim?" diyordum ve coşkun bir "Evet!" veya tam aksine kesin bir "Hayır!" yanıtı alıyordum!

JESSICA JONES'UN PEK SOSYAL BİR SÜPER KAHRAMAN OLDUĞUNU SÖYLEYEMEYİZ, THE DEFENDERS İLE "TAKIM RUHU"NU YAKALAYABİLECEK Mİ?

The Defenders'ın mini dizi olmasından, yani yapısından ötürü Jessica'yı uzun bir duygusal yolculuk yaşarken görmeyeceğiz. Ama doğru, Jessica yalnızlığı seven bir karakter, Daredevil da öyle, Luke Cage de öyle... "Haydi, gelin bir takım olalım" yaklaşımına sahip olan bir tek Iron Fist. Iron Fist'in ben dahil diğer takım üyelerinin tümünden daha sevecen ve optimist bir karakter olduğu kesin! Dört karakter bir biçimde birlik oluyorlar, olmak durumundalar çünkü hayli güçlü bir "kötü adam"ı alt etmek zorundalar. Bir araya gelmeleri konusundaki gönülsüzlükleri ortaya bir çeşit mizah da çıkarıyor... Gerçek bir takım olabilecekler mi? Bilmiyorum... İzleyeceğiz ve göreceğiz!

PEKİ, JESSICA JONES'UN THE DEFENDERS'TA PSİKOLOJİSİ NE DURUMDA?

Jessica orada olmak istemiyor, sürekli gidiyor, diğerleri onu geri döndürüyor, sürekli gidiyor, diğerleri onu geri döndürüyor... O da, "Her neyse, tamam," diyor ve kalıyor. Takıma uyum sağlamak zorunda ama esasında hiçbir zaman şehri kurtarmaya çalışmadı, kendi yaşadığı mahallesini kurtarmaya çalışmadı; sadece viski almaya çalışıyor, kirasını ödemeye çalışıyor ve iyi arkadaşı Trish'e iyi bakmaya çalışıyor... Hepsi bu. Jessica dünyada olmaktan hoşlanmıyor, insanlarla etkileşim kurmaktan hoşlanmıyor, herhangi bir sosyal çevrenin parçası değil... Ve bir takımın parçası olmak bu sebeple onun için elbette zor. Bu durumda dizinin yazarlarını takdir etmeliyim, çünkü *The Defenders*'ta Jessica Jones'un yerini konuşurken, "Nasıl bir hikâye örgüsü olacak da Jessica'nın böyle bir takım çalışmasının içinde olması izleyicilere mantıklı gelecek?" diye sorguladım fakat bunun yollarını buldular. Jessica'nın karakter özelliklerinden ötürü, bazen "gerektiğinde lazım geleni yapan" bir tavrı var. Bilirsiniz, bazen de her şeyi göze alırsınız, ayağa kalkıp gerekeni yaparsınız...

"ANA KARAKTER" PAYESİNİ KENDİ DİZİLERİNİN DE ANA KARAKTERLERİ OLAN ÜÇ FARKLI KİŞİYLE BÖLÜŞÜYORSUNUZ. BU PAYEYİ PAYLAŞMAK NASIL HİSSETTİRİYOR?

Jessica Jones ile tamamen aynı hissettiriyor! Hatta birbirimize, "Nasıl yani? Her şey aynı?!" derken buluyoruz kendimizi. Çekim takviminde hâlâ oyuncular olarak birinci sıradayız, set aynı, çekim ekibi aynı, kameraman aynı, saç ve makyaj departmanı aynı... Çekmesi çok eğlenceli, bunu söyleyebilirim...

JESSICA JONES, GÜÇLÜ BİR KADIN BİR KARAKTER, BİR FEMİNİST. THE DEFENDERS'TA ÜÇ ERKEK KAHRAMANIN YANINDA BU YÖNÜNÜN DAHA DA ALTININ ÇİZİLECEĞİNİ, MESAJINI DAHA GÜÇLÜ BİR BİÇİMDE TAŞIYACAĞINI SÖYLEYEBİLİR MİYİZ?

Jessica nasıl görünüyorsa öyle bir kadın. Gücü, kimliğinin çok derinlerinden kaynaklanıyor, canı nasıl isterse öyle konuşuyor ama etrafta dolaşıp açık açık, "Ben bir feministim," diyen biri değil. *Jessica Jones*'ta nasılsa burada da öyle, cinsel cazibesinin altı özellikle çizilmiş değil, faydalanılan bir karakter değil, dizinin arka planına renk katması için tasarlanmış biri değil, erkek kahramanlarla aynı çizgide, yüzde yüz eşit ilerleyen güçlü bir karakter.

1971'DEN BU YANA PEK ÇOK FARKLI KAHRAMAN THE DEFENDERS'I OLUŞTURMAK ÜZERE BİR ARAYA GELDİ. SİZİN DE İÇİNDE BULUNDUĞUNUZ BU YENİ DÖRTLÜNÜN DAHA ÖNCEKİLERDEN TEMEL OLARAK NASIL FARKLARI VAR, BÖYLE BİR GÖZLEMİNİZ OLDU MU?

Açıkçası bilmiyorum, bu konuda oldukça kötüyüm... Jessica'ya ve onun dramatik öyküsüne öyle konsantre olmuş durumdayım ki daha önce takım oluşturan süper kahramanları bilmiyorum, üzgünüm... Çizgi roman hayranları, benden nefret etmeyin, tamam mı? Jessica Jones'u canlandırmadan önce tüm Jessica Jones'ları ve Alias'ları okudum tabii Jessica'yı derinliklerine inebilmek çok güzeldi ama... Çocukluğunda çizgi romanlarla büyüyen kızlardan değilim, Pennsylvania'da bir çiftlikte büyüdüm, koşullarım biraz farklıydı.

JESSICA JONES'UN ÇİZGİ ROMAN HALİNİ OKURKEN NELER HİSSETMİŞTİNİZ?

Bayılmıştım! Jessica'nın ilk sözü, "Has..ktir!" idi. Ben de, "Vay, bu nedir böyle!" dedim. Oldukça şaşırdım çünkü onunla ilgili aklımda olan bu değildi, zannederim konu "çizgi roman süper kahramanı" olduğunda insanın aklında önyargıya dayalı belirli bir görüntü oluşuyor. Dolayısıyla ilk okuduğumda çok "cool" buldum ve onu canlandıracağım için kendimi çok şanslı hissettim.

JESSICA JONES'UN İLK SEZONU HAYLİ PSİKOLOJİKTİ. THE DEFENDERS'IN İLK SEZONUNDA JESSICA'NIN DAHA FİZİKSEL BİR HİKÂYE ÖRGÜSÜ MÜ OLACAK YOKSA YİNE BENZER BİR YAPIYA MI SAHİP OLACAK?

Jessica Jones'un bir dizi olarak kesinlikle daha psikolojik bir yapısı var, çünkü dizi Jessica ve onun bu hayatta nasıl yaşadığıyla ilgili. *The Defenders* kesinlikle daha kapsamlı. Daha çok unsur var içinde, daha büyük bir kötü karakter var, dolayısıyla daha fazla oranda fizikselliğe dayalı olduğunu söyleyebilirim. *The Defenders*'ta *Jessica Jones*'a kıyasla daha fazla dublör kullandım.

JESSICA ALIŞILMADIK STİL VE BİÇİMLERDE DÖVÜŞEN BİR KARAKTER DEĞİL, FARKLI VE SÜSLÜ TEKNİKLERLE DÖVÜŞEN IRON FIST VE DAREDEVIL'İN TARZLARINA YAKLAŞIMINIZ NE OLDU?

Jessica kavgacı bir tip. Gerektiğinde bir yumruk atıverir ve genellikle bu işlevsel bir yumruk olur çünkü Jessica, fiziksel açıdan çok güçlü bir karakter. Göreceli olarak kolay bir hareket yapıyor gibi algılanabilir ama karşısındakini bir anda havada görebilirsiniz! Dolayısıyla o süslü hareketleri yapmadığım için çok şanslı hissettim, bu kadar hareketi yapabilir miyim, tüm o Uzakdoğu dövüş teknikleri, özel antrenman gerektiren hareketler... Bunlarda ne kadar iyi olabilirim, çok emin değilim. Karşımdakinin kavalkemiğine bir tekme indirmekte herhalde daha iyiyim! Zaten bu, kulağa daha "Jessica" geliyor. Yine de oldukça "cool" hareketler yapma imkânı buldum sayılır, yumruk attığım ve belirli koreografiye sahip hareketler üzerinde, dublörlerle provalarda saatlerce çalıştım. Ama sonra bir anda Finn ve Charlie'nin yaptıklarını görüyorsunuz ve... "Vay be! Ben bunu asla yapamazdım," diyorsunuz. Bu işte gerçekten iyiler.

ÇİZGİ ROMANLARIN BEYAZPERDE VEYA TELEVİZYON UYARLAMALARINA OLAN BÜYÜK İLGİNİN KAYNAĞI NEDİR SİZCE? NEDEN BU ÖYKÜLERE ENGELLENEMEZ BİÇİMDE KENDİMİZİ KAPTIRIRKEN BULUYORUZ?

Bu, bir tür gerçeklerden kaçış, kaçarak rahatlama... Bizim dizimizle ilgili konuşacak olursam, gerçeklerle oldukça ilintili olduğunu, bu anlamda ayaklarının yere bastığını da düşünüyorum. Özellikle Jessica Jones için söylüyorum bunu, çünkü diğer karakterleri Jessica gibi derinlemesine bildiğimi söyleyemem; Jessica geçmiş travmalarıyla, kişisel sorunlarıyla mücadele eden bir karakter. Doğaüstü koşulların olduğu bir dünya içindeyiz, tüm bu konuların içinde herkes birbiriyle bağlantılı ve herkes kendi dertlerinin içine saklanabiliyor. Bu dizinin bu anlamda bağ kurulabilir olduğunu düşünüyorum.

ÖZELLİKLE ÇİZGİ ROMAN OKURLARI BİR KAÇIŞ OLARAK DEĞİL, AKSİNE, KARAKTERLERDE KENDİLERİNDEN PARÇALAR GÖRDÜKLERİ İÇİN ONLARA YAKINLIK HİSSEDEBİLİYORLAR, BUNA NE DİYORSUNUZ?

Evet, bunu dizinin fanlarından çok duyuyorum. Kişisel olarak bağ kuruyorlar çünkü ekranda kendi özelliklerinin temsil edildiğini düşünüyorlar, bunu tüm süper kahraman şovları için söyleyemem ama özellikle Jessica için söyleyebilirim. Hayattaki yerini kaybetmiş bir kadının tekrar kendi yolunu bulmasının hikâyesi; pek çok insanın, özellikle kadınların bağ kurabileceği bir durum.

DÖRT GÜÇLÜ SÜPER KAHRAMAN SIGOURNEY WEAVER'İN CANLANDIRDIĞI KÖTÜ KARAKTERİ YENMEK İÇİN BİR ARAYA GELİYOR. BU NASIL BİR DİNAMİK OLUŞTURDU, SETTE WEAVER İLE NASIL BİR İLİŞKİ KURDUNUZ?

Bu, yanıtlaması biraz zor bir soru çünkü dizideki hikâyeyle ilgili ipuçları vermiş olurum, bunu yapamam ama sette olanların dışındaki konularla ilgili konuşabilirim. Sigourney Weaver ile daha önce çalışmıştım, tekrar bir araya gelmek harikaydı. Bir filmde günde bir sayfa çekilir ama burada bazı zamanlar beş sayfa çekiliyor, oldukça ağır bir iş. Kendini işine vermiş durumdaydı, tüm o dublör gerektiren drama sahneleri... Dolayısıyla bizim çılgın olduğumuzu düşündü! Onunla bir araya geldiğinizde gözünüzün korkacağını düşünebilirsiniz, *The Defenders*'ta da göz korkutan bir karakteri canlandırıyor, zaten tüm kariyerini düşünecek olursak o bir efsane, bir ikon, onunla bir araya geldiğinizde gerçek hayatta da gözünüzü korkutan bir kadınla karşılaşacağınızı düşünürsünüz ama Sigourney tahmin etiğinizden çok daha normal! Onunla çalışmak harika, etrafınızda olması harika... Gerçekten, gerçekten inanılmaz, şahsına münhasır bir kadın.

Jessica nasıl görünüyorsa öyle bir kadın. Gücü, kimliğinin çok derinlerinden kaynaklanıyor, canı nasıl isterse öyle konuşuyor ama etrafta dolaşıp açık açık, "Ben bir feministim," diyen biri değil. Jessica Jones'ta nasılsa burada da öyle, cinsel cazibesinin altı özellikle çizilmiş değil, faydalanılan bir karakter değil, dizinin arka planına renk katması için tasarlanmış biri değil, erkek kahramanlarla aynı çizgide, yüzde yüz eşit ilerleyen güçlü bir karakter.

DİZİ TARİHİNİN UNUTULMAZ CROSSOVERLARI

Madem konumuz *The Defenders*, madem son yılların en sıkı crossover buluşmalarından biri sözkonusu, o zaman bunun şerefine TV tarihindeki en unutulmaz buluşmaları şöyle bir derleyip toparlayalım dedik. Kemerleri bağlayın!

ARROWVERSE

En yakın tarihten başlayalım. DC Comics ve The CW işbirliğiyle hazırlanan süper kahraman dizileri *Arrow*, *The Flash*, *Supergirl* ve *Legends of Tomorrow*'un kahramanları aslında sıkça ziyaret ediyorlar birbirlerini. İlk olarak Barry Allen'ı *Arrrow*'da görerek başladığımız bu buluşmalardan en büyüğü, geçtiğimiz yıl sonunda *Invasion* adı altındaki dört bölümlük bir uzaylı-dünyalı savaşı içerikli crossoverla pekiştirildi.

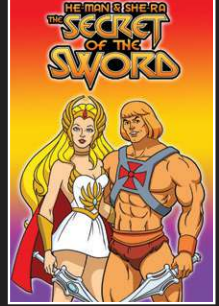
FULL HOUSE VE FAMILY MATTERS

Türkiye ekranları için de unutulmaz bir dizi olan *Bizim Ev* (Full House) da geçmişte bir bölümde *Family Matters* dizisinden Steve Urkel'ı (Jaleel White) konuk etmişti. Klasik olduğu üzere, *Full House*'dan Stephanie'nin (Jodie Sweetin) bir arkadaşının misafir kuzeni olarak karşımıza çıkmıştı.

BUFFY THE VAMPIRE SLAYER VE ANGEL

Angel, *Buffy the Vampire Slayer*'ın spin-off'uydu zaten. *Buffy*'nin ilk sezonlarında Angel'ı, Buffy Summers'ın ilk vampir aşkı olarak bolca görmüştük. Buffy'nin 4. sezonu boyunca Angel'ın birkaç ziyaretiyle bu karşılaşmalar devam edecekti.

HE-MAN VE SHE-RA

Hey gidi günler diyerek başlayalım. Sarışın küt saçlı süper kahramanımız He-Man'in spin-off'u olarak başlayan *She-Ra* da en az onun kadar sevilmişti. Bu sevgiden olsa gerek, iki kahramanın bir araya gelmesi de çok uzun sürmedi. Yıllar boyunca birkaç bölümde He-Man'i, daha ilk bölümünden başlayarak She-Ra'nın bölümlerinde birçok kez gördük.

JETGİLLER VE TAŞ DEVRİ

Herkesin bildiği adlarıyla başlık yaptığımız *The Jetsons* ve *The Flinstones*, 1987 yılında *The Jetsons Meet the Flinstones* isimli bir TV filminde bir araya geldiler. Biri teknolojinin tavan yaptığı, diğerinin taş devrini anlattığı dizilerin bir araya gelişi son derece ilginç ve eğlenceliydi.

POWER RANGERS VE TEENAGE MUTANT NINJA TURTLES

Sekiz kahraman bir arada son derece absürd ve fantastik görülebilir. Ama bu oldu arkadaşlar. 90'ların popüler süper kahraman dizilerinden olan *Power Rangers*'ın 6. sezonunda, Rangerlarımız, kötü güçlerce beyinleri yıkanan Ninja Kaplumbağalar'la karşı karşıya geliyorlar. Daha doğrusu Kaplumbağalar, kötücül bir gazın etkisiyle Astronema tarafından Rangerların gemisine sızmaya çalışıyorlar.

FRIENDS & MAD ABOUT YOU & SEINFELD

90'ların ve tüm zamanların en sıkı sit-comlarından olan üç dizinin kahramanları da bir araya gelmişti. Lisa Kudrow, *Friends* ve *Mad About You*'nun ikisinde de vardı. Birinde Phoebe Buffay'i canlandıran oyuncu, diğerinde onun ikiz kardeşi Ursula'yı canlandırmıştı. *Mad About You* da bu iki durumu *Seinfeld*'le karıştırarak, Kramer'ın *Mad About You*'daki Paul'dan daire kiraladığı bir bölümle üç diziyi bir araya getirdi.

BEHZAT Ç. VE LEYLA İLE MECNUN

Yerli dizilerimizin en nadide işlerinden, özlemleri hep taze kalan *Behzat Ç.* ve *Leyla ile Mecnun* da iki ayrı dizinin birer bölümlerinde, aynı hikâyeyle karşımıza çıkmışlardı. Bir dosya için İstanbul'a gelen Behzat amir ile Harun'un yolu Mecnun'un mahallesine düşer ve mahallenin tüm çatlak karakterleri bir arabaya doluşturulup Ankara'da sorguya çekilir. Leziz mi leziz bir bölümdü!

THE SIMPSONS VE FAMILY GUY

Çizgi dizi tarihinin en çatlak iki ailesi *The Simpsons* ve *Family Guy* karakterleri, 2014'te *The Simpsons Guy* isimli bölümde bir araya gelmişti. Bu kalıcı bir paralellik değildi, ama bölüm sonunda tekrar bir buluşma için de kapı açık bırakılmıştı.

HERCULES VE XENA

Hey gidi çocukluğumuzun hafta sonu güzellikleri... Her ikisi de Sam Raimi tarafından yürütülen mitolojik kahramanlar Zeyna ve Herkül, *Hercules: The Legendary Journeys* isimli üç bölümlük Herkül hikâyesinde buluştular.

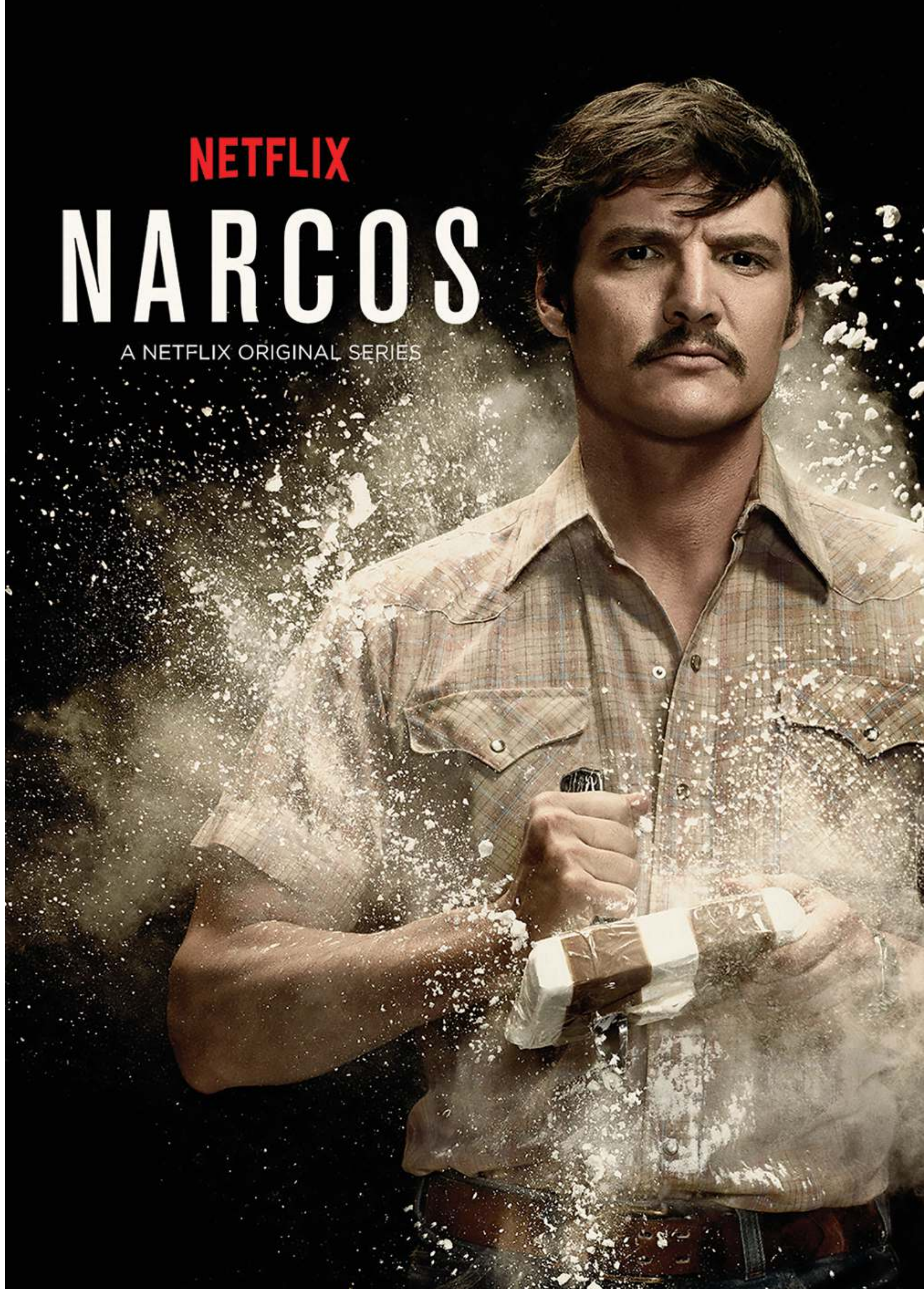

BATMAN VE GREEN HORNET

Henüz *Green Hornet* lisanslı bir DC kahramanı değilken 1967'deki Adam West'li *Batman*'e konuk olmuştu. Van Williams'ın canlandırdığı karakterin yardımcısı Kato'yu ise efsane oyuncu ve dövüş sanatları ustası Bruce Lee canlandırıyordu.

NARCOS'TA SİLBAŞTAN:

AJAN PEÑA, CALİ KARTELİ'NE KARŞI

GEÇEN 2 YILIN ÇOK SES GETİREN İŞLERİNDEN *NARCOS*'UN YENİ SEZONUNA DAİR KÜÇÜK, KISACIK FRAGMAN BİLE BENİM GİBİ, "ESCOBAR ÖLDÜ, ORTAKLIK BOZULDU," DİYENLERİ TERS KÖŞEYE YATIRMAYA ADAY. ŞERHİMİZİ YİNE DE KOYARAK BAŞTAN BUNU SÖYLEMELİ. BU KEZ AJAN PEÑA ÜZERİNDEN ANLATILAN HİKÂYEDE CALİ KARTELİ'NİN *İNİNE* GİRİYORUZ. ONLAR DA EN AZ ESCOBAR VE ÖRGÜTÜ KADAR ACIMASIZ VE TEHLİKELİ ÜSTELİK...

UFUK KAAN ALTIN

TÜM ZAMANLARIN EN BÜYÜK uyuşturucu kaçakçısı Pablo Escobar öldürülüp 2. sezon tamamlandığında yani aylar önce, bir yazının küçük bir bölümünde *Narcos*'tan bahis açmış, "Escobar'ın kimliğini kenara koyarak söylüyorum; üzülmedim desem yalan olur. Dizi bitti derken 3. ve 4. sezon onayları geldi bu arada. Bence bitmeliydi. Devamını izler miyim, zaman gösterecek," diyerek o bahsi kapatmıştım. Pişmanım!

Wagner Moura'nın boşluğu doldurulabilecek mi?

Şaka bir tarafa; yüzlerce kişinin ölüm emrini vermiş, bizzat tetik çekmiş, sattığı uyuşturucuyla (tonlarca) binlerce, onbinlerce kişinin kanına girmiş gaddar, acımasız, katil Escobar'ın aklındakileri, o duygu patlamalarını hem fiziğiyle hem de ruhuyla ekrandan bize geçirmeyi başaran Brezilyalı aktör Wagner Moura'nın yokluğu, onun yokluğunda açılacak derin boşluktu beni düşündüren. Escobar ölmüş, onun kurduğu Medellin Karteli çökmüş, hikâye de tamamlanmıştı ama anlatılacaklar bitmemişti. Eh, dizi de tutmuştu. Suç var, kan var, gözyaşı var, uyuşturucu var, siyaset var, iktidar mücadelesi var, hırs var, para var, çatışma (sadece fiziksel değil) istemediğin kadar...

Yeni sezonda bizi bekleyenler...

Her ne kadar tarihsel gerçekleri bazen hafifçe çarpıtıp bazense züccaciyeye giren fil misali yıkıp geçse, hadi şöyle söyleyelim, yaşananları daha çok Amerikan bakış açısından aktarsa da bu, *Narcos*'un her yönüyle (oyunculuklar, hikâye anlatımı, kıvrak senaryo, kurulan atmosfer ve tabii müziğiyle -o jenerik ne güzeldir-) çok iyi bir yapım olduğu gerçeğini değiştirmiyor. Yapımcıların diziyi devam ettirme kararı, hiç de yanlış değil kısacası.

Dizinin zaman zaman Pablo Escobar'ı kutsayan haliyle de rahatsızlık verdiğini belirtmeden geçmeyeyim. Dünyanın en büyük uyuşturucu baronunun eşi, çocukları, dostları ve en çok da annesine gösterdiği sevgi, *halk adamı* kimliğine yapılan vurgu, milyonları yoksullara dağıtması, yaratılan *Robin Hood* havası, paraya önem vermiyormuş gibi gösterilmesi fazlasıyla romantizm kokuyor, çoğu kısmı da gerçeğe aykırı zaten. Escobar, siyasi hırsları olan, emellerini gerçekleştirmek için gözünü kırpmadan yüzlerce kişiyi ölüme göndermiş biriydi sonuçta. Tarihteki yerini böyle aldı. Uyuşturucu kaçakçılığı, onun öldürülmesi ve örgütü Medellin'in yok olmasıyla ortadan kalkmadı tabii. Medellin'in en büyük rakibi Cali Karteli işleri devraldı. Daha sofistike yöntemlerle, daha çok insan ve para gücüyle politikacıları, devlet adamlarını, diplomatları ve tabii ki ajanları satın alarak 90'lı yılların sonuna kadar yoluna devam etti. İşte yeni sezon, bu dönemi anlatıyor.

Escobar'ın örgütü kadar gaddar ve tehlikeli

Netflix orijinal dizisi *Narcos*'un 2. sezon finali kapanış sahnesinde, "Ajan Peña, Cali Karteli hakkında ne biliyorsunuz?" sorusu yankılanıyordu. 3. sezona dair izlediğimiz kısacık fragmanda, Cali Karteli'ni yönetenlerin en azından Escobar ve adamları kadar acımasız, gaddar ve kötü ruhlu olduğunu görüyoruz. Escobar kadar gösterişe, reklama meraklı olmasalar da.

İyi olacaktır, şüphemiz yok

Yeni sezonda hikâye, Ajan Peña (Pedro Pascal) üzerinden ilerleyecek. Daha önce *Game of Thrones*'ta izlediğimiz Şili kökenli Amerikalı aktörün geçen iki sezonda rolünün hakkını fazlasıyla verdiğini görmüştük. Bıçkın bıyıklı, baygın bakışlı ve biraz şaşkın ajanımızdan yana şüphemiz yok. Hikâyenin akıcılığından da... Pablo Escobar'sız bir dünyada birden fazla Escobar'la (benzer zihniyet ve çıkarlardan bahsediyorum sadece, yoksa Escobar'ın benzeri bir daha dünyaya gelmez sanırım) yakınlaşacağız. Escobar sonrası tek bir isme (kötüye) odaklanmayacağı anlaşılıyor dizinin. Artı puan...

Daha hızlı bir tempo da bekleyebiliriz.

Yine eli yüzü düzgün senaryo ve oyuncuklukların ışığında yaratılacak hafif sepya atmosfer, sarıp sarmalayacaktır seyirciyi.

Dedik ya; suç var, çatışma var, hırs var, siyaset var, para var... İyi olacaktır. Ah, bir de muhteşem Wagner Moura'dan haber alsak...

TWIN PEAKS

HÂLÂ YENİ, HÂLÂ TUHAF VE ÜRPERTİCİ

ŞİMDİ YILLAR SONRA, ELİMİZDE FİLTRE KAHVEYLE FULL HD BİR EKRANDAN *TWIN PEAKS THE RETURN*'Ü İZLEME ZAMANI GELDİ. DİZİNİN UZUN ZAMAN SONRA GELEN BU 3. SEZONU HEPİMİZİ HEYECANLANDIRDI AMA İÇİMİZDE BİR ŞÜPHE VARDI, ARADAN YILLAR GEÇMİŞTİ VE BAMBAŞKA BİR DÜNYADAYDIK. ÇOK YENİLİKÇİ VE GÜÇLÜ, ÇOK FARKLI STRATEJİLERE SAHİP DİZİLER İZLEMİŞTİK. DİZİ İZLEYİCİSİ ARTIK 90'LARDAKİ GİBİ DEĞİLDİ. CNN'DEN BRIAN LOWRY GALADAN SONRA, "*TWIN PEAKS*'İN BEKLENTİLERİ KARŞILAYIP KARŞILAMAYACAĞIYLA İLGİLİ BİR SONUCA VARMAK İÇİN HENÜZ ÇOK ERKEN. KARŞILAYABİLİR DE BİRÇOK DİZİNİN DÖNÜŞÜ GİBİ ÇUVALLAYABİLİR DE," DİYORDU.

MURAT TIRPAN

90'LARIN BAŞINDA HER PAZAR, İzmir'deki evimizde babama rica minnet ayarlattığım televizyonumuzun başına geçip heyecanla bekleyişlerimi unutamam. Türkiye'nin ilk özel televizyon kanalı bizde biraz karlı çekerdi, bu yüzden David Lynch'in yönettiği dizideki "Nüfusu 51.201 olan" Twin Peaks kasabası, olduğundan daha kasvetli, daha tekinsiz görünürdü gözüme. Daha David Lynch'i tanımıyordum elbette, sinemayla değil daha çok edebiyatla ilgiliydim. "Lynch atmosferi" diye bir şey olduğunu, bunun da aslında iyi edebiyatla fazlasıyla yakın akraba olduğunu bilmiyordum. Diziyi izledikçe ilginç olan, o meşhur, "Laura Palmer'ı kim öldürdü?" sorusunun cevabını aramayı bırakmamdı. Beni ekran karşısında tutan polisiyenin gizemi değil, muhtemelen bu dizidekilerin ilişkilerinin tuhaflığı, gizemleriydi.

Lynch tipik bir polisiye gibi sunmuştu bize hikâyesini, "Katil kim?" diye sormuştu. Kasabaya dizi tarihinin unutulmaz karakterlerinden olan tuhaf bir dedektif göndermiş (Dale Cooper) ve onunla birlikte bu sorunun cevabını aramamızı sağlamıştı, ama sonra uzun süre bu soruya cevap bile vermemişti. Hatta sonradan öğrendik ki yapımcı kanalın baskısı yüzünden 2. sezonun ortasında açıklamak zorunda kalmıştı katili. Çünkü tıpkı onun sinemasında olduğu gibi atmosferdi asıl mesele (karanlık, tekinsiz ve fantastik), diziyi bir klasik yapan da atmosferdi; benim gibi o yıllarda izlemiş olanları, birçok şeyi anlamamalarına rağmen (*Twin Peaks* izledikten sonra Homer Simpson: Brilliant... I've absolutely no idea what's going on!) ekran başında tutan da. Laura Palmer adlı genç kızın cesedinin sulara vurmasının ardından kasabaya gönderilen FBI Ajanı Dale Cooper'ın küçük ve neredeyse herkesin birbirini tanıdığı bu kasabada araştırma yaptıkça işlerin daha da karıştığını, daha da komplike bir hale büründüğünü izledik. Sırların ortaya çıktığını gördük, tuhaf karakterlerden etkilendik, sorunun cevabından çok Cooper'in hikâyesinin ve kasabanın önemli olduğunu anladık. Ve en önemlisi (Laura Palmer'ı kimin öldürdüğünden bahsetmeyeceğim, izlememiş olup da merak edenler internete bakıp bulurlar) kötülüğün dışarıdan değil içeriden geldiğini, bize çok yakın olduğunu idrak ettik. Hâlâ birçok kült sahne, diziyi o

günlerde izleyen birçok kişinin gözlerinin önünden gitmez.
O zamanlar televizyon başında *Twin Peaks* izlerken dizi dünyasının geleceği noktayı muhtemelen tahmin bile edemezdik, ama Lynch'in dizisinin televizyonu derinden etkilediğini anlayabilmek için (Tüm dizi tarihi *Twin Peaks*'e atılmış bir dipnottur: *Lost*, *Carnavale*, *True Detective*, *The Killing*, *Veronica Mars*, *Wayward Pines*...) dizi tarihçisi olmaya gerek yok. Yönetmen ve kankası Mark Frost, İngilizce *precedural* denilen, bir suçun dedektif tarafından araştırılmasını konu alan türü almış, bambaşka bir hale getirmiştir. İzleyici önce bunu sıradan bir polisiye sanmış, sonra suçun çözülmediğini görünce sıkılmış, ardından gerçekdışı öğelerle karşılaşınca da anlayamamıştır. Dizi, televizyonda da sanatsal işler yapılabileceğinin bir kanıtı olmuştur. Hatta tam da o dönemde *Televizyon Öldüren Eğlence* kitabının yazarı Neil Postman gibiler bu medyada sanatsal işlerin yapılamayacağını, medyanın kendi mesajını (burada elbette eğlenceyi) yarattığını söylemekteydiler. *Twin Peaks* bunun tam aksine bir televizyon dizisinin *sinemasal* olabileceğini göstermiştir. Bugün artık tartışmıyoruz bile bunu, izlediğimiz filmlerden çok daha estetik, çok daha sinematografik ve güçlü hikâyelere sahip diziler mevcut. Çok beğenilen *True Detective* dizisinin *Twin Peaks* ile akrabalıkları ortada. Jane Champion, Steven Soderberg, Joathan Nolan gibi ünlü yönetmenlerin televizyona iş yapmaları da bunun bir göstergesi.
Dizi her şeyden önce (müthiş bir sahne ve müzik tasarımı sayesinde) tekinsiz atmosferiyle öne çıkar. İzleyici dizide karakterlerin hepsinden şüphelenmiş, hepsine tedirgin yaklaşmak durumunda kalmıştır. Angelo Badalamenti'nin (yine dizi soundtrackleri tarihi yazılacak olsa ona elbette koca bir bölüm ayrılacaktır) unutulmaz müzikleri her notasıyla ürkütmüştür bizleri. Karakterlerse unutulmazdır, mesela bir Bob vardır ki (dizi tarihinin en *creepy* karakterlerinden biri) her gördüğünüz sahnede korkudan ölürsünüz, bir yerde Windom Earl'ün (Dale Cooper'ın eski ortağı) bir dönüşümü vardır ki titrersiniz. Madchen Amick, Sherilyn Fenn, Heather Graham, Lara Flynn gibi kadın karakterleriyse söylemeye gerek yok. Ve elbette Ajan Cooper ve "God damn coffee!" Tuhaf dedektifimiz Dale Cooper deli kahve düşkünüdür dizide (ama iyi kahve) ve kalitelisini bulduğunda sürekli bu lafı eder. *Twin Peaks*'i elimde bir fincan kahveyle izlediğimi (o zaman Starbucks falan yok Nescafe'ye talim) tıpkı iyi polisiyeye olduğu gibi iyi kahveye düşkünlüğümün de bu diziyle başladığını söylemesem olmaz. Sonra az mı oynadık *Alan Wake* adlı bilgisayar oyununu, dizideki kasabanın kopyası olan Bright Falls'ta kahve termoslarını toplayıp, "Damn Good Cup of Coffee" *achievement*ını kazanmaya uğraştık? Sonra Diane... *Her*'deki yapay zekâdan önce Dale Cooper'ın elinden düşürmediği ses kayıt cihazı Diane ile konuştuk biz. Cooper her gün notlarını bu tatlı kayıt cihazı ile paylaşırdı ve biz o zaman anlamasak da tuhaflıkları "anlatmanın" kendi tuhaflığımızı çözmede en önemli şey olduğunu eklemiştik bilinçaltımıza.
Tuhaf karakterleri, unutulmaz jeneriği (yine bir dizi jeneriği tarihi yapılsa başlangıçlar arasına girmelidir), birileri öldüğünde dans eden cücesi, siyah beyaz desenli zemin, siyah ve beyaz loca, şeytani bir varlığın zihin kontrolü yapması, baykuşlar, tersten konuşmalar, dünya dışı varlıkların ihtimali, tekinsiz müzikler ve tekinsiz insanlarla dolu *Twin Peaks* tek kelimeyle "nevi şahsına münhasır" bir dizidir. Ama ne yazık ki 2. sezonun ilk birkaç bölümünden sonra reytinglerin düşmesi sonucu (hem zor Lynch estetiği, hem Körfez Savaşı etkisi) yayıncının isteğiyle gizemi açıklığa kavuşturan apar topar bir "final"e ulaştı ve daha sonra devam kararı verilip ve ondan fazla bölüm hazırlandığı halde ana gizem unsuru üzerindeki perde kalktığı için reytingler daha da düşünce tümden yayından kaldırıldı. Hayal gücünün sınırlarını böylesine zorlayan bir dizinin devam etmemesi üzücüydü. (Daha sonra çok sevdiğimiz *Carnivale*'de aynı kaderi paylaşacaktı.) Öte yandan Lynch'in kısa bir süre sonra çektiği, diziyi sevenlerin heyecanla izleyip beğendiği, izlemeyenlerin pek bir şey anlamadığı, sinema eleştirmenlerininse yönetmenin en zayıf filmi diye andığı *Twin Peaks: Fire Walks With Me* adlı film, mitolojiyi devam ettirmesi

açısından önemliydi (sırların çoğunu da açıklamıştı) ve bir parmak bal çaldı ağzımıza.

Şimdi yıllar sonra, elimizde filtre kahveyle Full HD bir ekrandan *Twin Peaks The Return*'ü izleme zamanı geldi. Dizinin uzun zaman sonra gelen bu 3. sezonu hepimizi heyecanlandırdı ama içimizde bir şüphe vardı, aradan yıllar geçmişti ve bambaşka bir dünyadaydık. Çok yenilikçi ve güçlü, çok farklı stratejilere sahip diziler izlemiştik. Dizi izleyicisi artık 90'lardaki gibi değildi. CNN'den Brian Lowry galadan sonra, "*Twin Peaks*'in beklentileri karşılayıp karşılamayacağıyla ilgili bir sonuca varmak için henüz çok erken. Karşılayabilir de birçok dizinin dönüşü gibi çuvallayabilir de," diyordu. Yönetmen en son on yıl önce bir film çekmişti ve o da pek sevilmeyen *Inland Empire* idi. Ama Lynch bizi utandırmış görünüyor. 3. sezon yine şaşırtıcı ve son derece güçlü. Bu sezonu izlerken ilk dakikalardan itibaren dizinin, bildiğimiz *Twin Peaks*'ten farklı olduğunu görüyoruz. Cooper dahil eski dostlar yine karşımızda elbette (neredeyse hepsi diyelim) ama hikâye yepyeni. Hikâye mi dedim, daha neler! Hikâyeler demeliydim... Çok mekânda (bu sezon sadece *Twin Peaks* kasabasında değil Amerika'nın değişik yerlerinde geçiyor), çok karakterle geçen ve bağlantısı son derece zayıf hikâyeler. Birbirinden binlerce kilometre uzakta iki şehirde iki cinayet işleniyor, Cooper bir yerde, eski FBI'cı dostları başka bir yerde, *Twin Peaks* ise başka bir yerde. Kasabaysa bildiğimiz kasaba değil, her şey değişmiş, Dale Cooper pek görünmüyor ama bu kez Dougie Jones'umuz var. Jones giderek Cooper'a dönüşüyor, Kyle Maclachlan (Emmy ve Golden Glob'da göreceğiz gibi kendisini) üç farklı karakteri muhteşem bir şekilde canlandırıyor. (Ayrıca Richard Chamberlain, Meg Foster, Naomi Watts, David Duchovny gibi sürprizler de var.) Eski sezonlarda Dale Cooper suçu araştıran bir FBI ajanı olarak hikâyeye dahilken bu sezon suçun bizzat öznesi olarak konumlanıyor.

Sezonun ortalarına kadar yine neyin ne olduğu ve neye bağlandığıyla ilgili düşünüp dururken özellikle 8. bölümde Lynch bize bugünlerde bile televizyonda yepyeni ve şaşırtıcı işler yapılabileceğini ispatlıyor. Özellikle bu bölümde öne çıkan gerçeküstü/fantastik tarzın, deneysel sinema ruhunun da yeni sezonun baskın karakteri olduğunu söylemek lazım. İlk iki sezona nazaran dizi daha çok Lynchvari bir tona sahip. Polisiyenin anlatım yöntemi eskiye göre biraz daha fazla tercih edilmiş olsa da Lynch yine türü bambaşka bir şekle sokuyor. İleri-geri sıçrayışlar, tuhaf varlıklar, bedensel atıklar, karakter ve olay bağlantılarının fazlasıyla ince olması, fantastiğe monte edilmiş yabancılaştırıcı sekanslar ile izleyiciden eskiye oranla daha fazla çaba istiyor. Aslında bir dizi değil yepyeni, uzun bir Lynch filmiyle karşı karşıyayız. Yeni *Twin Peaks*'ten zevk alabilmek için elbette eski sezonları hatta diğer Lynch filmlerini izlemiş olmak gerek. Bunu yapmamış talihsizlerse ya diziden sıkılıp kendilerinde devam etme takati bulamayacak ya da yönetmenin filmografisinin tuhaf ve tekinsiz dehlizlerine doğru yola çıkacaklar. *Twin Peaks,* kabul etmek gerek, 25 yıl sonra dizi dünyası için hâlâ "yeni bir soluk". Hâlâ tuhaf, ürpertici ve ezber bozucu. Ben 25 yıl önceki ben değilim, Lynch de değil, tuhaf kasabamız da. Ama diziyi izlerken hissettiklerim hâlâ aynı.

Yeni Twin Peaks'ten zevk alabilmek için elbette eski sezonları hatta diğer Lynch filmlerini izlemiş olmak gerek. Bunu yapmamış talihsizlerse ya diziden sıkılıp kendilerinde devam etme takati bulamayacak ya da yönetmenin filmografisinin tuhaf ve tekinsiz dehlizlerine doğru yola çıkacaklar.

GAME OF THRONES OYUNCULARINDAN 7. SEZON İPUÇLARI

Yedi Krallık'ın her yerinde savaş var; haritanın her köşesinde yüzlerce plan yapılıyor. Bir yanda Demir Taht, bir yanda gelmekte olan büyük karanlık. Ak Yürüyenler'le birlikte yaklaşan asıl savaş ile Demir Taht mücadelesi birbirine girecek, *Game of Thrones* evreni çok karışacak. Biraz daha ipucu için neler vermezdik? İşte tam da bunun için dizinin sevilen oyuncuları, 7. sezona dair merak uyandıran ipuçlarını bizimle paylaştı.

AIDAN GILLEN: "SERÇEPARMAK'IN OLAYI İNSANLARI ZORLAMAK"
(PETYR "SERÇEPARMAK" BAELISH)

SERÇEPARMAK İNSANLARI NEDEN ZORLUYOR?

6. sezon boyunca, hatta belki 5. sezonun sonundan itibaren Serçeparmak'ın, Sansa'nın içine şüphe tohumları ekmesini izledik. Erkek kardeşinin liderliğinin geçerliliğiyle ilgili şüpheler. Biyolojik olarak ne kadar kardeşi sayılır? Sen Sansa olarak onu içinde bulunduğu savaştan kurtardığın için ne kadar takdir aldın? Daha fazlasını hak etmiyor musun? Serçeparmak'ın olayı bu. İnsanları zorlar. Onları belli bir yöne doğru gitmek için hafifçe iteler. Herkeste işe yaramaz. Sansa da bu yemi her zaman yemiyor çünkü gittikçe daha zekileşiyor.

BUNU NEDEN YAPIYOR? GÜÇ İÇİN Mİ, EĞLENCE İÇİN Mİ?

Doğru cevap, eğlence için olur. Önemli olan sonuç değil. Önemli olan bu boyutta bir kandırmacanın vereceği heyecan ve tehlike. Planları her ne kadar çok ince düşünülmüş de olsa her an ters gidebilir ve bu da onun sonu olur. Ama büyük sonuçlar almayacaksan büyük risklere girmezsin. Onun için bu işin eğlencesi, oyun tarafı. Eğleniyor gibi görünmek isterseniz. Bu da karakteri daha da ilginç kılıyor. Her zaman sapkın ve alçak olursa bence insanlar ilgisini kaybeder. Ben de bu yüzden hep biraz eğlenmeyi ve neşeli yanını göstermeyi istedim.

LIAM CUNNINGHAM: "WESTEROS MUHTEMELEN YOK OLACAK"
(SIR DAVOS SEAWORTH)

DAVOS NASIL DEĞİŞTİ?

Sanırım bu sezonun en büyük farkı, Stannis asık suratlı bir liderken Jon'un dürüst ve genç biri olması. Yani bu da bu yıl esprilere biraz daha yer olacak demek. Ama aynı zamanda işler ciddiye biniyor. Bu, sondan bir önceki sezon olduğundan her şey tırmanıyor. Gece Kralı ve tayfasıyla ilgili durum artık zirveye ulaşıyor. Westeros muhtemelen yok olacak ve etnik temizlik olacak.

7. SEZON ÇEKİMLERİ ÖNCEKİ SEZONLARA GÖRE NASILDI?

Bu yılla ilgili söyleyebileceğim bir şey, 7 bölümü çekmek için normalde 10 bölümü çekmeye harcadığımız süreyi harcadık. Sonuç olarak ortaya daha sinematik bir şey çıktı. Gerçek mekânlarda inşa edilen, devasa setlerde çekim yapıyoruz. Tutku çok fazla, manzara muhteşem olacak. Şöyle anlatayım, geçen yıl savaş sırasındaki 20 dakikalık sekansı 24-25 günde çektik. Bu yıl, tüm sezon için o şekil bir açıdan yaklaştık. TV'den çok sinema filmi çekiyormuşuz gibi geldi.

RORY MCCANN: "TAZI UZUN BİR YOLCULUĞA ÇIKIYOR"
(SANDOR CLEGANE, "TAZI")

KARAKTERİN İÇİN 7. SEZONU ÖZETLER MİSİN?

Geçen sezon sonunda Sancaksız Kardeşlik ona bir seçenek sundu: "Doğru olanı yapmak istiyor musun? Kendi içinde huzur bulmak istiyor musun? Bize katıl ve kötülüğe karşı olan savaşta yer al." O da Sancaksız Kardeşlik'le gitmeyi seçti. Bu sezonun başında onlarla uzun bir yolculuğa çıkacağız.

BU SEZON ŞİMDİYE KADAR SENİN İÇİN NASILDI?

Karakterim her zaman yollardaydı, bu da genellikle etrafta fazla kişi olmadan çalışmam demekti. Demeye çalıştığım şey, bu sezon ilk kez sosyalleşip bazı insanları yakından tanıma fırsatı buldum. Bu sezona kadar pek kimseyi tanıma fırsatım olmadı. Müzik çalıp ısınmaya çalışarak çok vakit geçirdik. Doğrusunu isterseniz sanki ilk kez sosyalleşmiş, rahatlamışım gibi geldi. Normalde saklanırım.

DANIEL PORTMAN: “BU SEZONDA HİÇ DUBLÖR KULLANMADIM”
(PODRICK PAYNE, “POD”)

POD’U 7. SEZONUN BAŞINDA NEREDE GÖRECEĞİZ?
Pod’u şövalyelik kabiliyetleri geliştirirken göreceksiniz. Bu sezon Pod için çok fazla eğitim var: Fiziksel eğitim için birçok kılıç dövüşü ve benzeri şeyler çalışması gerekiyor. İşler iyice karışmadan önce hepsi güzelce eğitim almaya çalışıyorlar. Şu anda fırtınanın tam ortasında gibi. Bir şeylerin olmasını bekliyor. Yeteneklerini geliştiriyor ve olaylar olduğunda, olabildiğince hazır olmak istiyor.

SEN DE KILIÇ KULLANMA KABİLİYETİNİ GELİŞTİREBİLDİN Mİ?
Bu yıl şanslıydım çünkü her şeyi kendim yapabildim. Dublör kullanmadım, bu da harikaydı. Çok yorucu ama çok eğlenceli ve kılıçla ilgili şeyler de harikaydı. Bazı komedi unsurları da vardı. Epeyce düşme ve sakarlık komedisi var. İnsanların güleceği ve çok aktif olan bir şeyle fiziksel olarak iç içe olmak güzel. Diyalog düzeltme kayıtlarında izledim, çok güzel görünüyor. Çok da komik. Pod çok fazla ön planda olmasa da izleyicilerin onun hâlâ önemli olduğunu görmesi güzel.

ISAAC HEMPSTEAD WRIGHT: “BRAN ARTIK WESTEROS İÇİN DEĞERLİ BİR KAYNAK”
(BRAN STARK)

ONA HÂLÂ BRAN DİYEBİLİR MİYİZ?
Pek diyemeyiz. Her şeyin üzerine, şimdi omuzlarında bir de Üç Gözlü Kuzgun olma sorumluluğu var. O artık Bran Stark değil. Bran Stark olmanın nasıl bir şey olduğunu hatırlıyor ama aynı zamanda evrende olan her şeyi de hatırlıyor. Jon Snow hakkında bilgisi var, kötülüklerin kökeni hakkında bilgisi var ki bu da onları yenmeleri konusunda işe yarayabilir. Bütün bunların anlamı, Bran’ın artık Westeros için çok değerli bir kaynak olduğu. Bu bilgilerin tam zamanda, doğru kişilerin eline geçmesini sağlaması gerek. Bu yüzden de 7. sezonun başında Bran doğru yere ulaşıp günü kurtarma amacında.

ÖNEMLİ OLAN ŞU Kİ O BÜYÜK SAVAŞ'IN NE OLDUĞUNU BİLEN BİRKAÇ KİŞİDEN BİRİ...
Evet. Aslında Bran, herhangi birinden daha ötede çünkü kendisi şu anda Gecenin Kralı’nın baş düşmanı. Üç Gözlü Kuzgun ve Gecenin Kralı, zamanın başlangıcından beri can düşman. Bence bu tehdit büyürken ne kadar korkup endişe etmeleri gerektiğini en iyi bilen kişi Bran.

JOHN BRADLEY: “SAM BABASININ YANILDIĞINI DA GÖSTERMEK İSTİYOR”
(SAMWELL TARLY)

BU SEZONDA SAM’İ NEREDE GÖRECEĞİZ?
Sam’i ilk olarak Hisar’da göreceğiz ve Sam’i biraz olsun tanıyor ve son birkaç yıldır ne yapmak istediğini biliyorsanız, şimdi çok mutlu olacağını sanabilirsiniz. Yani hayatı boyunca tüm ilgilerinin anlamsız olduğu, kılıç sallayamadığı sürece dünyaya pozitif etkisi olamayacağı söylenen biri, kendini bir anda tüm ilgi ve tutkularının (bilgi ve kitapların) herkesle paylaşıldığı bir yerde bulursa bu, onun için eve gelmek gibi bir his olur.

İLK SEZONLARDA SAM’İN BİR KOMEDİ UNSURU, JON’IN YANCISI GİBİ OLDUĞUNU HİSSETTİN AMA ŞİMDİ GÖRÜNÜŞE GÖRE OLAYI ONUN KEŞİFLERİ İLERLETİYOR...
Evet ve bence bir şeylere etki etme arzusu dışında onu teşvik eden bir başka şey de babasından bir miktar intikam almak istemesi. Onun yanıldığını göstermek istiyor. “Kitap okuyarak işe yaramayacağımı, işe yaramak için dövüşebilmem, ata binmem gerektiğini biliyorum ama şu anda bir fark yaratan benim.”

LANNISTER AİLESİ

LANNISTER AİLESİ, DİYAR'DAKİ ALTIN MADENLERİNİN ÜZERİNDEKİ TOPRAKLARI SAYESİNDE *GAME OF THRONES* DÜNYASININ EN VARLIKLI AİLESİ. LANNISTERLAR, VARLIKLI OLDUKLARI GİBİ FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN DA ŞANSLILAR. UZUN BOYLU, SARIŞIN, GÜZEL/YAKIŞIKLI İNSANLAR.

ESRA KOÇAK

"Bütün mutlu aileler birbirine benzer; her mutsuz aileninse kendine özgü bir mutsuzluğu vardır."
Leo Tolstoy

Game of Thrones 6 yıl önce yayınlanmaya başladığında, dizinin uyarlandığı roman serisini okumayan kesim hariç kimse dizinin bizi kendine bu kadar bağlayacağını tahmin etmemiştir herhalde. Ama yarattığı geniş ve ilginç dünya, barındırdığı karakterlerin ve birbirleriyle etkileşimlerinin gerçekçiliği, beklenmedik ve hatta şok edici olaylar, karakterlerin hikâyelerinin içindeki dönüşümü *Game of Thrones*'u dizi tarihinin en iyileri listesine ilk sıralardan soktu. Romanını da keyifle okuduğum dizi hakkında yazılacak çok fazla şey vardı. Her karakter için ayrı bir analiz yapmak mümkün çünkü dizideki karakter derinliği harika. Ancak durup baktığımda dizinin en karmaşık ve karanlık karakterlerini barındıran Lannister hanesi üyelerinin ve birbirleriyle etkileşimlerinin çok ilginç olduğunu düşünerek bu aile hakkında yazmak istedim.
Lannister ailesi, Diyar'daki altın madenlerinin üzerindeki toprakları sayesinde *Game of Thrones* dünyasının en varlıklı ailesi. Lannisterlar, varlıklı oldukları gibi fiziksel özellikleri açısından da şanslılar. Uzun boylu, sarışın, güzel/yakışıklı insanlar.
Lannister hanesinin lordu, Tywin Lannister. Tywin Lannister otoriter, soğukkanlı, duygusal olarak mesafeli, mükemmeliyetçi ve sert bir adam. Babasının hükümdarlığı sırasında sancaktarlarının çıkardığı isyanda babasının çekinik tavrı sonucunda ipleri eline almış, isyanı acımasızca bastırmış. İsyankâr sancaktarların ve ailelerinin ölülerini kalesinin önünde sergilemiş. Hanenin mottosu olan, "Bir Lannister borcunu her zaman öder," sözü, varlıklı ailenin borçlarını ödeyebilecek kadar zengin olduğunu imlediği kadar, Lannisterların ihanete karşı asla müsamahakâr olmayacağını da hatırlatıyor. Tywin, narsisistik kişilik özellikleri olan ataerkil bir adam. Karısı ve aynı zamanda kuzeni olan Joanna, üçüncü çocuğu olan Tyrion'u doğururken ölünce çocuklarına ebeveynlik yapma işi ona kalır. Ancak hem duygusal olarak mesafeli ve sert bir adam oluşu hem de çocuklarına eşit mesafede duramayışı, ailenin geleceğini tahmin edemeyeceği ölçüde etkileyecektir. Tyrion, ailenin en küçük çocuğu. Doğumunda ölen annesinin katili olarak etiketlenmekle lanetlenmiş bir çocuk. Tywin'in uzaklığı, muhtemelen Cersei ve Jamie için tek sevgi kaynağını anneleri haline getirmiş ve Tyrion bu figürü onların elinden alan kişi haline gelmiş. Jaime, kadın olan ikizini anne yerine koyarak bu eksikliği gidermeye çalışırken Cersei bu yitimi daha ağır yaşamış olmalı ki Tyrion'a büyük bir öfke besliyor. Tywin için de hem karısının "katili" hem de fiziksel olarak engelleri olan bu bebek, asla onun çocuğu olarak kabul görmüyor. Tywin'in narsisistik özellikleri, bir cüce olan Tyrion'u kabullenmemesinin temel sebebi. Narsisist ebeveyn için çocukları, onun uzantılarıdır. Onların güzelliği, gücü ve başarılarından doyum sağlar. Bunu yapmak için onların kendinden ayrı bireyler olmasını ketler. Onlar adına kararlar

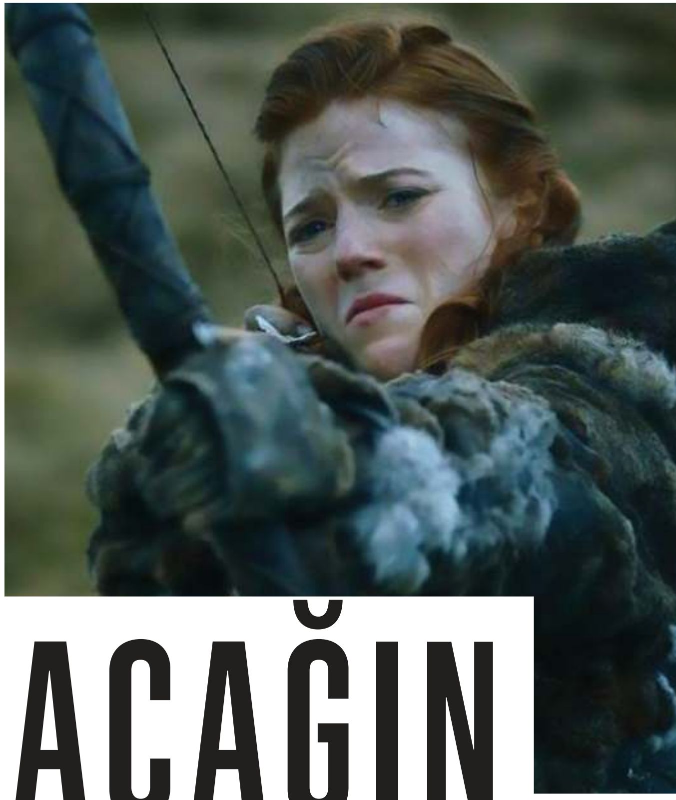
almak, kararlarına karşı çıktıklarında onlardan uzaklaşarak yanıt vermek, bireyleşmelerini engellemenin en sık görülen yollarıdır. Tyrion asla onun uzantısı olamayacak kadar "eksik" bir çocuk. Bu nedenle daha baştan onu ıskartaya çıkarıyor. Ailenin istenmeyen bireyi olan Tyrion da ailesine karşı duygusal yatırım yapmıyor ve kendisini onlardan biri olarak görmüyor. Bu acı verici istenmeme hali, Tyrion'un sivri dilli mizahının bir nedeni olabilir. Başa çıkma stratejisi olarak kendisiyle ve ailesiyle dalga geçmek sık kullandığı bir taktik. Tyrion, babasına ve onun kendisini reddetmesine karşı duyduğu öfkeyi, içinde biriktiriyor. Babasının, ona sevgi ve ilgi göstermeyerek, dışlayarak, seneler önce evlendiği bir fahişeyle onu ayırarak başladığı yoksun bırakma davranışlarının sonuncusu, yine bir fahişe olan sevdiği kadın Shae ile sevişmesi. Bunu fark ettiğinde patlayan yoğun öfkesinin sonucunda Tyrion, babasının katili oluyor. Böylece annesini öldüren evlat, babasının da katili oluyor.
Jaime, Tyrion'un ailedeki konumunun tam tersi noktada bulunuyor. Tywin için "altın evlat" olan çocuğu, Jamie. Yakışıklı, iyi dövüşen bir şövalye. Tywin'in vâris olarak gördüğü evladı. Çocuk ayrımı yapılan ailelerde tercih edilmeyen çocuk, her zaman bir eksiklik ve değersizlik duygusu taşır. Tercih edilmeme gibi acı bir deneyimin açtığı yara onu hayatı boyunca izler. Tyrion'un öfkesi bu yaranın bir izi aslında. Peki, favori çocuk olmak çok mu iyidir insan için? Ebeveynler bir çocuğu seçtiklerinde, bu çocuğun sırtına kendi ideallerini yüklerler. Tywin için Jaime, Lannister hanesinin lordu olacak ve onun hayal ettiği şeyleri yapacak kişiydi. Bunun için Jaime'nin kendi çizdiği yoldan gitmesini istedi. Tywin gibi narsisistik bir babanın, oğlunun bireyleşmesini ketleyen tutum içinde olması çok muhtemel. Yani Jaime, favori çocuk olmasının bedelini bireyleşemeyerek ödemiş oldu. Bunun göstergesi şuydu: Cersei ve Tyrion çok daha bağımsız bireylerken Jaime dizinin başında Cersei'ye bağımlı gibi gözüküyordu. Cersei'ye göre çok daha ılımlı ve iyi bir insan olmasına rağmen, onun arzusuyla bir çocuğu öldürmek amacıyla bir kuleden aşağı atacak kadar bağımlıydı kız kardeşine. Tywin'in yukarıda söz ettiğim narsisizmi, altın evlat olarak gördüğü Jaime ile etkileşiminde çok iyi bir şekilde göz önüne seriliyor. Tywin kral eli gibi güçlü bir pozisyonu, oğlu, kral muhafızlarına katıldığında bırakıyor. Çünkü kral, çok kıymetli oğlunu onun elinden almış oluyor.
Bir narsisistin asla tahammül edemeyeceği bir yitim bu. Ancak hanenin başına geçemeyecek olsa bile babasının Jaime'nin iplerini elinden bırakmaya niyeti yoktu elbette. Bir narsisist, kontrol üzerinden doyum sağlar, bu nedenle bu doyumu sağlayan kişilerin bağımsızlaşmasına kolay kolay izin vermez. Bu durum Jaime'nin bilinçdışında babaya karşı öfke duymasına neden olabilir. Targaryenlere çıkan isyanda kralın koruyucusu pozisyonundayken kralı öldürmesi aslında sembolik olarak babayı öldürmeye denk geliyor olabilir, keza kral her kültürde babayla özdeşlemiş bir imge. Tyrion gerçekten babasını öldürürken Jaime de sembolik düzlemde baba katili oluyor. Jaime'nin bağımsızlaşma süreci, elini yitirdiğinde başlıyor. Artık kusursuz değil. Hem Tywin hem de Cersei için önemini az da olsa yitirmesi ve yaşadığı travmatik deneyim sonucu onlarla ilişkisini sorgulaması, onu özgürleştiriyor. Yani elinden oluyor ama birey olma yolunda büyük bir adım atıyor. Bazen birey olmak için büyük bedeller ödemek gerekebiliyor hayatta.
Cersei erkek egemen bir dünyaya kız çocuğu olarak gelmiş. Ailenin, haneyle en çok özdeşim kuran üyesi Cersei; çünkü bu sert ve erkek hegemonyasındaki dünyada var olma yollarından biri olarak bunu görüyor. Öte yandan kadın olduğu için asla babasının gözünde "tam" bir insan olamıyor. Kadın olduğu için her zaman eksik kalacağı ona süreğen olarak ima ediliyor. Cersei'nin agresyonunun en önemli nedeni, asla "tam" olarak görülmeyecek olması. Önce Diyar'ın hâkimi olan Targaryenlerin oğlu Rheagar ile evlendirilerek onlarla bağ kurmak için kullanılmak isteniyor. Bu olmayınca

ve Baratheonlar tahta geçince, güce yakın olmayı isteyen babası tarafından Robert Baratheon ile evlendiriliyor. Dizinin ilerleyen bölümlerinde Martelllerin eşcinsel oğullarıyla evlendirilmek isteniyor. Konseylerde babası oradayken sözünün bir kıymeti yok. Bir insan değil de eşyaymış gibi algılanıyor babası tarafından. Bu eksiklik duygusu Cersei'de yoğun bir penis hasetiyle tezahür ediyor. Freud'un ortaya attığı psikanalitik bir kavram olan penis haseti, kız çocuğunun güçle özdeşleştirdiği penise sahip olamadığını fark ederek geliştirdiği bir kıskançlık olarak tanımlanır. Cersei'nin pozisyonunda, kadın olmasının sadece bilinçdışında değil, reel dünyada da eksiklik olarak görülmesi, bu hasetin yoğun olarak yaşanmasına neden oluyor. Penis haseti, Freud'un döneminde kadının biyolojik bir eksikliğinin sonucu olarak görülmüş olsa da aslında toplumsal iktidar algısıyla ve kültürle çok ilişkilidir. Kız çocuğu, penis ve erkekliğin iktidarla özdeşleştirildiğini gördükçe penis sadece bir organ olmaktan çıkar ve gücü sembolize eden fallusa dönüşür. Cersei, patriarkal bu toplum zemininde gelişen yoğun penis hasetini, kendine falluslar bularak yatıştırmaya çalışıyor. Bir erkek olan ikizi Jaime onun fallusu, onun için savaşmasını ya da onun için cinayet işlemesini talep ettiği bir fallus. Oğulları da öyle... Cersei onların iktidarı ve gücünden doyum sağlıyor. Ve çözümlenememiş penis haseti yüzünden erkeklere karşı yoğun bir öfke besliyor. Bu öfke, dizinin birçok yerinde iktidar savaşı görünümüyle ortaya çıkıyor, yani fallus için savaşmayı asla bırakmıyor Cersei.

Cersei ve Jaime'nin ensestiyöz ilişkisi, dizinin en çarpıcı temalarından birisi. Ensest hiçbir toplumda kabul görmeyen, büyük bir tabu. Bu ikiliye özgün dinamiği şu şekilde gelişmiş gibi gözüküyor: Cersei penis haseti yüzünden bir fallus arıyor ve Jaime'yi fallus olarak görüp onunla yakınlaşıyor. Jamie ise anne figürü olarak Cersei'yi görüyor. Ödipal çatışmada erkek çocuk annesine âşık olur, ancak baba figürü rekabet edilemeyecek bir figürdür. Bu nedenle erkek çocuk annesinden vazgeçer, annesinin seçtiği adam olan babayla özdeşim kurarak bu içsel çatışmayı sonlandırır. Jaime anne figürü olarak ikiz kız kardeşini gördüğünde, arada tampon olacak bir figür bulunmaz, üstelik kız kardeş de kendisini istemektedir (fallus olarak). İşte bu dinamikler, ikilinin ensestiyöz ilişkisinin zeminini yaratır.

Çocuk, dünyaya geldiğinde dünyasında sadece annesi vardır. İlk ilişkisi anneyledir ve ardından baba ve eğer varsa kardeşler devreye girer. Ebeveynlerin çocuğa bakışı, çocuk için bir aynadır. Çocuk, ebeveynin yüzüne baktığında kendini görür. Sevilir ve onaylanırsa kendinden memnun bir insan haline gelir. Vakti geldiğinde ebeveynleri, çocuğun onlardan bağımsızlaşmasına izin verirse bireyleşebilir. Bu süreçlerde yaşanan her sorun, çocuğun ruhsal yapısını çeşitli şekillerde etkileyecektir. Lannister ailesinin birbirleriyle etkileşimi, onların kaderi oluyor, her ailede olduğu gibi. *Game of Thrones*'un tüm karakterleri ve genel havasında var olan gerçekçilik bu aile için de geçerli. Dizinin bu kadar sevilmesinin önemli nedenlerinden birinin bu gerçekçilik olduğunu düşünüyorum. Dizide tamamen iyi ya da tamamen kötü olan karakter pek az. Karakterler özlerinde iyiliği ve kötülüğü, karanlığı ve aydınlığı, acımasızlığı ve merhameti birlikte barındırıyor. Çok nadir karakter tamamen kötü ya da tamamen iyi. Aynı gerçek hayatta olduğu gibi. İnsanlar siyah ya da beyaz değil, grinin çeşitli tonlarında var olur. Hayata benzer şekilde dizide de en önemli karakterler de dahil herkes ölebiliyor. Dünya, Sultan Süleyman'a kalmadığı gibi, dizideki diyar da krallara, kraliçelere, lordlara kalmıyor. Güç, fallus, iktidar geçici ve fani kavramlar, dünya üzerinde yaşamış hiçbir iktidar sahibi sonsuza dek yaşamamış. Dizide de gördüğümüz gibi önemli olan, ardında güzel bir miras bırakmak, adil, dürüst ve yürekli bir insan olarak anılmak. Bunları sağlayamazsanız, adil davranmadığınız oğlunuz tarafından bile öldürülebiliyor ve nefretle anılabiliyorsunuz. Dizinin hepimizin hatırlaması gereken mottosuyla bitireyim yazımı: *Valar morghulis* (Her canlı ölümü tadacaktır).

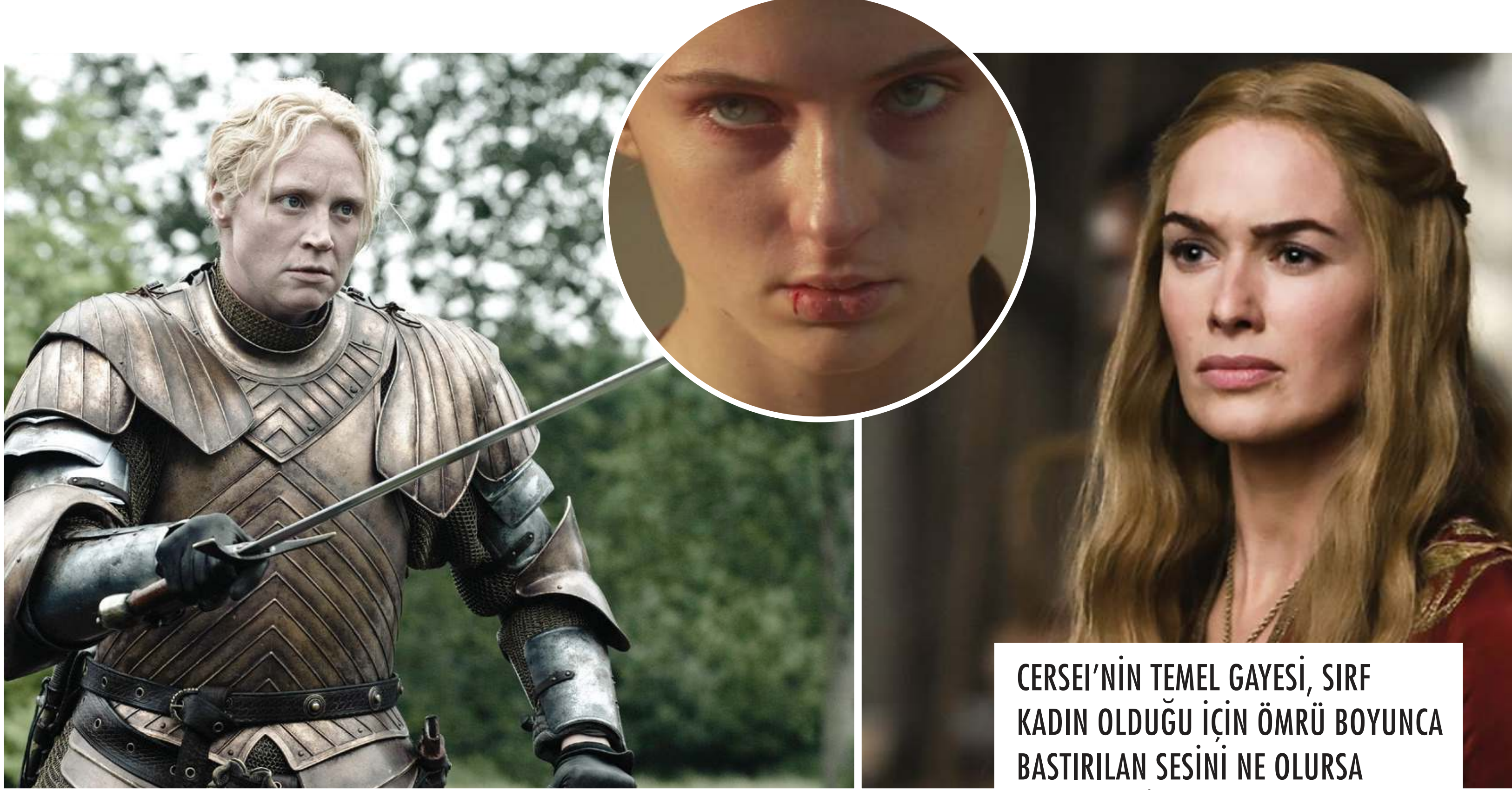

ORTAÇAĞIN MODERN KADINLARI

DENİZ TURGAY

CATELYN KENDİ ÇOCUKLARINI NE KADAR SEVİYORSA EŞİ NED'İN GÜNEYDEKİ BİR SEFERDEN DÖNERKEN GETİRİP OĞLU OLDUĞUNU SÖYLEDİĞİ JON'A KARŞI O KADAR İLGİSİZ VE BUZ GİBİ BİR ÖFKE BESLİYOR. MODEL ANNE TİMSALİ OLARAK KURGULAMAK YERİNE, JON'LA İLİŞKİSİYLE KARMAŞIK VE BAĞLAMINA GÖRE HAREKET EDEBİLEN BİR ANNE OLARAK YARATILMIŞ. SOĞUKKANLI CATELYN, AYNI ZAMANDA HANEDANININ YÖNETİMİNDE DE SÖZ TALEP EDİYOR.

PEK ÇOK DİZİNİN kısa bir sezondan sonra ekranlara veda etmesine neden olacak niteliklere sahip *Game of Thrones*, bu kadar popüler olmayı nasıl başardı? Sevilen karakterleri kimsenin gözünün yaşına bakmadan, aniden öldürüyor ve zaman zaman takip etmenin güçleştiği onlarca karakter ve aynı anda devam eden neredeyse bir o kadar hikâye anlatıyor; üstelik bunları genel izleyici kitlesinin kolayca burun kıvırdığı fantezi türünde yapıyor! Bir dakika... Yoksa dönem dizisi gibi mi demeliydik? Neticede ejderhaları ve hem korkuyla hem de dört gözle beklediğimiz Ak Gezerler'i bir kenara bırakırsak, yüzyıllar hatta bazen bin yıl önce yaşamış veya yaşanmış kültürleri, tarihi figürleri ve savaşları şablon olarak kullanan bir metinden bahsediyoruz. Ne olursa olsun, elimizde her halükârda fiziksel ve hayali dünyalarımızdan fersah fersah uzak bir destan var. Dizinin bu noktada fark yaratıp bizi sürükleyen özelliğiyse, bu yabancı dünyadaki insanları anlayabilmemizi ve onlarla empati kurabilmemizi sağlayabilmesi. Üstelik biz avamın, ne krallığımızı güçlendirmek ne de kanla intikam almak gibi dertleri var.

Bu buz ve ateş dünyasında en günahsızından en zalimine, çulsuzundan Varyemez Amca gibi altınlar içinde yüzenine, dünyadan habersiz safdilden manipülasyon kompetanına dek herkese yer var. *Game of Thrones*'un günümüzde adlandırdığımız haliyle "heteroseksüel erkek" olmayan karakterlere fantezi türünde en çok yer veren hikâyelerden biri olduğu düşünüldüğünde, bu özelliklerin bir de türlü türlü cinsel yönelim ve cinsiyetten karakterlere ait olduğunu görüyoruz. Bu yazıda da genel olarak kadın karakterlerin nasıl çeşitlilik gösterdiğine değineceğiz, ama öncelikle böyle bir sınıflandırmanın ne anlama geldiğinden ve bu çeşitliliğin nasıl mümkün olduğundan kısaca bahsetmek gerek. Dizinin temel aldığı *Buz ve Ateşin Şarkısı* serisinin yazarı George R.R. Martin, aynı zamanda iyi bir tarih araştırmacısı ve bazı karakterlerle olayları işlerken, gerçeklerden de kabaca faydalandığını belirtiyor. Örneğin Demir Adalar'da hüküm süren ve temel özellikleri denizcilik, yağmacılık ve zorlu coğrafi koşullarda hayatta kalabilmeleri olan Greyjoy hanedanlığı, Vikingleri andırıyor. Dizide izlemediğimiz ama güncel

CERSEI'NİN TEMEL GAYESİ, SIRF KADIN OLDUĞU İÇİN ÖMRÜ BOYUNCA BASTIRILAN SESİNİ NE OLURSA OLSUN GERİ KAZANMAK. GÖZÜNDE BİRİ ANNESİNİN KATİLİ, DİĞERİ SADECE BİR ŞÖVALYE OLAN ERKEK KARDEŞLERİNİN YANINDA ESAS YÖNETİCİNİN KENDİSİ OLDUĞUNDA DİRETSE DE DEDİĞİ DEDİK BABASI TYWIN'İ BİR TÜRLÜ İKNA EDEMİYOR. HODRİ MEYDAN: CERSEI BİR EKSİKLİK OLARAK KABUL ETMESİ GEREKTİĞİ SÖYLENEN KADINLIĞINI VE ANNELİĞİNİ KULLANARAK ERKEK RAKİPLERİNDEN TEKER TEKER İNTİKAMINI ALIYOR. TAHT OYUNUNDAKİ SİLAHI, İŞTE BU DİKENLİ KADINLIĞI.

Greyjoy hikâyesinde bir travma olarak izini gördüğümüz Robert Baratheon'a karşı kalkıştıkları isyan da 16. yüzyıl sonuna doğru bazı İrlandalı lordların birleşip İngiliz Krallığı'na isyan bayrağı çektiği ve yenildiklerinde affedilip adalarına dönme izni aldıkları Dokuz Yıl Savaşı'nı hatırlatıyor. Çoğaltabileceğimiz bu gibi örneklerden yola çıkarak Westeros kıtasını ortaçağ Avrupa'sıyla mukayese etmek mümkün. Ama bu kurgusal dünyanın günümüzle ortaçağ arasında bir yerlerde konumlandığını belirtmek gerek. Zaten diziyi ilgi çekici kılan şey, karakterlerin davranışlarının tanıdık olduğu kadar yabancı gelmesi. Yazı bağlamı kadın karakterler olunca, bu durumun yalnızca toplumsal boyutuna, özellikle de toplumsal cinsiyet için önemine bir değinelim.

Bugün bahsettiğimiz anlamlarıyla kadın/erkek, heteroseksüel/homoseksüel, trans/natrans ve benzer ikilikler, modern zamanlarda ortaya çıktı. Tabii bu, geçmişte sözkonusu kavramların işaret ettiği durumların olmadığı değil, yalnızca başka şekilde anlaşıldığı anlamına geliyor. Ortaçağda Avrupa'daki en yaygın din olan Katolik Hıristiyanlık ile Westeros'un en yaygın ve "merkezi" dini Yedi İnancı'nı karşılaştıralım. Hıristiyanlığa göre, seks yalnızca evli iki kişi arasında ve üremek için yapılmalıdır; aksi halde kişiler günah işlemiş olur. Geri kalan her türlü seks, ister hemcins arasında, ister evli olmayan kadınla erkek arasında olsun, neredeyse aynı derecede günahtır ve buna göre cezalandırılır. Aynı şey, Yedi İnancı için de geçerli. Buna karşı argüman olarak Loras Tyrell'in eşcinsel ilişkide bulunduğu için yargılanması gösterilebilir, ancak burada unutulmaması gereken nokta şu: Davayı yürüten Yüce Serçe, fanatik bir grubu temsil eder; engizisyon mahkemeleri gibi.

Bu iki din arasında toplumsal hayatı derinden etkileyen şöyle bir fark var: Yedi İnancı'na göre kadınlar, erkeklerle aynı kademelerde dini hizmetkâr olabiliyor. Dizide bu nokta pek net değil, ama kitapta erkek Septon ve kadın Septaların aynı görevlerde yer aldığını görüyoruz. Septalar, Hıristiyan rahibelerden farklı olarak, Septonlarla aynı konseylerde yer alabiliyor ve yüksek makamlara gelebiliyor. Ancak köle olarak doğup sonradan özgür bırakılan Melisandre'nin temsilcisi olabildiği Işığın Efendisi R'hllor'a göre bu anlamda yine de muhafazakâr kalıyor tabii. Dinin toplumu ne kadar derinden şekillendirdiği düşünüldüğünde, kadınların dini yapılanmada söz sahibi olabilmesi, günlük hayatta da daha görünür olmalarını ve daha fazla rol oynamalarını mümkün kılıyor.

Şimdi, dizideki kadın karakterlerin bu toplumda nasıl var olma mücadelesi verdiklerine, gerek geleneksel toplumlarda, gerekse fantezi yazınında klişe rolleri olan anne karakterleriyle başlayarak değinelim: Catelyn Stark ve Cersei Lannister. Bu iki karakter sayesinde annelerin aynı anda sevecen ve zalim, iyi niyetli ama çaresiz ve fedakâr oldukları kadar bencil olabildikleri görüyoruz. Catelyn kendi çocuklarını ne kadar seviyorsa eşi Ned'in güneydeki bir seferden dönerken getirip oğlu olduğunu söylediği Jon'a karşı o kadar ilgisiz ve buz gibi bir öfke besliyor. Model anne timsali olarak kurgulamak yerine, Jon'la ilişkisiyle karmaşık ve bağlamına göre hareket edebilen bir anne olarak yaratılmış. Soğukkanlı Catelyn, aynı zamanda hanedanının yönetiminde de söz talep ediyor. Oğlu Rob başkente isyan başlattığında tüm savaş konseylerine katılıyor, hakkını savunuyor ve yeri geldiğinde erke karşı gelip bildiğini okuyor. Ama kendisi de özverili bir anne olan Cersei'nin yanında, Catelyn yumuşak başlı sayılır. Cersei'nin temel gayesi, sırf kadın olduğu için ömrü boyunca bastırılan sesini ne olursa olsun geri kazanmak. Gözünde biri annesinin katili, diğeri sadece bir şövalye olan erkek kardeşlerinin yanında esas yöneticinin kendisi olduğunda diretse de dediği dedik babası Tywin'i bir türlü ikna edemiyor. Hodri meydan:

DAENARYS, BURAYA KADAR BAHSETTİĞİMİZ ÇOĞU KADININ KARAKTER ÖZELLİKLERİNİ TAŞIYAN BİR YAMA İŞİ GİBİ: EJDERHALARIN VE KÖLELERİN ANNESİ, GÜCÜNÜ SAĞLAMLAŞTIRMAK İÇİN BAŞKA BİR SOYLUYLA EVLİLİK YAPMIŞ BİR EŞ, AİLESİNİ KAYBETTİKTEN SONRA AYAKTA KALMAYI ÖĞRENMEK ZORUNDA KALMIŞ BİR ÇOCUK VE HAKKI OLDUĞUNU DÜŞÜNDÜĞÜNÜ ELDE ETMEK İÇİN ORDUSUNU TOPLAYIP HİÇ TANIMADIĞI TOPRAKLARA YELKEN AÇAN BİR SAVAŞÇI. ONU ÖZEL KILANSA TÜM BU PARÇALARIN TOPLAMININ EŞSİZ BİR BÜTÜN OLUŞTURMASI.

Cersei bir eksiklik olarak kabul etmesi gerektiği söylenen kadınlığını ve anneliğini kullanarak erkek rakiplerinden teker teker intikamını alıyor. Taht oyunundaki silahı, işte bu dikenli kadınlığı.
Starkların en büyük kızı Sansa, başkentte kaldığı dönemde Cersei'den bu manipülasyon tekniklerini gözlemleyerek öğreniyor. Hikâyesinin başında bir prensle evlenip mutlu olma hayalleri kuran bir kız çocuğu olan Sansa 7. sezona geldiğimizde artık hem annesinin soğukkanlı kararlılığına hem de Cersei'nin intikam ateşine sahip. Sezonlar boyunca hem psikolojik hem fiziksel istismarına tanık olduğumuz Sansa, hayatta kalabilmek için göze batmayan, sessiz ama aynı zamanda amansız bir direnci sahip olmayı ve taht oyunlarının evcilikle değil, insanları sözlerle ince ince işleyerek oynandığını öğreniyor. Kız kardeşi Arya ise başına gelen zorlukları apayrı bir şekilde atlatıyor. Sessiz olması ve göze batmaması gerektiğini biliyor, doğru; ama bunun nedeni, öldüreceği kişiye hissettirmeden yaklaşmak istemesi. Arya artık acımasız bir ölüm makinesi. Ailesinin dağılmasına neden olan herkesi tek tek öldürme peşinde. "Suikastçı" olmayı öğrendiği Çok Yüzlü Tanrı'nın tapınağında öğrendiği başka şeyse kimliğini, hatta yeri geldiğinde cinsiyetini değiştirmek. Zaten hep erkeksi bir kız çocuğu olarak görülen ve geleneksel rolleri reddeden Arya'nın temeli hazır. Aslında bu iki kız kardeşten biri taht oyununu kadınsılığını koruyarak oynamaya kararlı, diğeri erkek kardeşinin yokluğunda "erkek rüştlüğünü" ispatlayıp babasının kendisini vâris olarak kabul etmesini sağlayan Margaery Tyrell ve Yara Greyjoy'u hatırlatıyor. Kim bilir, belki de önce idamla babalarını, sonra da trajik bir savaşla ailelerini kaybetmeseler, diğer iki soylu kadın gibi bir hayatları olabilirdi Stark kız kardeşlerin.
Hikâyede başka savaşçı kadınlar da var elbet. Bunlardan en sıradışı olanı, şüphesiz Tarthlı Brienne. Çocukluğu boyunca cüssesi ve çekici bulunmayan bedeni yüzünden kendisiyle dalga geçenlere inat, sırasıyla Tyrell ve Stark hanedanları için şövalyelik yapıyor. Daenerys Targaryen'in danışmanlarından Barristan Selmy'yle birlikte, bu unvanın en çok yakıştığı insanlardan biri: Yiğit, gözü pek ve sözüne sadık. Savaşçı kadınlar demişken Ygritte'ten bahsetmemek olmaz. Tabii onun içinde yaşadığı kültürde savaşçı kadın olmak bir istisna değil; tam tersine, neredeyse teşvik edilen bir pratik. Çünkü yabanilerin göçebe yaşam biçimi, kısıtlı maddi ve beşeri kaynaklar ve yeri geldiğinde herkesin elini taşın altına koyması gerekliliğini de beraberinde getiriyor. Hep söylediği gibi, "Sen hiçbir şey bilmiyorsun, Jon Snow." Çünkü duvarın ötesindeki kış ve yokluk, güneyindeki her şeyden daha acımasız.
Böylece dizinin en çok desteklenen karakterlerinden Daenerys'e geldik. Dany'yi diğerlerinden ayrı, tek başına incelememizin sebebi, klasik fantezi türü karakterlerinden yalnızca kadın olanların özelliklerini değil, aynı zamanda seçilmiş lider kültünü yansıtması. Stannis Baratheon'un geçen sezon ölmesiyle basmakalıp diyebileceğimiz bu metaforun nasıl tersine çevrildiğini düşünürken, son sezonla asıl "seçilmişin" Dany olabileceğini öğrendik. Sürgün hayatı içinde doğduğu, köşe bucak Baratheonlardan saklanarak büyüdüğü, ordu tedariki karşılığı takas edildiği ama bir şekilde sevdiği kocasını kısa sürede kaybettiği ve çöllerde halkının önemli bir kısmının tek tek ölmesine tanık olduktan sonra sığınmacı olmak zorunda kaldığı düşünülürse, Daenarys'in genç yaşında bu kadar olgun olmasına şaşmamak gerek. Sonunda gün yüzü görebilmesinin nedeni, albenili bir genç kadın olarak erkeklerin onun gönlünü hoş etmeye çalışması kadar, Targaryen soyundan olduğu ve ejderhaları tekrar dünyaya getirebildiği için demir tahtın meşru vârisi kabul edilmesi. Daenarys, buraya kadar bahsettiğimiz çoğu kadının karakter özelliklerini taşıyan bir yama işi gibi: Ejderhaların ve kölelerin annesi, gücünü sağlamlaştırmak için başka bir soyluyla evlilik yapmış bir eş, ailesini kaybettikten sonra ayakta kalmayı öğrenmek zorunda kalmış bir çocuk ve hakkı olduğunu düşündüğünü elde etmek için ordusunu toplayıp hiç tanımadığı topraklara yelken açan bir savaşçı. Onu özel kılansa tüm bu parçaların toplamının eşsiz bir bütün oluşturması.
Game of Thrones'ta bunca kadın karakterin kendi istedikleri ve tanımladıkları gibi güçlü bir şekilde ayakta durabilmesi sürpriz değil; çünkü bunları yapabilecekleri bir dünyada yaşıyorlar. Dolayısıyla bunları mümkün kıldığı için teşekkür etmemiz gereken kişi dizinin yaratıcıları D.B. Weiss ve David Benioff (D&D) değil, yazar G.R.R. Martin. D&D'nin feminist anlatısı, iyi öykücülükten anladıkları şeyle aynı: Sonuç harika olduğu sürece, bu sonuca nasıl vardığımızın önemi yok. Oysa yolculuğun kendisi, neden ve nasıl olduğu asıl önemli noktalar. İnsanların sezonlar boyunca çoğu kitap dışı olayı, örneğin aslında Ramsey Bolton'la evlenmeyen Sansa'nın düğün gecesi tecavüz sahnesini benzer sebeplerle eleştirmesinin nedeni tam da bu. Tabii bu karakterleri pamuklara sarmamız, üstüne titrememiz gerektiği anlamına gelmiyor; "gerçek feminizm bu değil." Feminist medya, ister edebiyatta ister film veya dizilerde olsun, kadın karakterlere genelleme yaparak yaklaşıp klişeler inşa etmek değil, sahici insanlar gibi davranmak demek. Üstelik bunu başarmak, dört başı mamur hikâyelerin kapısını açacak anahtarın ta kendisi.

YEDİ KRALLIK'TA HAYATTA KALMA REHBERİ

GAME OF THRONES'A NE KADAR HÂKİMSİN?

Testini çöz, bilgini test et, bu sayfayı sonuçla birlikte Facebook-Twitter-Instagram'da #EpisodeDergi hashtag'iyle bizimle paylaş, sonraki Episode Dergi'yi çekilişle kazanma şansını yakala!

1-Arya Stark'ın kılıcının adı nedir?
A) Needle (İğne)
B) Dawn (Şafak)
C) Lightbringer (Işıkgetiren)
D) Oathkeeper (Yemintutan)

2-Valar Morghulis'in anlamı nedir?
A) Tüm insanlar acı çekecek
B) Tüm insanlar dövüşebilir
C) Tüm insanlar özgürdür
D) Tüm insanlar ölmek zorunda

3- İlk ölen direwolf hangisidir?
A) Lady
B) Summer
C) Nymeria
D) Grey Wind

4- Greyjoyların sembolü hangisidir?
A) Yeşil zemin üzerinde altın kalp
B) Siyah zemin üzerinde altın ahtapot
C) Kırmızı ve mavi zemin üzerinde sıçrayan gümüş alabalık
D) Mavi zemin üzerinde beyaz şahin ve hilal

5- Dizi başladığında Westeros'un kralı kimdi?
A) Eddard Stark
B) Aerys Targaryen
C) Robert Baratheon
D) Tywin Lannister

6- Stark çocuklarının başına hangisi gelmemiştir?
A) Yüksek bir yerden aşağı atılmak
B) Oklarla vurulmak
C) Kalbine hançer saplanmak
D) Kafasına eritilmiş altın dökülmek

7-Jon Snow'un Lord Kumandan olma kararında belirleyici olan oy kimindi?
A) Samwell
B) Üstat Aemon
C) Olly
D) Ygritte

8- Ramsey Bolton'dan yardım isteyen Kuzey Lordu hangisidir?
A) Lord Cerwyn
B) Lord Umber
C) Lord Manderly
D) Lord Karstark

9-The Hound (Tazı) olarak bilinen karakterin gerçek adı nedir?
A) Beric Dondarrion
B) Sandor Clegane
C) Gregor Clegane
D) Meryn Trant

10- Blackwater (Karasu) Savaşı'nda neredeyse Tyrion'u öldürecek olan karakter kimdi?
A) Meryn Trant
B) Sandor Clegane
C) Tywin Lannister
D) Mandon Moore

11- Dizide ilk kez bir Ak Yürüyen öldüren kimdi?
A) Jon Snow
B) Grenn
C) Samwell Tarly
D) Ned Stark

12- Tywin Lannister, idamından sonra Ned Stark'ın kılıcını ne yaptı?
A) Bir yere sakladı
B) Joffrey'e verdi
C) Sattı
D) Eritti

13-Joffrey'i zehirleyen ikili kimlerden oluşuyordu?
A) Jon Snow-Sansa Stark
B) Oberyn Martell-Tywin Lannister
C) Olenna Tyrell-Littlefinger
D) Tywin Lannister-Daenerys Targaryen

14-İlk sezonun ilk bölümünün ilk sahnesinde ne gördük?
A) Ak Yürüyenler Duvar'dan gelen nöbetçileri öldürdü
B) Robert Baratheon Winterfell'e geldi
C) Jamie, Bran'ı kuleden aşağı itti
D) Ned Stark, Gece Nöbeti'nden kaçan bir askeri infaz etti

DEĞERLENDİRME

1-5 DOĞRU
"Shame!"
Tamam, dizi süreleri biraz uzun. Evet, koskoca 6 sezon var geride. Ama yine de bu kadar az hatırlıyor olamazsın. Bunları bilmezsen yeni bölüm gelmeden Ak Yürüyenler'e yem olursun. Biraz daha eski bölüm izlemeni öneririz.

5-10 DOĞRU
Biraz Daha At Sürmen Gerek
Fena değil, ama sen atını buraya kadar sürerken Yedi Krallık'ta ve Duvar'ın arkasında çok şey değişti. O yüzden atını bağlayıp biraz dinlen ve ilk şafakta yeniden yollara düş.

10-14 DOĞRU
Demir Taht Senin Hakkın
Sen tüm bu coğrafyayı, tüm yakın tarihi bilen bir *Game of Thrones* izleyicisisin. Küçük eksiklikleri Sağ El ve uşaklar halleder, lütfen Demir Taht'a otur ve iktidarın keyfini çıkar.

CEVAPLAR

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
A	D	A	B	C	D	B	B	B	D	C	D	C	D

GAME OF THRONES'TA ERKEKLİĞİN ÇOK YÜZLÜ HALLERİ

CENK TAN

GAME OF THRONES'TA PEK ÇOK HEGEMONİK ERKEK MODELİ GÖRÜLÜR. BU KARAKTERLERİN ORTAK YÖNÜ, HEPSİNİN HİYERARŞİ ZİNCİRİNİN EN ÜSTÜNDE YER ALMALARIDIR. BU YÜZDEN DİZİDE İKTİDAR SAHİBİ OLAN EN GÜÇLÜ ERKEK LİDERLER BU KATEGORİDE YER ALIRLAR. ROBERT VE STANNIS BARATHEON İLE NED STARK VE TYWIN LANNISTER, HEGEMONİK ERKEKLERE YÖNELİK HİÇ ŞÜPHESİZ EN İYİ ÖRNEKLERDİR. BU KARAKTERLERİN ORTAK ÖZELLİKLERİ HEPSİNİN BEYAZ, STATÜ VE MAKAM SAHİBİ, GÜÇLÜ VE OTORİTER HETEROSEKSÜEL ERKEKLER OLMALARIDIR.

GAME OF THRONES şüphesiz pek çok kuram ve temayla analiz edilebilir. İktidar mücadelesi, savaş, hırs, güç ilişkileri, aşk, tutku, cinsellik bunlardan bazıları. Fakat şu bir gerçektir ki dizinin tam merkezinde oturan bir olgu her bölümde bizlere göz kırparak adeta dikkatleri üzerine çekmeye çalışıyor. Bu olgu, cinsiyet rolleri. *Game of Thrones* neredeyse tamamen cinsiyet rolleri üzerine odaklanan bir kurgudur; bu yüzden dizideki ilişkileri daha iyi anlayabilmek için cinsiyet rollerini tanımamız ve ayrıntılı biçimde analiz etmemiz gerekir. Cinsiyet rollerinin alt başlığındaysa çeşitli erkeklik ve kadınlık örneklerini gözlemliyoruz. Bu yazıda *Game of Thrones*'ta bizlere sunulan çeşitli erkeklik (Masculinity) modellerinden ve onların dizinin gidişatında sahip oldukları önemden bahsedeceğim.

Erkeklik kavramı 1980'li yıllarda ABD'de ortaya çıkmış bir sosyoloji kuramıdır. Temel olarak, erkekliğin güç ilişkileriyle ideolojiye tabi olan sosyal bir yapı olduğunu savunur. Bundan dolayıdır ki erkeklik salt biyolojik bedenden ziyade kişilerin yapmış olduğu tercihler ve hayata geçirmiş oldukları eylemlerden kaynaklanır. Bireyler kendi sosyal kimlik ve kaderlerini kendileri belirler. Bu, *Game of Thrones* için de geçerlidir. Ned, Robb, Bran Stark, Tywin, Tyrion, Jamie Lannister gibi dizide önemli yere sahip olan karakterlerin hepsi kendi

kimliklerini, gerçekleştirdikleri eylemler yoluyla belirler. Bu yüzden objektif gerçeklikle sosyal yapılar arasında ciddi farklar ortaya çıkabilir. Örneğin Tyrion Lannister cüce olmasına karşın heteroseksüel ve sağlığı gayet yerinde olan bir erkektir. Peki, Tyrion neden kendini sürekli içkiye vermekte ve hayat kadınlarıyla birlikte olmaktadır?

Öncelikle dizinin geçtiği zaman dilimini iyi anlamamız gerekir. *Game of Thrones*'un ortaçağda geçen bir kurgu olması, cinsiyet açısından da belirleyici unsurdur. Avrupa'nın ortaçağ toplumları, katı bir hiyerarşiye ve ataerkil toplum düzenine sahiptir. Dizide de bu sosyal düzen korunur. Piramidin en üstünde kral ve ailesi, onun altındaysa lordlar, leydiler, şövalyeler, askerler ve en altta sıradan halk bulunuyor. Ortaçağ gerçekliğine uygun olarak erkekler kılıç sallayarak, ata binerek ve insan öldürerek kendilerini kanıtlarken, kadınlar çoğunlukla geri planda, pasif konumda olup cinsellik, aşk ve evlilikle gündeme geliyor.

Avustralyalı sosyolog ve akademisyen Raewyn Connell erkeklik kavramını farklı türler dahilinde sınıflandırarak bu kuramın gelişimine büyük katkıda bulunur. Connell, erkekliği 4 kategori altında sınıflandırır: Hegemonik erkeklik (*hegemonic masculinity*), İşbirlikçi erkeklik (*complicitmasculinity*), Madun erkeklik (*subordinatemasculinity*) ve Marjinal erkeklik (*marginalizedmasculinity*).

Tüm bu farklı erkeklik hallerini *Game of Thrones*'un karakterlerinde net bir şekilde gözlemleyebilmekteyiz.

Hegemonik Erkeklik

Hegemonya tabirini İtalyan düşünür Antonio Gramsci'den ödünç alan Raewyn Connell'in hegemonik erkeklik modeli, ataerkil toplum düzeniyle beraber yüzyıllardır süregelen ve insanlar tarafından baskıcı, heteroseksüel, otoriter, güce bağımlı, egemen erkek tanımlamalarıyla tanınan erkek türüdür. Erkekliğin egemen biçimi olarak görülen hegemonik erkekler, ataerkil toplumlar tarafından desteklenen ve cesaretlendirilen kişiler olarak görülmektedir. Connell onları şöyle tanımlıyor: *Hegemonik erkeklik genç, kentli, beyaz, heteroseksüel, tam zamanlı bir iş sahibi, makul ölçülerde dindar, spor dallarının en azından birini başarılı olarak yapabilecek düzeyde aktif bedensel performansa sahip erkeklerin, toplumdaki üstün konumların ve statülerin dağıtımını belirlemesidir. (R .W. Connell)*

Game of Thrones'ta pek çok hegemonik erkek modeli görülür. Bu karakterlerin ortak yönü, hepsinin hiyerarşi zincirinin en üstünde yer almalarıdır. Bu yüzden dizide iktidar sahibi olan en güçlü erkek liderler bu kategoride yer alırlar. Robert ve Stannis Baratheon ile Ned Stark ve Tywin Lannister, hegemonik erkeklere yönelik hiç şüphesiz en iyi örneklerdir. Bu karakterlerin ortak özellikleri hepsinin beyaz, statü ve makam sahibi, güçlü ve otoriter heteroseksüel erkekler olmalarıdır.

Robert Baratheon, Targaryen hanesinden krallığı devralmış olan Westeros'un yeni kralıdır. Bir kralda bulunması gereken tüm özelliklere sahiptir: İriyarı bir cüsse, otoriter, maço ve rekabetçi bir kişilik. Robert için güçlü olmak ve öldürmek, erkek olmanın olmazsa olmazlarındandır. Ölümüne kadar Westeros'un babası konumundadır. *Game of Thrones*'taki her erkek figür gibi, Robert öldürmeyi ve şiddeti açıkça kucaklamaktadır. Öldürdüğü ilk adamdan bahsederken şöyle der: "*Yaşlı adamlar ölü olarak sayılmaz*."

İkinci hegemonik erkek figürü Kral Robert'ın sağ kolu ve Stark hanesinin lideri olan Eddard (Ned) Stark. Aynı anda kuzeyin lideri olan Ned, kralın hem sağ kolu hem de en iyi dostudur. Ned, Robert için vazgeçilmez bir müttefik ve güvenilir bir dosttur. Bu sağlam dostluğun başkaları tarafından hazmedilemediği genel anlamda bilinen bir gerçektir. Robert'ın verdiği bilhassa kritik kararlarda Ned, usta ve

Jon Snow'un işbirlikçi erkeklik örneğinden hegemonik erkekliğe doğru katı bir değişim gösterdiğini söyleyebiliriz. Yola eksik özgüvenle çıkan Jon, sonunda kuzeyin kralı olmayı başarır ve kitleleri peşinden sürükler. Artık "piç" sıfatından kurtulmuş ve gerçek bir Stark olarak herkes tarafından kabul görmüştür.

bilge bir danışman olarak kralın yardımına koşmaktadır. Ned Stark'ın şu meşhur cümlesi dizinin geneli boyunca yankılanıyor: "*Hükmü veren adam, kılıcı sallayan adam olmalıdır*."

Robert ve Ned Stark'ın yanı sıra Stannis Baratheon ve Tywin Lannister karakterleri de bariz birer hegemonik erkeklik örnekleridir. Bahsettiğim bütün hegemonik erkeklerin başka bir önemli ortak özelliği de hepsinin güç ve iktidar uğruna er ya da geç kendi sonlarını hazırlamış olmalarıdır. Tüm bu figürler son derece egemen güçler olmalarına karşın, yüksek ego ve kibirlerinin sonucunda hayata erken veda edenler olarak kayda geçmişlerdir. Bu karakterlerden hiçbiri, ironik biçimde, doğal yollardan ölmemiştir, hepsi vahşice katledilmiştir.

Madun Erkeklik

Connell tarafından tanımlanan bir diğer erkeklik türü madun erkekliktir. Bu karakterler, geleneksel heteroseksüel normların dışında kalan ve farklı cinsel tercihlere sahip olan figürlerdir. Bu yüzden egemen yani hegemonik grup tarafından her daim aşağıda görülürler. Madun erkekliği temsil edenler çoğunlukla "kuir" (*queer*) karakterler olup heteronormatif standartların dışında kalanlardan oluşur. Yayınlandığı ilk sezondan itibaren *Game Of Thrones*, birtakım çevreler tarafından bu yüzden ağır biçimde eleştirildi ancak yapımcılar bu karakterlerden vazgeçmedi.

Game of Thrones'ta madun erkeklik, Renly Baratheon, Loras Tyrell, Oberyn Martell ve Lord Varys gibi karakterler yoluyla temsil edilir. Renly ve Sir Loras Tyrell eşcinsel ilişkileri bilinen bir çift olarak karşımıza çıkar. Renly, Robert Baratheon'un kardeşi ve Margaery'nin eşi olmasına rağmen eşcinselliğini gizli tutmamayı seçen bir portre çizmektedir. 6. sezonun sonunda eşcinsel olduğu için İnanç militanları tarafından ağır şekilde cezalandırılır. Renly ile birlikte Oberyn Martell biseksüel kimliğe sahip bir karakterdir. Lord Varys ise hadım edilmiş ve erkekliği elinden alınmış, ilginç bir kişiliktir.

İşbirlikçi Erkeklik

İşbirlikçi erkeklik temel olarak, bazı sebeplerden ötürü hegemonik olamayan ancak hegemonik erkeklere sempati duyan karakterlerdir. *Game of Thrones*'ta işbirlikçi erkekliği temsil edenler Tyrion ve Jamie Lannister ve Jon Snow'dur. Bu karakterlerin her birinin önemli bir kusuru vardır ve bu kusurdan dolayı iktidar sahibi olamazlar. (Jon Snow istisnai bir örnektir.)

Bu modelin önde gelen örneği ve belki de en çok ilgiyi hak eden karakter şüphesiz Tyrion Lannister'dır. Cüce olan Tyrion, Westeros'un en zengin liderlerinden Tywin Lannister'ın en genç oğludur. Tyrion fiziksel dezavantajını keskin zekâsı ve çarpıcı sözel yetenekleriyle kapatmaktadır. Giriştiği her türlü zorluktan bunlar sayesinde ustalıkla kurtulur. Aynı anda alkole ve bohem hayata düşkünlüğüyle de bilinir. Tyrion, en büyük düşmanının aslında babası olduğunu fark eder ve ona karşı tavır almaya başlar. Babası Tywin ise cüce olmasından dolayı hayatı boyunca Tyrion'dan utanç duymuş ve onu ortadan kaldırmanın yollarını aramıştır. Nihayetinde fırsatı yakaladığında da kendi oğlunu ölüm cezasına çarptırmıştır. Babası ve Tyrion arasında geçen bir diyalogda Tyrion şöyle der: "*Ben, kralı (Joffry) öldürmekten değil, bir cüce olmaktan dolayı suçluyum ve hayatım boyunca yargılanıyorum*." Bu sözler Tyrion'un psikolojik durumu ve babasıyla olan sorunlu ilişkisini ele verir.

Cüce olmasına rağmen, Tyrion bu dezavantajını başka türlü telafi etme yolunu tercih ediyor. Cinsel anlamda sağlıklı ve aktif olan Tyrion, baskın bir kişiliğe ve eşsiz bir stratejik zekâya da sahip son derece ilginç bir figür. Fakat çocukluğundan gelen tramvalarından ötürü Tyrion sadece hayat kadınlarıyla birlikte olmayı seçiyor; çünkü başka kadınlarla asla duygusal ilişki kuramayacağını düşünüyor. Kardeşleri Jaime ve Cersei ile de çok sağlıklı ilişki yürütemeyen Tyrion, çareyi baba ocağını terk etmekte buluyor. O yarım adamın içinde aslında koca yürekli ve cesur bir adam var. Tyrion, cesaretini ve üstün strateji becerisini Stannis'e karşı yürüttüğü savaşta göstererek kendini herkese açıkça kanıtlamıştır. Khalesi'nin safına katılmasıyla ait olduğu yeri sonunda bulur.

Tyrion'un ağabeyi, Jaime yine başka bir işbirlikçi erkeklik örneğidir. Babasının gözde çocuğu olan Jaime, kaçırıldıktan sonra elini kaybeder ve bundan dolayı metal bir el kul-

lanmak zorunda kalır. Jaime'nin işbirlikçi erkeklik kimliği işte tam olarak burada başlar. Erkekliğinden yoksun bırakılan Jaime, kardeşi Tyrion gibi "yarım adam" konumuna düşer fakat Tyrion'un aksine her defasında kız kardeşi ve sevgilisi Cersei'ye yardım amaçlı sığınır. Cersei'nin kurnazlığı ve bitmek tükenmek bilmeyen öfkesinden faydalanan Jaime kendini garanti altına almak ister. Kralın şehrine, kardeşi ve sevgilisi Cersei'nin yanına dönen Jaime doğru yerde olduğunu düşünmektedir.
Starkların engelli çocuğu Bran Stark ise marjinal erkeklik örneğini oluşturur. En önemli işbirlikçi erkeklik örneklerinden biri de Jon Snow karakteridir. Herhangi bir fiziksel engele sahip olmayan Jon Snow'un derdi bambaşkadır. O, Ned Stark'ın "piç" olarak bilinen çocuğudur. Snow, tüm hayatı boyunca bu zedeleyici sıfatla yaşamaya mahkûmdur ve bu, onun hayatı üzerinde oldukça olumsuz etki yaratmıştır. Tyrion'la yaptığı bir konuşmasında şöyle der: "*Sen ne anlarsın piç olmaktan? Tüm cüceler babalarının gözünde birer piçtir*." Jon, kendisine takılan bu lakaptan dolayı ciddi özgüven kaybına uğramış ve çocukluğundan beri ağabeyi Robb'un gölgesinde kalmıştır. Velhasıl Robb Stark öldükten sonra Starkların hayatta kalan tek erkek çocuğu olarak liderlik rolünü üstlenecektir. Bundan dolayı dizinin ilerleyen sezonlarında Jon Snow'un işbirlikçi erkeklik örneğinden hegemonik erkekliğe doğru katı bir değişim gösterdiğini söyleyebiliriz. Yola eksik özgüvenle çıkan Jon, sonunda kuzeyin kralı olmayı başarır ve kitleleri peşinden sürükler. Artık "piç" sıfatından kurtulmuş ve gerçek bir Stark olarak herkes tarafından kabul görmüştür.

Hiper-Erkeklik

Hiper-erkeklik olarak adlandırılan modelde abartılı ve uç noktaya varan erkeklik davranışlarını gözlemliyoruz. Bunlar sözlü ve fiziksel saldırganlık, düşük seviyede empati ve hoşgörüdür. Hiper-erkeklik davranışlarını taşıyanların her durumda erkek olmaları şart değildir; kadınlar da bu rolleri sergileyebilir. *Game of Thrones*'ta bariz biçimde Khaleesi (Daenerys Targaryen) ve Cersei Lannister hiper-erkekliğe birer örnek oluşturmaktadır. Her iki kadın karakter aşırı dominant, sıfır toleranslı, bencil ve obsesif derecede kontrol meraklısıdır. Kadın biyolojik kimliklerine rağmen sosyal anlamda kadından çok eril özelliklere sahiptirler. Khaleesi ve Cersei iktidar uğruna ellerinden gelen her şeyi mubah görmektedir. Buna işgal, cinayet, tecavüz vb. dahildir. Her iki figür de iktidar ve demir tahtın peşindedir ve bu hedef uğruna ellerinden gelen her şeyi yapacaklardır. Hiper-erkekliğin birer örneği olan bu iki kadın karakter, birbirinin rakibi olarak karşımıza çıkar.
Sonuç itibarıyla *Game Of Thrones* pek çok erkeklik modelini barındırır. Tüm bu erkeklik türlerinin ve onları temsil eden karakterlerin mücadelesine hep birlikte şahit oluyoruz. İlginç olan, *Game of Thrones* geleneksel cinsiyet rollerine açıkça meydan okuyan ve alternatif cinsiyet rollerini sunmaktan asla çekinmeyen bir yapım. Ayrıca var olan tüm cinsiyet kimlikleri arasında heteronormatif standartlara uymayan karakterlerin dizinin gidişatında belirleyici rol oynadıklarını söylemek yanlış olmaz. Diziyi sırtlayan asıl karakterler hegemonik erkekliği temsil edenler değil; Khaleesi, Tyrion, Jon Snow, Cersei ve Arya Stark gibi standartların dışında kalan kişiliklerdir. 7. sezonun başlamasıyla bu tip karakterlerin daha da güçlenmeleri an meselesi. Tüm bu sebeplerden *Game of Thrones* için cinsiyet olgusu vazgeçilmez, elzem bir unsurdur ve dizinin cinsiyet rollerini tersyüz etmede iyi iş çıkardığını belirtmek, fazlasıyla gerçekçi olacaktır.

KİMLER GELDİ KİMLER GEÇTİ:
GAME OF THRONES MEVTALARINA AĞIT

BİR YILLIK ZORLU BEKLEME SÜRECİNDEN SONRA *GAME OF THRONES*'A KAVUŞTUK. 7. SEZONUN BEKLENTİLERİ KARŞILAYIP KARŞILAYAMAYACAĞI HENÜZ TARTIŞILIRKEN ÇEŞİTLİ FAN TEORİLERİ VE YENİ SEZONA DAİR İNCELEMELER DE GELMEYE BAŞLADI. BU TEORİLER VE İNCELEMELER DE DOĞAL OLARAK GEÇMİŞ SEZONLARDA YAŞANAN OLAYLARA YASLANIYOR. BU NEDENLE OKURLARIMIZ İÇİN "GAME OF THRONES'TAN KİMLER GEÇTİ" KONULU, BARATHEON HANESİNİ KURUTAN ÖLÜMLER DİZİSİ İÇİN BİR YAZI HAZIRLAMAYA KARAR VERDİK. BİZİ GÖZÜMÜZ YAŞLI BIRAKIP GİDEN YA DA ÖLÜMÜYLE İÇİMİZİN YAĞLARINI ERİTEN İSİMLERİ HATIRLAMAK, BİRAZ DA EĞLENMEK AMAÇLI BİR "MEVTALAR GEÇİDİ" HAZIRLADIK.

ÇAĞLA ÜREN

EDDARD STARK
Lannister denilen Lut kavmi, Ned Stark'a Boromir'in reenkarnasyonu gözüyle bakan bir kuşağı tekrar tekrar hayata küstürdü. Orkların devasa boyuttaki ok darbeleriyle defalarca vurup da öldüremediği adamı, Lannisterlar giyotin kurup öldürdüler. Ned Stark'ın çoluğu çocuğu toplayıp Westeros'a gelişiyle somutlanan akılsız Boromir karakteri, ölmeye mahkûmdu. Biz bu acıyı zaten daha önce de yaşamıştık ama Stark çocukları hep harap oldu. Neyse... Ned Stark'tan bizlere kalan en önemli mirassa Sansa'nın son sezonda söylediği, "Babamdan daha akıllı olmak zorundasın. Robb'dan daha akıllı olmak zorundasın. Onları seviyorum ama aptalca hatalar yaptılar," sözü oldu. Ned Stark bize, Westeros çöplüğünde nasıl hayatta kalınamayacağını gösterdi. Son dönemlerde ortaya atılan, yüz değiştiren adamın aslında Ned Stark olduğu gibi çılgınca iddialar da onu ne kadar özlediğimizin bir kanıtı.

OBERYN MARTELL
Game of Thrones'un gelmiş geçmiş en şahane insanlarından biri olan Oberyn'in ölümü, bizi eminim ki kanlı düğünden bile daha çok üzdü. Ancak kız kardeşinin intikamı için kendini Westeros'a vurduğu düşünülürse, "İyi ki öldü de kurtuldu şu Westeros çöplüğünden!" diyebiliriz. Çünkü Westeros, onun gibi bir adamı hak etmiyordu.
İzninizle Oberyn'in acısını en iyi ifade eden, bir dönem sosyal medyada fenomen olmuş şu şiirle lafımı bitireyim:
"Yedi rab'dan dileğim, alınır topunuzun öcü,
Gün gelir düşmana, yetmez Lannister'ın gücü,
Eninde sonunda tüm diyarda, adalet borusu ötücü,
Geldin gidiyorsun Oberyn gardaş, arkandan yiğit desinler.
Mızrağına, gülüşüne, çalımına doyamadık desinler."

ROBB STARK
Robb Stark, açıkçası dizi izleyicilerini ikiye bölmüş bir karakter. Seyircilerin bir kısmı için o, mükemmel bir savaşçı, dürüst, asil ve Nedd Stark'ın gelişmiş versiyonu. Kimisi için de çok yanlış hamleler yapan, asla kral olamayacak ve biraz aptal bir karakter. İşin ilginç yanı, her iki görüş de Robb Stark'a oldukça uygun. Zaten Robb Stark da bu durumu kendi ağzıyla bir güzel özetlemişti: "Girdiğim bütün muharebeleri kazandım ama savaşı kaybediyorum."
Oberyn Martell gibi zeki ve savaşçı bir adamın dahi hayatta kalamadığı *Game of Thrones* evreninde Robb Stark gibi karakterlerin hayatta kalamayacağını iyice öğrendik. (Tabii bir Melisandre çıkıp da diriltmezse.) Robb Stark'ın gidişi de tıpkı babası gibi içimizde bir ukdedir. Çok beddua aldın George Martin.

CATELYN STARK
Fantastik dizi, film ya da kitapların en vakur ve en zarif ailesi olan Starkların hanım ağasıydı Catelyn Stark. Öyle ki Stark hanesinin zarafet konusunda Elflerden dahi önde olduğunu düşünüyorum. İşte, Catelyn Stark da dizinin Galadriel'iydi. Tabii ki kuzeyli olmanın getirdiği sert bir duruşla birlikte.
Catelyn Stark'ta açıkçası diğer Stark kadınlarında da olduğu gibi siyaset yeteneği daha fazlaydı. Ned, malı mülkü toplayıp Westeros'a taşınırken; Robb, Demiradalar'a Theon'u gönderip evlilik sözünü çiğnerken Catelyn onları uyarmış hatta sert bir şekilde karşı çıkmıştı. Ancak onun da kusuru, çocuklarına ve eşine duyduğu sonsuz güven ve sadakat oldu. Umarım zombi olmaz.

JOFFREY BARATHEON
Fantastik kurguların vazgeçilmezi olduğunu düşündüğüm karakterlerden biriydi Joffrey. İlk gördüğümde, "Bir Draco Malfoy daha!" diye düşünmüştüm. Sonra sözümü geri aldım ve Draco Malfoy'un ruhundan yedi tanrı huzurunda özür diledim. Joffrey hakkında söz söylemek için kesinlikle argoya başvurmak gerekiyor. Eğer bir otosansür mekanizmasına sahipseniz Joffrey hakkında konuşabilmeniz çok zor. Ancak, "Evlat olsa sevilmez!" lafı kendisi için yaratılmış. Tabii Cercei'nin evladıysa seviliyor, Cercei'nin soyundan dolayı...

HODOR
"Hold the dooorr... Hoo the doooor hoodooor hoodoor hodor..."

MARGAERY TYRELL
Margaery, dizide Natalie Dormer tarafından canlandırılıyordu. Bunu vurgulayarak başladım çünkü kadında tam bir Elf güzelliği mevcut. Hem bu kadar güzel hem de zeki olursanız ortalığı kasıp kavurursunuz. Tabii Cercei gibi bir kaynananız yoksa. Her şeyden öte, üç kralla evlenip çılgın bir bakire olmayı sürdürebilmek için Olena gibi bir nineniz ve Margaery gibi bir karakteriniz olması gerek. Erken gitti Margaery. Şeytanlık potansiyeli en az Cercei kadar yüksekti ve az daha alt ediyordu Cercei'yi...

VISERYS TARGARYEN
Öncelikle böylesine itici bir karakteri ancak Charles Dickens genleri taşıyan bir Harry lloyd canlandırabilirdi diye düşünüyorum. *Doctor Who*'dan da hatırlayacağımız üzere lloyd, bu tip "deli" karakterleri canlandırmada bir usta.
Viserys ise bizlere sezonlardır anlatılan deli kralı az çok hayal edebilmemizi sağlayan, ejderhası olsa onlara dahi eziyet edebilecek bir karakter. Bir Viserys, bir de Joffrey ölse diye adaklar adadığımız günlerde kendisi, Khaleesi'nin aynı soğukkanlılıkla yaktığı ilk erkek olmuştu.

RAMSAY BOLTON

Ramsay Bolton, hayatın bize, "Beterin beteri var..." deme şeklidir. Joffrey manyağından kurtulduğumuz günü milli bayram ilan eden izleyiciler, Ramsay ile karşılaştıklarında, "Joffrey arsız ama en azından salaktı!" şeklinde Joffrey'i özlemeye başladı. Sansa Stark'a, Theon'a, kendi babası ve kardeşlerine yaptığı onca işkenceden sonra neyse ki onu da gömdük sevgili okurlar. Ramsay birçoğumuza, mirasına konmak için üvey kızını öldürmeye çalışmasıyla hatırlanan *Üvey Baba*'yı hatırlatıyordu. Öyle ki kendisi insanlarla "mirasına konmak amaçlı öldürmek" ilişkisi kuran bir kişilikti.

Ninem, bir dönemin fenomen dizisi *Üvey Baba* için, "Seni köpekler yesin e mi!" diye bağırırdı. Üvey babaya ne oldu bilmem ama Ramsay'i köpekler yediği gün kadına ailecek bir Fatiha okuduk.

RENLY BARATHEON

Renly, Baratheon hanesinin en tatlı bireyiydi. Kitapta daha etkileyici bir karakter olduğu söylense de dizinin Renly'si de o tacı başına geçirdiğinde "göynümüzde" taht kurmayı başarmıştı. Eşcinsel olmasıyla da birçoğumuzun desteğini kazanan Renly, Margaery adlı şeytani yaratığı dul bırakmasıyla bizi daha da mutlu etti. Diğer bir şeytani yaratık Melisandre'nin gölge oyuncağıyla öldürülen Renly, dizideki en saçma şekilde ölen en iyi karakterlerden biri olarak *Game of Thrones* tarihine ismini gökkuşağı renkleriyle yazdırdı. Ayrıca Brienne'in de Renly ölür ölmez Jaime'ye yakınlaştığını unutmadık.

STANNIS BARATHEON

Baratheon hanesinin Joffrey'den sonraki yüz karası olan Stannis'in ölümü iç yağlarını eriten ölümlerden. Renly'nin intikam ateşiyle kendisini dağlara vuran Brienne, Stannis'i öldürerek içimizdeki adalet duygusunu kamçıladı ve bizlere adeta katarsis yaşattı. Renly bir yana dursun, zavallı küçük kızını ateşlerde yaktı bu şahıs. Abisinin koltuğuna göz dikerek kardeşinin, karısının, kızının ölümüne neden olan ve kızıl şeytanla beraber üçüncü sayfa haberi gibi bir yaşam süren Stannis'ten tek kazanımımızsa Ser Davos'tur. Onu da hapislere atmıştı değil mi ya?

TYWIN LANNISTER

Tywin Lannister sahnede ilk belirdiğinde, Cercei ve diğer Lannisterların aslında ideal Lannister olamayan beceriksizler olduğunu düşünmüştük. Tywin, zekâsı ve karakteriyle sempati duyulacak tarzda bir kötü adam olarak gösteriliyordu. Ancak Tyrion'a yaptıkları sonucunda anlamaya başladık ki Tywin Lannister, başaramadıklarının hırsıyla gün geçtikçe çılgına dönen, kompleksli bir manyakmış. Kendisine yakışır biçimde öldü. Küçük bir parantez açalım: *Game of Thrones*'un kötüleri her zaman kendilerine yakışır biçimde ölmüştür. Stannis'i Brienne'e öldürten, Ramsay'i köpeklerine yem eden bir dizide Tywin Lannister tabii ki helada oğlu tarafından öldürülür.

KHAL DROGO

Dizinin senarist ve yapımcılarından, hakkında bir spin-off çekilmesini talep ettiğim karakterdir. Dizide oldukça az yer almasına rağmen diziyi onsuz düşünülemez hale getirmiştir. Khal Drogo ile tanıştığımızda hayvanın teki olduğunu düşünsek de Khaleesi'ye duyduğu hislerle zamanla insana benzemiş, sonra da kalbimizi fethetmişti. Yahu karısına, "hayatımın ayı" diye seslenen hayvan mı olur?

Ayrıca *Game of Thrones*'tan ayrılınca hangi black metal grubuna transfer olacak diye dört gözle bekledik. Böyle şahane bir şey tabii ki gerçekleşmedi. O şimdi ejderhaların kanatlarında...

YGRITTE

Dizi ekibi, öncelikle izleyenleri, "Parti kur, oy verelim solcu kız" kıvamına getirdiği için bu özgür ruhlu, savaşçı kadına çok şey borçlu. Ancak Ak Gezenler tehlikesiyle yüzleştiği halde duvara karşı takındığı sert tutum, beni hep mutsuz etti. Kendisini politik anlamda John Snow'un özgür halk versiyonu olarak hayal etmiştim. Ancak o bize her zamanki gibi parmak sallayarak, "You know nothing John Snow," dedi. Her şey bir yana özgür halkla duvarın askerlerinin birlikte Ak Gezenler'e karşı verdiği savaşı düşündükçe Ygritte'in boşuna öldüğünü anlayıp sinirlenen bir kitleyiz biz.

ROBERT BARATHEON

Robert Baratheon'un olayını dizi fanları olarak tam anlayamadığımıza inanıyorum. Kendisinin eskiden yetenekli bir kral olduğunu ancak Lyana Stark'ın ölümüyle bozduğunu söyleyenler mevcut. Ancak yetenekli ve akıllı bir kral, aralarından biri karısı olmasına rağmen, Lannister faktörünü az da olsa hesaplayabilirdi diye düşünüyorum. Kaldı ki Lyanna'nın kaybını yedi krallıkla dolduramadığını söylemesine rağmen boşluğu yemekle, şarapla ve kadınlarla dolduruyor gibi görünüyor. Robert, ya yeteneksizliğini Lyanna ile gölgelemeye çalışarak hepimizi yedi ya da Lyanna ölünce, "Hayat ne kadar kısaymış..." diyerek hippi oldu. Henüz karar verebilmiş değiliz.

SHIREEN BARATHEON

Shireen Bratheon, dizinin başından beri bir türlü göremediğimiz bir Baratheon kadınıydı. Kendisi küçük ama gönlü kocaman bu kızla Ser Davos arasındaki arkadaşlık da bizi en çok etkileyen olaylardan biridir. Shireen, babasının türlü türlü saçmalıklarına rağmen onun isteklerini yerine getireceğini söyleyecek kadar büyük kalbe sahipti. Tabii ki bu kalple, babasının kendisini diri diri yakacağını düşünemezdi. Güzel sesinden masallar ve şarkılar dinledik. Bir şarkısının unutamadığım bir dizesi şöyle diyordu:

"Gölgeler dans etmeye gelir lordum,
gölgeler dansa.
Gölgeler dans etmeye gelir lordum,
gölgeler kalmaya."

Sonra gölgeleriyle kafayı bozmuş bir kadına kurban gitti kızcağız.

DOTHRAKİ ADAMLAR

"Tam konuşacağım bir gülme geliyor!" dediğim güzel bir hadiseydi şu adamların ölümü. Khaleesi'nin yanan odadan çıktığındaki halini gören her kadın Daeneryşçi olmuştur, diye de düşünmekteyim. (Ben hâlâ Starkları destekliyorum ne yazık ki.)

Bir grup maçonun Khaleesi'yi yargılamak için girdiği odada yanması hadisesi yaşanırken kafamda çalan bir şarkıyı sizinle paylaşmak isterim:

"Aşkın ateşi yakarmış ateşi
Duydunuz mu aşkın ateşini?
Hangi ateşte yanmayı dilerdin?
Pişmeyene söyle ne denirdi?
Çiğ mi? Hı Hı."

MYRCELLA BARATHEON

Cercei, Jamie, Joffrey ve Tommen'in bulunduğu bir ailenin kızı olamayacak kadar güzel bir yavrucaktı. Tek amacı yuva kurmaktı. Ancak Oberyn'in adını kullanarak katlettiler kızcağızı. Oberyn mezarında ters döndü. Kitapta Myrcellla, Robb Stark'a abayı yakıyordu. Heyecanla Robb ve Myrcella arasında yasak aşk beklememe rağmen olmadı. Myrcella büyüdüğünde zavallı Robb çoktan ölmüştü. Bak, üzüldüm yine. Ağır dram dizisi şu *Game of Thrones*...

TOMMEN BARATHEON

Açıkçası bu zavallı çocuğun bir Lannister olduğuna inanmak gelmiyor içimden. Gerçekten Robert'ın çocuğu olabilir. Çünkü böyle Lannister olmaz arkadaşlar. Savaş desen savaşamaz, seviş desen sevişemez, yönet desen yönetemez bir insan kendisi. Cercei de bunun farkında olarak Joffrey ve Marcela'ya üzüldüğü kadar üzülemedi Tommen'a. Ölümünün işe yaradığı tek noktaysa aslında yavaş geçen ve dizinin sorgulanmasına neden olan bir sezonda *Game of Thrones*'a yakışır bir final yapma kısmıydı. Eğer Cercei delirip herkesi yakmış olmasaydı Tommen'ın ölümü de izleyici açısından bir şey ifade etmezdi diye düşünüyorum.

KURGU, HAKİKAT, SİYASET

EZGİ ÖZCAN

SİLAHLANDIRILMIŞ TARİKAT ORDUSU, BAŞKENTTE HER YERE SALDIRMAYA BAŞLAR. İÇKİ FIÇILARI PARÇALANIR. İÇKİ İÇİLEN MEKÂNLAR BASILIR. GENELEV TARUMAR EDİLİR. SEKS İŞÇİLERİ VE MÜŞTERİLERİ EN AĞIR ŞEKİLDE CEZALANDIRILIR. ONLARIN AHLAKSIZ VE GÜNAHKÂR BULDUKLARINA EN UFAK MÜSAMAHA GÖSTERİLMEZ. KRALIN ASKERLERİ DE BÜTÜN OLANLARA ARKASINI DÖNÜP GÖZ YUMAR. KRALLIK VE TARİKAT UYUM İÇİNDE ÇALIŞMAYA BAŞLAR. CERSEI, PARALEL GÜCÜ OLAN FAITH'İN FAALİYETLERİNİ KEYİFLE İZLERKEN KENDİ PLANLARINI DEVREYE KOYAR.

İÇİNDE BULUNDUĞUMUZ DURUMU, yaşadıklarımızı, tanık olduklarımızı anlatabilmek ve anlayabilmek için ne zamandan beri sıklıkla dizilere başvurduğumuzu, dizilerden örnek verdiğimizi durup düşünelim. Bize karmaşık sinyaller gönderen birinden hoşlandığımızda, ofis hayatımızdaki saçma sapan aşırılıkları yermek istediğimizde, varlığımızı sürdürdüğümüz sistemi anlamlandırmaya çalıştığımızda, teknolojinin bizi nerelere götüreceğini merak ettiğimizde, olağanüstülüklerle dolu ülke siyasetini anlamaya çalıştığımızda...

Malum, özellikle 7 Haziran 2015 Genel Seçimlerinden beri ülke maksatlı olarak yaratılan bir kaosun içinde. Her ne kadar "hâkim olunamayan" aktörlerin çıkardığı hadiseler gibi görünse de öyle olmadığını içten içe biliyoruz. Bir yandan şok etkisiyle sürekli başımız döndürülüp görüşümüz bulandırılırken diğer yandan neler olduğunu anlamaya çalışıyoruz. Fakat bu anlama ve anlamlandırma çabası için nereye bakacağımızı, sorularımızı kime ya da nereye soracağımızı bilemiyoruz.

Yerli dizilerde politik ve izlenme kaygıları yüzünden gündemle ilgili herhangi bir ayrıntı bulmak mümkün değil. O yüzden imdadımıza gündelik, varoluşsal ya da politik sorunlarımıza değinen yabancı diziler yetişiyor. Kafamızın içinde dönüp dolaşan sorulara dünyanın belki de en etkili dramatik formu bazı cevaplar sunuyor. Bize başka sorular veriyor. Bu yabancı dizilerden biri, hatta en popüleri *Game Of Thrones*.

Şu an hedefte olan Gülen Cemaati'yle iktidar partisinin ittifakından, tek başına yönetime geldiği 2002 yılından itibaren neredeyse herkesin haberi vardı. O tarihe kadar siyasal İslam'ın bir türlü kendisine istediği kadar yer açamadığından, tam pozisyonunu bir türlü bulamadığından haberdarız. Bundan mütevellit, parlementer siyasette beklenen sürekliliği yakalayamayıp kenarda yaşamak zorunda kalan siyasal İslamcı bazı hareketler başka örgütlenme

yollarına gittiler. Göz önünde olmaktansa yeraltında örgütlenip dengelerin kendi lehlerine değişeceği zamanı sabırla beklediler. Yeraltında olmak, görünürdeki siyasal İslamcıların sağlayamadığı bir şeyi sağladı: Sürekliliği...
Türkiye'deki anayasal, askeri ve hukuksal dengelerden dolayı iktidara yürüme yolları kapanmış, görünürde olan/görünürde olmayan siyasal İslam hareketi çıkarları doğrultusunda işbirliği yapıp 2002 yılında el ele kol kola iktidara geldi. Bu konsorsiyumun başka aktörleri de yok muydu? Vardı elbet. Ancak başat iki kuvvet Gülen Cemaati ve şu anki iktidardı.
Sonrasını hep birlikte yaşadık. Devlet mekanizması içerisinde belli görevlerin paylaşıldığını gözlerimizle gördük, deneyimledik. Yasama ve yürütme iktidar partisinin alanındayken, yargı ve güvenlik Gülen Cemaati'ne emanet edildi. Senelerce ilmek ilmek kadrolaşıldı. O güne kadar ortak düşman belledikleri bütün odaklara operasyonlar düzenleyip kendileri için yol temizliği yaptılar. Ta ki yolda birbirlerinden başka temizleyecek kimse kalmayana kadar. Yıllarca gözü kapalı her türlü işbirliğinin yapıldığı Gülen Cemaati, kendi gücünü kazanıp palazlanmaya, iradesini kazanmaya başladı. İktidar buna çok ama çok uzun süre göz yumdu ancak işler beklendiği gibi olmadı. Artık ülke yönetiminde etkili bir klik haline gelen Gülen Cemaati, dönüp iktidarı sırtından vurmakta hiçbir beis görmedi. Titan savaşı izler gibi izlediğimiz bu süreç 15 Temmuz 2016 darbe girişimiyle pik noktasına ulaştı. Ve Gülen Cemaati kaybetti.
Şimdi OHAL gölgesinde bitmeyen büyük bir hesaplaşmaya her gün tanıklık ediyoruz. Sadece tanıklık etmiyoruz, sürecin mağduru da oluyoruz. İktidar devlet içinde büyük temizlik yaparken kendi varlığına tehdit olarak algıladığı bütün muhalifleri aynı torbaya koymaktan çekinmiyor.
Westeros'ta da farklı şeyler olmadı. Geçtiğimiz iki sezon boyunca, Cersei'nin "Faith" tarikatıyla tehlikeli dansını ve ölümcül hesaplaşmasını izledik.
Oğlu Tommen, Tyrell Hanedanı'ndan Margaery ile evlendikten sonra Cersei'nin kraliçeliği tehlikeye girer. Çünkü teknik olarak kralın eşi kimse, o kraliçedir. Doğal olarak bu durumda Margaery ve Cersei arasında bir unvan çekişmesi meydana gelir. Margaery 14 yaşındaki Kral Tommen'i etkisi altına alıp Cersei'nin iktidarından kendi iktidarına geçirmek için elinden geleni yapmaktadır. "Anne Kraliçe"nin varlığı tehlike altındadır.
Cersei sürekli kendi üstüne oynayan Tyrell mensuplarından kurtulmayı kafasına koyar. King's Landing'de neredeyse yeraltına itilmiş bir tarikat olan "Faith"in "Büyük Serçe"sine işbirliği teklif eder. Ve şunları söyler: "Din ve krallık bu dünyayı ayakta tutan iki temeldir. Biri çökerse diğeri de çöker. İkisini de korumak için ne gerekiyorsa yapılmalı." Teklif, "Büyük Serçe" tarafından kabul edilir. Cersei, King's Landing'de adaleti sağlaması için tarikat üyelerini silahlandıracağına ve önlerini açacağına dair güvence verir.

Büyük Serçe: *"Avam takımının ruhlarını ve bedenlerini koruyacak bir ordu mu?"*
Cersei: *"Bizzat Tanrılara hizmet eden bir ordu..."*

Silahlandırılmış tarikat ordusu, başkentte her yere saldırmaya başlar. İçki fıçıları parçalanır. İçki içilen mekânlar basılır. Genelev tarumar edilir. Seks işçileri ve müşterileri en ağır şekilde cezalandırılır. Onların ahlaksız ve günahkâr bulduklarına en ufak müsamaha gösterilmez. Kralın askerleri de bütün olanlara arkasını dönüp göz yumar. Krallık ve tarikat uyum içinde çalışmaya başlar.
Cersei, paralel gücü olan Faith'in faaliyetlerini keyifle izlerken kendi planlarını devreye koyar. En büyük rakibi Margaery'i can evinden yani erkek kardeşi Loras'tan vuracaktır. Loras'ın eşcinsel olduğunu "Büyük Serçe"ye söyler. Çok büyük bir günah olan eşcinselliğin affı mümkün değildir. Derhal tarikatın silahlı güçleri Loras'ı gözaltına alır. Kraliçe olarak Margaery araya girse de Loras yargılanmaktan kurtulmayacaktır. Sorgu esnasında Margaery, Loras'ı kurtarmak için yalancı şahitlik eder ancak başka biri tüm gerçeği anlatacak, Loras'ın eşcinsel olduğunu kanıtlayacaktır. Margaery ve Loras zindana atılır. Çünkü Tanrılar herkesi adalette eşitler.
Sonunda Cersei'nin istediği olmuş, kendine nefes aldıracak yol temizliği yapılmıştır. Ancak hesaplamadığı durumlar Cersei'yi alaşağı edecektir. Kendi çıkarları için palazlandırdığı tarikat, sonunda dönüp onu vuracaktır.
Cersei'nin cinsel birliktelik yaşadığı kuzeni, Faith tarikatının müritlerinden olmuştur. "Büyük Serçe"ye "Anne Kraliçe"yle yaşadıklarını itiraf eder. O andan itibaren artık Cersei de zindana kapatılması gereken bir günahkârdır. Faith'in septaları tarafından türlü işkenceler görür. Günlerce... Gecelerce...

"UTAN! UTAN! UTAN! UTAN! UTAN! UTAN!"

Cersei'nin önünde tek bir çıkış yolu vardır. Günahını itiraf edip bedelini ödeyecektir. Öyle de yapar... "Büyük Serçe"nin karşısında kuzeniyle yaptığı her ne varsa anlatır ve bağışlanmayı diler. Ancak bir şartla özgür kalıp saraya dönebilecektir: Uzun saçları kısacık kesilir. Halkın önüne çıkarılır. Suçunu kabul ettiği, günahkârlığı herkese ilan edilir. "Anne Kraliçe Cersei" tüm halkın içinden çırılçıplak bir şekilde "utanç yürüyüşü" yapmak zorundadır. Başında işkenceci septasının çanıyla.
"Utan! Utan! Utan! Utan! Utan! Utan!"
Sonunda saraya dönen Cersei, kendisine yapılanı hiçbir zaman unutmaz. Çünkü "Lannisterlar her zaman borçlarını öder." Kraliçe Margaery, Loras Tyrell ve diğer herkesin büyük septte yani ibadet mekânında, duruşma için bulundukları bir anda septi havaya uçurarak intikamını alır. Septin havaya uçurulduğunu gören küçük yaştaki Kral Tommen, pencereden atlayarak intihar eder. Artık tahta oturacak kimse kalmamıştır. Cersei başına tacı takıp Demir Taht'a oturur. Her şeye rağmen kazanan yine iktidar olmuştur.

Türkiye'nin acı gerçeklere dayanan dünyasından Westeros'un kurguya dayanan dünyasına kadar çıkar grupları aynı davranışları sergiliyor. Güç de iktidar da affetmiyor, ne bizi ne de Westeros'takileri... Zaten affetmesi de gerekmiyor.

Türkiye'nin acı gerçeklere dayanan dünyasından Westeros'un kurguya dayanan dünyasına kadar çıkar grupları aynı davranışları sergiliyor. Güç de iktidar da affetmiyor, ne bizi ne de Westeros'takileri... Zaten affetmesi de gerekmiyor. Doğasına aykırı davranmadığı için bu iki kavramı, bunların kölesi olanları ne kadar suçlayabiliriz? Başımıza gelenlere, gelecek olanlara daha ne kadar şaşırabiliriz?
İbretimizi Westeros'tan almamızda elbette bir sakınca yok. Kurgu çoğu zaman yaşanmışların, yaşananların, yaşanacak olanların önüne geçer. Kendini izletirken kafalardaki birçok taşın yerine oturmasını sağlar. Sağlar da... Durumu kavrattıktan sonra ne yapacağımızı bize söylemez. Söylemesine de gerek yoktur. Artık konuyu bildiğimize göre başımızdaki dertle ne yapacağımız bize kalmıştır.

İNSANLIK **GAME OF THRONES**'TAN SONRA NE İZLEYECEK?

KORAY SARIDOĞAN

"EEEY HBO, EEEY GEORGE R.R.MARTIN! Değil sekiz sezon, kırk sezon da olsa *Game of Thrones'u* nasıl bitirirsiniz? Böyle bir şey olabilir mi ya?" türünden bir ruh hali içerisindeyiz biz GoT hayranları, evet. Her ay yeni diziler farklı türlerde, farklı kanallarda arzı endam ediyor, iyisiyle kötüsüyle biz de izliyoruz falan ama *Game of Thrones* deyince akan suların durmaya başlaması artık işten bile değil.
Yine de her güzel şey gibi *Game of Thrones*'un da bir sonu olacak. Ya Demir Taht'a birileri oturacak, ya bütün GoT evreni Ak Yürüyenler'in dehşeti altında ezilecek ya da bizi bunca zamandır şaşırtmayı başaran dizi ekibi yeni bir sürprizle finali getirecek. Peki, *Game of Thrones* bitince ne olacak?

Bu soruyu bizden çok önce HBO ve George R.R. Martin cephesi de düşündü elbet. Bu evrenden milyonlarca ek hikâye çıkabileceğini söyleyen George R.R. Martin bir yana, dört tane (hatta belki de beş) spin-off ihtimali üzerinde konuşulması bir yana, HBO da henüz detayları tam belirlemiş değil.
Ama GoT evreninden bir başka hikâyenin spin-off'u masada; buna şüphe yok. Biz de Episode Dergi'nin bu sayısını hazırlarken şu ana kadarki en güncel verileri derleyip manzaraya bir ışık tutalım istedik. Her an yeni bir gelişmeye gebe olan bu konunun yeni bir gelişmesini şans eseri kaçırmamayı umarak öncesi ve şimdisini şöyle bir özetleyelim:
Bu spin-off dizisinin kesine yakın bir ihtimalle bir *prequel* olacağını söyleyebiliriz. Yani bildiğimiz, izlemekte olduğumuz zamanın öncesindeki bir hikâyeyi anlatacak. HBO Programlama Başkanı Casey Bloys'un ve George R.R. Martin'in açıklamaları birbirine karışmadan önce kulislerde, 2018 veya 2019'da final yapacak olan *Game of Thrones*'un ardından dört ayrı *prequel*in, hatta belki de beş tanesinin düşünüldüğü duyulmuştu. Sözkonusu projelerin görüşüldüğü yazar ekibi Max Borenstein (Kong: Skull Island), Jane Goldman (Kick-Ass), Brian Helgeland (Legend) ve Carly Wray'den (The Leftovers) oluşuyordu.
Gelgelelim önce bu dört ihtimal üzerine Martin konuştu, ardından Casey Bloys'tan ince bir düzeltme geldi. Bloys, Martin'in açıklamalarını tatlı dille yanlışladı ve masada dört veya beş hikâyenin olduğunu, yazar ekibinin eşzamanlı olarak bu fikirlerin hepsini geliştirdiğini (ah yazarlar, vah yazarlar) ve bunlardan bir tanesinin çekileceğini ifade ederek, "Öyle Kurtlar Vadisi Şurada, Kurtlar Vadisi Burada, Kurtlar Vadisi Piknikte... gibi habire GoT spin-off'u çekemeyiz, paramız da gücümüz de yetmez," anlamına gelen imalarda bulundu.
Dizinin şu anki *showrunner*ları David Benioff ve Dan Weiss'in, spin-off projelerinde aktif olmadıkları söyleniyor. Muhtemelen ana dizi finale girince uzun bir tatile çekilecekler. Dolayısıyla spin-off için görev alacaklar mı bilinmiyor. Bloys bununla ilgili olarak da, "Biz onların adlarının olmasını isteriz, fakat istemezlerse de anlarız," nevinden bir açıklama yapmıştı.

HANGİ HİKÂYELER OLABİLİR?

Peki, bu muhtemel spin-off projelerinin hangi hikâyeleri içerdiğini biliyor muyuz? Orası da resmi bir açıklamadan yoksun. Fakat en popüler, en çok konuşulan ve talep edilen seçenekler şunlar:

Gece Nöbeti, Orman Çocukları ve Ak Yürüyenler: Geçen sezon Bran'a yardım eden ve GoT tarihinde çok önemli bir yeri olan Orman Çocukları'nın hikâyesi olabilir. Melisandre'yle de ilgili olan bu hikâye, Gece Nöbeti'nin, Duvar'ın ve Gece Çocukları eliyle Ak Yürüyenler'in ortaya çıkışını anlatıyor.

Robert İsyanı: Şu anki hikâyeye en yakın yan hikâyelerden birisi bu. Şimdiki olayların yaklaşık 19 yıl öncesini içeren bu hikâye, Robert Baratheon ile Ned Stark'ın "Çılgın Kral" Aerys Targaryen'e isyanını anlatıyor. Geçen sezon, bu dönemden bir sahneyi Bran'ın zaman yolculuklarında, Jon Snow'un doğumunda görmüştük.

Dunk and Egg Hikâyeleri: "Uzun" Ser Duncan ile onun genç yamağı Egg yani Yumurta'nın maceralarını anlatan novellalar serisi. Hikâye, Martin'in de kabul ettiği üzere Brienne of Tarth'ın da atalarından biri olan Dunk'ın maceralarını içeriyor.

Aegon'un Fethi: Westeros'u fetheden Aegon Targaryen'in ve kız kardeşleri Rhaenys ile Visenya'nın Westeros'un Yedi Krallık'ına karşı savaşını anlatıyor. Yani şimdiki hikâyede çoktan yenilmiş ve dağılmış olan atalarının başaramadıklarını başarmak üzere olan Khaleesi namlı Daenerys Targaryen'in aile büyüklerini yakından tanıyacağımız bir hikâye. Dolayısıyla Jon Snow'un da...

Ejderhaların Dansı: Aegon'un fethinin üzerinden 100 yıldan fazla zaman geçmiştir. Ve ne olmuş nasıl olmuşsa Targaryenler arasında oldukça kanlı ve sert bir iç savaş çıkmıştır. Bolca ejderha içeren bir hikâye.

BİZZAT GEORGE R.R. MARTIN'İN AÇIKLAMASI

Geçtiğimiz Mayıs ayı, spin-off konusunun en popüler dönemiydi. Haberler, yukarıda bahsettiğimiz ihtimaller tek tek konuşuldu ve bu dönemde Martin, açıklamasını kendi blogundan yaptı.

Bu açıklamanın özeti şu: Evet, yeni yazarlar ve dört (belki beş) spin-off üzerine konuşuluyor. Fakat bunların içinde "Robert'ın İsyanı" ile "Dunk ve Yumurta Hikâyeleri" yok. Bunu ilk ağızdan söyleyen yazar, Dunk ve Yumurta için "önünde sonunda HBO ile bir şeyler yapacağız, ama zaman var" tadında bir ifade kullandı. Yani bunu bir spin-off olarak değil, bağımsız bir proje olarak düşünüyor.

KAFA KARIŞTIRAN AÇIKLAMA

Bu ihtimallerin her biri tek başına heyecan verici nitelikte. Ama Casey Bloys, Temmuz başında *The Hollywood Reporter*'a yaptığı açıklamada, şu an geliştirme sürecinin oldukça başında olduklarını, fakat tüm *prequel* dizilerinin tamamen yeni karakterlerle oluşturulduğunu söyledi.

Şimdi, bu ne demek? Yepyeni karakterler ifadesi, tüm bu ihtimalleri tamamen çöpe atmak anlamına mı geliyor -zira bildiğimiz karakterlerle kesişim kümeleri sözkonusu- yoksa ana diziden hiçbir oyuncunun olmayacağı anlamına mı geliyor? Kafamızda deli sorular...

TOPARLAYALIM

Tüm bu süreç ve ifadelerin kesişim kümelerini alırsak Bloys'un muğlak açıklamalarını da yukarıdaki gibi yorumlarsak karşımıza, şu ana dek hiç dillendirilmeyen bir GoT spin-off'unun (Martin bu ifadeyi sevmiyor, onun yerine *halef diziler* diyor) gelmesi muhtemel. Benim oyum Gece Nöbeti'nin hikâyesinden yana. Muhtemelen GoT evreninin en karanlık, soğuk ve gerilimli bölgelerinden biri olan bu hikâyeyi izlemek leziz olabilir. Zira bu evrenin büyülerinin temeli de burada atılmıştı. Martin'in, "50 milyon hikâye çıkar buradan!" türündeki ifadelerine güvenip gelenin gideni aratmayacağı bir GoT geleceği dilemekten başka çare yok.

Game of Thrones Türkiye'de çekilse...

JON SNOW: Çağatay Ulusoy. Hem masum ve sakin bir görüntüsü var hem de karakterin değişimiyle beraber gelen karanlığı da yansıtabilecek bir karizması.

KHALEESI: Serenay Sarıkaya. Hadi itiraf edelim; hem masum gözükmesi hem de kadın olarak güçlü duruşu… Kadın, erkek herkesi etki altına alabilen bir enerjisi yok mu?

RAMSAY BOLTON: Berk Hakman. Tutkulu ama bir o kadar da tehlikeli. Ne yaparsa yapsın kendini bir şekilde haklı çıkardığı gerçeği.

SANSA: Miray Daner. Hem masum hem de güç sahibi gözüküyor. Kızsak da seviyoruz.

CERCEI: Nurgül Yeşilçay ve Canan Ergüder. İktidara bu kadar emin adımlarla yürüyebilecek bu iki kadından daha iyisi var mı?

NED STARK: Halit Ergenç ve Barış Falay. Hem merhametli ve iyi hem de tüm soyu yönetebilecek karizmaya ve güce sahipler. Tabii bir de sezon sonunda öldüklerinde şok etkisi yaratmaz mıydı?

CLAGANE: Hakan Boyav. Tek kelime: "Tekinsiz."

ARYA STARK: Miray Akay. Tatlı, sevimli görüntüsünün altında herkesi kesecek potansiyeli görmüyor muyuz?

TYRION LANNISTER: Nadir Sarıbacak. Tamam cüce olmadığını biliyoruz ama hem fırlamalık hem de karizma olacaksa bu ancak Nadir Sarıbacak'tan çıkar!

TYWIN LANNISTER: Musa Uzunlar.

RABİA SULTAN DÜZENLİ

PINAR BULUT

OZARK

TAM CEVAPLARI BULDUĞUNDA SORULAR DEĞİŞİRSE...

AMERICAN GODS'TAN SONRA BU SIRALAR EN SEVDİĞİM, EN İÇERİDEN BAĞLANTI KURDUĞUM İŞ OLDU *OZARK*. YER YER GRAFİĞE VARAN KANLI CANLI VAHŞET SAHNELERİ, ARALARA KÜÇÜK MİNİK SERPİŞTİRDİĞİ MİZAHI, AKILLICA KURULMUŞ OLAY ÖRGÜSÜ VE AİLE OLMAK ÜSTÜNE, ŞU HAYATTA KENDİMİZDEN BAŞKA BİRİLERİNİ BU KADAR ÖNEMSEMEK ÜSTÜNE KURDUĞU CÜMLELERİ SEVDİM. TAVSİYEMDİR.

SIKÇA DÜŞÜNÜRÜM: Kırılma noktamızın sınırına gelene kadar esnersek kime/neye dönüşürüz acaba? Karakterimiz, ahlaki değerlerimiz, menfi-müspet yapabileceklerimizin ucu nereye varır? Netflix'in yeni dizisi *Ozark*'tan bahsediyorum. Gri-gece mavisi tonlarının, sürekli suda geçen evreniyle bir türlü ayağını toprağa basamamanın verdiği tekinsizliğin, boğazına kadar suça batmanın bir yanlış karara baktığını söyleyen hikâyesinin altında, dizi bu sorular hakkında.

Özetleyeyim: Marty yetenekli bir yatırım danışmanıdır. Keskin zekâlı ama yumuşak huylu, içine kapanık, sıkıcı bir adamcağızdır. Gel gör ki bir gün ortağıyla birlikte Meksikalı bir uyuşturucu kartelinin parasını aklama işine kalkışır. Ancak ortağının el altından karteli de dolandırdığından haberi yoktur. Kartel bundan haberdar olduğunda ortalığı biçer. Marty'yse hayatını kurtarmak için eli kanlı uyuşturucu patronuna bir teklifte bulunur: "Ailemle birlikte Ozark isimli sakin bir göl kıyısına gitmeme izin ver. Orada sana kaybettiğinden daha fazla para aklarım." Patron kabul eder. Ve saat işlemeye başlar. Şimdi Marty'nin kendisini ve ailesini kurtarmak için günler içinde sekiz milyon doları aklaması gerekmektedir. Yoksa sevdiği herkes öldürülecektir. Geleneksel bir suç dramasıyla karşı karşıyayız gibi duruyor değil mi?

Değil...

Ozark içeride bir aile draması. Bir adam yanlış bir karar verdi. Tüm hayatı tepetaklak oldu, ailesini kaybetme tehdidiyle karşı karşıya kaldı. Ve onları bir kez daha kaybetmeyi göze alamıyor. Çünkü ilk bölümden anlıyoruz ki Marty aslında ailesini kaybetmiş bir kere. Karısı halihazırda onu aldatıyor. Çocuklarıyla iletişimi tamamen kopmuş. Ortada bir aile yok aslında. Bir arada yaşayan ama birbirini hiç tanımayan bir grup insan var. Hata yaparsa hepsinin ölümüyle sonuçlanabilecek bu yolculukta, bu insanlar birbirini tanımaya ve gerçekten önemsemeye başlıyorlar. Bir dizi gergin twistin arkasında bu hikâyeyi izliyoruz aslında. Marty suça battı bir

kere ama ailesini kurtarmak için ne kadar ileri gidecek? Kime dönüşecek?
Tam da bu noktada başka bir dizi giriyor devreye: *Breaking Bad*. Yurtdışında da içeride de herkes bu diziyi *Breaking Bad*'le karşılaştırmış. Ama güzel bir yorum okudum bir yerde. *Breaking Bad*'le *Bloodline*'ın aşk çocuğu yazıyordu *Ozark* için. Keşke ben bulsaydım bu tarifi. Tam olarak öyle çünkü. *Breaking Bad*'in kahramanı Walter ve *Ozark*'ın Marty'si birbirlerini andırıyor, evet. Biri kendi halinde bir öğretmen, diğeri muhasebeciden hallice bir adam. İkisi de yumuşak tabiatlı. İkisi de suça bulaşıyor, o da doğru. Ama biri, kahramanının "darkside"a geçip güç ve tehlike peşinde ruhunu şeytana satmasını anlatıyor. Diğeri, ailesini kurtarmak için boyundan büyük canavarlarla mücadele eden bir adamı. Gerçi Marty 2. sezonda "darkside"a geçip bu yazdıklarımı yutturabilir bana ama şimdilik durumu Walter'ınki gibi değil. Marty'nin transformasyonu, ailesi üstünden işliyor. *Bloodline*'da olduğu gibi. Kendisi değil, ailesine olan duyguları, refleksleri dönüşüyor. Öte yandan Walter kaderini kendisi tayin ediyordu, Marty ise kaderinin oyuncağı. Sadece başına gelenlere karşılık vermeye çalışıyor. Yani iki dizinin kahramanlarının temel motivasyonları farklı, ki kahramanın motivasyonu bir dizi için her şeydir. Bütün hikâyeyi onun üzerine inşa ederiz. Kahramanımıza bir amaç, bir dramatik ihtiyaç verir, önüne de ona ulaşması için engeller dizeriz. Kahraman, engelleri aşmaya çalışırken büyür, kendini tanır, sınırlarını görür, dönüşür. Gerçek hayatta olduğu gibi. Sonuç olarak *Breaking Bad* ve *Ozark* arasında benzerlikler olduğu doğru. Ama içleri bambaşka. Bir bölüm izleyip, "*Breaking Bad* çakması bu yea!" diye etiketleyip bir kenara atanlar fırsat kaçırır, benden söylemesi. Çünkü nitelikli bir işten bahsediyoruz, özellikle karakterleri üstünden. Karakterlerin katmanlılığı işin en büyük artılarından biri çünkü. Kahramanımız Marty'nin olayları halledebilme becerisinin boyutlarını çoğu zaman koltuğun ucunda heyecan içinde izledim. Nereye kadar dayanabilecek, hangi "kötülüklere" boyun eğecek, işin içinden nasıl çıkacak merak ettim. Eşini hâlâ seviyor mu, anlamak için delice bekledim. Spoiler vermeyeyim ama sadakatsiz eşiyle bir yatak odası sahnesi vardı ki çok etkileyiciydi. Marty'yi canlandıran Jason Bateman'ın komediden dramaya bu kadar usulca, bu kadar temiz geçmesi büyük başarı. (Dört bölümü de kendisi yönetmiş bu arada.) Buradan eşine, Laura Linney'in canlandırdığı Wendy karakterine geçmek isterim ama daha önemli biri var. Herhangi bir dramatik malzemede kahraman kadar önemli olan tek bir karakter vardır çünkü. O da hikâyenin kötü adamıdır. Kötü adamınızı ne kadar güçlü yaparsanız kahramanınızı o kadar güçlendirmiş olursunuz. *Ozark*'ın kötü adamı Del, daha ilk bölümden öyle gerçek bir tehdit oluşturuyor ki göründüğü her sahnede, "Şimdi ne yapacak acaba?" diye gerildim. Onun sayesinde Marty'nin korkusuyla, derdiyle empati kurdum. Wendy hakkındaysa tek bir yorumum var. Cesur bir karakter yaratımı olmuş. Senaristler bunu göze almaktan çekinir genelde. *Ezel*'i izleyenler Eyşan'ı hatırlayıp neden bahsettiğimi daha iyi anlayabilirler. Az küfür yemedim Eyşan yüzünden. Oysa seyirci olarak bir karaktere sempati duymak zorunda değiliz. Onu seyretmek için onaylamamıza değil, onu anlamamıza, eylemlerinin sebeplerini görmeye ihtiyacımız var. Sonra sevip sevmemek bize kalmış. Kaldı ki bir karakteri sevmemek onu izlememe sebebi değil. Hatta çoğu zaman aksi olur. Bölümler boyunca Wendy'ye küfretmem, onu merakla izlemekten alıkoymadı mesela beni. Aksine daha çok meraklandım. Açıklamalarını bekledim. Duyunca tatmin oldum mu, hayır. Onu sevdim mi, hayır. Ama daha da ilgiyle izlemeye başladım. Dizinin sezon finalinde Wendy benim için gerçek biriydi artık. Esas mesele bu değil mi zaten? Gerçeklik hissi yaratmak. Ki bir diziyi/karakteri izlediğimiz süre boyunca dünyadan kopalım, ona kendimizi kaptıralım, gerçek bir deneyime en yakın duyguları yaşamış olalım.
Bu kısmı özellikle vurguladım çünkü karakterlerin katmanlılığı zor bir meseledir. Onların ruhlarını açmaya çalıştığımız bölümlerde aynı zamanda hikâyeyi aksatmamak meşakkatli iştir. *Ozark*'ın benim gözümdeki tek eksisi burada işte. Hızlı bir giriş yaptı dizi. Ama sezonun ortalarında temposu düşmeye başladı. Çünkü birkaç bölüm, karakterlerini derinleştirmeye odaklanmıştı. (Ana karakterler dışında çok leziz karakterler de var bu arada.) Yine de reji ve atmosfer görsel anlamda ilgimi canlı tutmayı başardı. Kopmadım en azından. Sezonun sonlarına doğru da sabrımın hayrını gördüm. İyi bir sezon finaliydi. Twistler büyüdü, duygular şahlandı, hikâye 2. sezonunu merak ettirecek bir noktada sezonunu kapattı.
Hatta *American Gods*'tan sonra bu sıralar en sevdiğim, en içeriden bağlantı kurduğum iş oldu *Ozark*. Yer yer grafiğe varan kanlı canlı vahşet sahneleri, aralara küçük minik serpiştirdiği mizahı, akıllıca kurulmuş olay örgüsü ve aile olmak üstüne, şu hayatta kendimizden başka birilerini bu kadar önemsemek üstüne kurduğu cümleleri sevdim. Tavsiyemdir.

DİYELİM Kİ SEVDİĞİNİZ VE SEVMEDİĞİNİZ, TANIDIĞINIZ YA DA TANIMADIĞINIZ İNSANLAR BİR ANDA YOK OLSA GERİDE KALANLAR NE HİSSEDERDİ? HAYATLARIMIZ NASIL DEVAM EDERDİ? İNANÇLARIMIZ, MANTIĞIMIZ NASIL ETKİLENİRDİ? *THE LEFTOVERS*, İŞTE BUNLARI ANLATIYOR. SÜRDÜRMEYE ÇALIŞTIĞIMIZ NORMAL, SIRADAN YAŞAMLARIMIZA BİR UYARIYLA: ÖYLE BİR ÇAĞDA YAŞIYORUZ Kİ, BAŞINIZA HER AN HER ŞEY GELEBİLİR.

KAYA HEYSE

Begin again.

TELEVİZYON TARİHİNİN EN KARANLIK, EN KASVETLİ, EN ÜZÜCÜ DİZİSİ

the leftovers

YAYVAN YAYVAN, GEVİŞ GETİRİR GİBİ, "Yae, bugün kendimi çok depresif hissediyorum!", "Ay kanka, çok fena depresyondayım!" diyerek lattelerini yudumlayan ve sıkıcı hayatlarından kendilerinden başka herkesi sorumlu tutan o tipleri bilirsiniz. Her yerdeler. İşyerlerimizde, sinemada, restoranda, metro durağında... Bu tarz insanlar aniden yok olsa nasıl hissedersiniz? Muhtemelen harika. Twitter'a baktığımızda -bir kadın cinayeti ya da çocuk istismarı olayı hakkındaki yorumları okurken- çıldırıp, "Seninle aynı oksijeni nasıl paylaşıyorum?" diye sinirleniyoruz ya... Bu insanlar, sanki yer yarılmış da içine girmişlercesine kaybolsalar, ne düşünürsünüz? Çok mutlu olursunuz muhtemelen. Üzüldüğümüzde, utandığımızda, bir şeyin üstesinden gelemeyeceğimizi düşündüğümüzde içimizi kaplayan o ümitsizlik haliyle, "Keşke yok olsam şimdi," deriz ya... Bir anda yok olursak rahatlarız değil mi? Listeyi uzatabiliriz: Kıskandıklarımızın, zaman zaman anne ve babamızın, kardeşimizin, patronumuzun, çalışma arkadaşımızın, sevgilimizin kaybolmasını isteriz, birbirimize, "Seni gözüm görmesin!" diye bağırırız.

Peki, diyelim ki bütün bu sevdiğiniz ve sevmediğiniz, tanıdığınız ya da tanımadığınız insanlar gerçekten yok olsalar geride kalanlar ne hissederdi? Hayatımız, hayatlarımız nasıl devam ederdi? İnançlarımız, mantığımız nasıl etkilenirdi? *The Leftovers*, işte bunları anlatıyor.

14 Ekim 2011'de, ansızın, ortada hiçbir sebep yokken, manasız bir şekilde 140 milyon insan -dünya nüfusunun yüzde 2'si- ortadan kaybolur. Yok olan insanlar arasında sevgililer, anneler, babalar, çocuklar, iyi ya da kötüler, hatta rahimde gelişmekte olan ceninler bile var. Dizinin ilk sezonu, *Sudden Departure* (Ani Gidiş, Ani Yok Oluş, Büyük Yok Oluş; artık hangisini be-

ğenirseniz) adı verilen bu olayın meydana gelmesinden 3 yıl sonra yaşananları anlatır. Kısaca değinelim...

ACILARA, ÜZÜNTÜYE NE KADAR DAYANIKLISINIZ?

Kahramanımız, küçük bir kasabanın polis şefi Kevin Garvey'dir (Justin Theroux). Karısı Laurie (Amy Brenneman), Ani Yok Oluş'un ardından onu terk edip Guilty Remnants (Suçlu Geride Kalanlar) adlı bir tarikata katılmıştır. Bu tarikattakilerin hiçbiri konuşmaz, herkes beyaz giyinir, birbirleriyle yazılı notlar kullanarak iletişim kurar, zincirleme sigara içer. Tarikatın tek bir amacı vardır; geride kalanlara Ani Yok Oluş'u sürekli olarak hatırlatmak.
İlk sezonun asıl hikâyesi, işte bu tarikatla kasaba halkı arasındaki ilişki. Bunun dışında son derece ilginç yan hikâyeler var: Tarikata katılan Megan (Liv Tyler), Kevin'in çocukları, bir rahip ve Nora (Carrie Coon). Nora, Ani Yok Oluş'ta iki çocuğunu ve kocasını kaybetmiştir.
Dizi, Tom Perrotta'nın aynı adlı romanından uyarlandı. Yapımcısıysa -dikkat- Damon Lindelof. Milyonlarca *Lost* hayranı (ben de) ona hâlâ kırgın, haliyle ama Lindelof, *The Leftovers* ile müthiş bir televizyon olayı yaratmış.
The Leftovers, izlemesi zor bir dizi. Yas, hayatımız boyunca birkaç kez karşılaşabileceğimiz bir duygu. En temel sebebi, tabii ki ölüm. Annelerimiz, babalarımız, diğer sevdiklerimiz ölecek. Biz de öleceğiz. Dolayısıyla bizi bekleyen şeylere hazırlıklı olabiliriz ama *The Leftovers*'taki yas, o bildiğimiz yas değil. Ani Yok Oluş'un ne olduğunu kimse bilmiyor. 140 milyon insanın nereye gittiğini kimse bilmiyor. Geri gelecekler mi kimse bilmiyor. Bu olay yine olacak mı kimse bilmiyor. Bilim, açıklama yapamıyor. Din, cevap veremiyor ve vicdanları rahatlatmıyor. Dolayısıyla o üzüntüden, o ümitsizlikten, o belirsizlikten kurtulmak imkânsız hale geliyor. Dizi, işte bu duyguları olağanüstü bir dille, müthiş karakterler üzerinden, müthiş oyunculuklarla anlatıyor. İlk sezon çok iyi. 2. sezon olağanüstü. 3. ve son sezon inanılmaz. *The Leftovers*, her geçen sezonda çıtayı yükseltiyor ve zirvede bırakıyor.

MERAK ETMEYİN, SPOILER İÇERMEZ!

The Leftovers, büyük bir travmanın artçılarını oturma odalarımıza taşıyor. İzlerken, "Ani Yok Oluş nedir?" sorusunun cevabını sürekli olarak merak etsek de karakterlerin çektiği acılar, merakımızın önüne geçiyor. İzlerken tek istediğim, karakterlerin az da olsa mutlu olmasıydı. İlk sezon boyunca bu pek de mümkün olmadı. Zaman zaman onlardan daha çok üzüldüğümü bile düşünüyorum.
Yine de soralım -merak etmeyin, spoiler yok- nedir bu Ani Yok Oluş? Cevap çok açık: Bilmiyoruz...
Bütün dinlerde kıyametten bahsedilir ama dizide ne bilim ne de din Ani Yok Oluş'a yanıt bulabiliyor. Diziyi ilginç kılan başka bir yön de bu. Birçok *post-apocalyptic* (kıyamet sonrası) filmde din ya da bilim, bir cevap sunup yüreklerimize su serper. Bu filmlerde genelde, din ve bilim karşı karşıya gelir ama *The Leftovers*'ta öyle değil. Din de bilim de yaşananları açıklamaya yetersiz kalır. Belki de din ve bilim ilk kez aynı saftadır. Dizinin yastan sonraki ana teması da bu zaten: İnançlarımız... Büyük dinler (İslam, Musevilik, Budizm, Hinduizm, Hıristiyanlık) bize yetmediğinde, inancımızı yitirdiğimizde ne yapacağız? İlk sezon bu konuyu nefis işliyor.
Karakterler, özellikle ilk sezonda zaman zaman nihilizmin sınırlarında dolaşıyor. Bu aslında televizyon için tehlikeli bir yaklaşım. Tutmazsa dizinin hayatı kayar çünkü. Karakterlerin bir amacı yokmuş gibi görünüyor çünkü yas, onları tamamıyla ele geçirmiş. Mesela *Sopranos*'ta, Tony Soprano daha iyi biri olmaya çalıştı hep. *Breaking Bad*'deyse Walter White hep daha kötü olmayı amaçladı. Bu amaçlar, dizileri ve karakterleri sürükledi, yeni hikâyelerin doğmasına sebep oldu. Ama *The Leftovers*'ta kahramanlarımız sadece *bugünü de atlatayım da yatayım* havasında olabiliyorlar. Lindelof, bu duruma sonraki sezonlarda el atıyor zaten: Mekânlar değişiyor, yeni karakterler geliyor.

İLHAM KAYNAKLARI; OKUL KATLİAMLARI VE GEORGE W. BUSH

Artık olmaması, yaşanmaması gereken bir sürü kötülüğün sürekli olarak yaşandığı bir dünyadayız. Çocuklar öldürülüyor, tecavüze uğruyorlar. Hâlâ açlık var. Yoksulluk hâd safhada. Kolera bile yeniden türedi. *The Leftovers*'ın başlıca ilham kaynağıysa son derece Amerikanvari bir olgu; okul katliamları. Çocuğunuz evinizden beş dakika mesafedeki okuluna gider ama bir daha dönmez. Anlamsız, mana veremediğiniz bir yok oluştur bu işte. Böyle bir üzüntü, tüm inançlarınızı altüst etmeye yetebilir. *The Leftovers*, sürdürmeye çalıştığımız normal, sıradan yaşamlarımız karşısında bir uyarı yapıyor: Öyle bir çağda yaşıyoruz ki başınıza her an, her şey gelebilir. Bu da bizi dizinin/romanın ikinci ilham kaynağına götürüyor: Bir sürü savaş çıkaran, sıradan insanların hayatlarını altüst eden eski ABD Başkanı George W. Bush.
The Leftovers, mutlaka izlenmesi gereken bir dizi. Vereceğim tek bir spoiler var: Bir yerde 1-2 karakter mutlu olmayı başarıyor sonunda...

shameless

BİZE BENZEMEYENLE EMPATİ KURMAK

SHAMELESS'IN BARINDIRDIĞI KURGU, SEYİRCİYİ HAYATTA GERÇEKLEŞEBİLECEK BÜTÜN İHTİMALLERLE SARIYOR. AMERİKA'DA VEYA DÜNYANIN BİR BAŞKA ÜLKESİNDE, ETRAFINI SARAN TABULARI VE GELENEKSEL KALIPLARI GERİYE İTEREK İNSANIN YAŞADIĞI HER ŞEYİ, ONUN BİREYSEL VAROLUŞ, BELKİ DE FELSEFİ TABİRLE SÖYLEMEK GEREK, "DÜNYAYA FIRLATILMIŞLIK" HİSSİ ETRAFINDA İZLEYİCİYE VERİYOR.

ÇAĞLA ÖZDEN

8. SEZONU MERAKLA BEKLENEN, Türkiye uyarlaması daha görücüye çıkmadan eleştiri konusu olan, insanın izledikçe izleyesi gelen *Shameless*; Amerika'nın başka bir yüzünü anlatan, toplumda var olma çabasıyla yaşayan fakat toplumu çok da takmayan, Amerika'nın plaza&kahve temalı hayatları karşısında banliyo&bira ikilisiyle bir nevi hareket çeken bir ailenin yaşadıklarını anlatan, artık "kült" demekten çekinmeyeceğim 2011 yapımı bir Showtime dizisi. Elbette tüm bu özelliklerin belirleyici sebebi, esasen bir İngiliz uyarlaması olarak da düşünülebilir. Öyle ki dizi, İngiliz dizilerinden uyarlanan Amerikan versiyonları içinde en sevilen birkaç örnekten. Tabii bütün başarıyı Amerikan versiyonuna yüklemek haksızlık olur zira dizi, Amerikan uyarlamasında olduğu kadar orijinalinde de başarılı oldu. 2004-2013 yılları arasında tam 11 sezonluk başarılı bir maratona imza attı.
Amerikan dizi ve uyarlamalarının alışılageldik formlarından, klişelerinden ve sığlıklarından kurtulabilmiş olmasının arkasında bu İngiliz damarı yatmakla birlikte diziyi farklı kılan özelliklerinden birisi senaristlerin; dramı, seksi, alkol ve uyuşturucuyu pervasızca fakat olaylara olabildiğince yedirerek kullanması ve oyuncuların tüm bu sahneleri büyük bir yetenekle omuzlaması.
Shameless sadece, "Alkol, uyuşturucu ve seksi bolca koyalım, içine bir de aile dramı ekleyelim, oh mis!" yaklaşımından ibaret değil. Derininde birçok çatışmayı barındıran ve hiçbir karakterini klişelere yedirmeyen bir senaryoya sahip. Bir senaryonun ya da metnin vurucu olabilmesi için karakterler arasında ya da karakterlerin kendisinde çatışma kurulması şart. *Shameless*'ın senaryosuna 2011'den beri John Wells, Paul Abott, Dominique Morisseau, Nancy Pimental, Etan Frankel'in yanı sıra küçüklü büyüklü imza atan 19 yazar, senaryonun olmazsa olmazı olan bu çatışma konusunu başarıyla kotardılar/kotarıyorlar.

HER ŞEY OLUR VE HERKESİN HAYATI SIRADANDIR

Her bölümde, bir sahne önce yerden yere vurulan karakter, bir başka sahnede başka bir mücadelenin içine giriyor. Eleştirdiğiniz biri, içine düştüğü çatışmada bizden biri gibi davranabiliyor. Belki de *Shameless* izleyicisinin kalbini çalan noktalardan biri de hayatın içindeki birçok tanıdık noktayla karşılaşmaları.

Dramatik kurgu oluşturulurken denge, *sıradan hayatlar*ın uzağında ama şeffaf bir biçimde yansıtılıyor. Örneğin Fiona'nın sekse düşkünlüğü, birlikte olduğu erkeklerin fazlalığı ve çeşitliliği bölümler ilerledikçe birçok izleyici tarafından, geleneksel ve cinsiyetçi yaklaşımlardan sıyrılamamanın verdiği reflekslerle, "Sürtük işte! Senden nefret ediyorum Fiona!" gibi tepkilere yol açsa da en fazla birkaç bölümde Fiona'nın karakterine inilerek, o karakterin önce geçmişten o güne nasıl geldiği soruluyor, sonra da bu soruya verilen cevapla izleyici tokatlanıyor.

Frank'in iğrenç bir baba olduğunu her defasında düşünüyor izleyici; fakat günün birinde tek bir sahneyle zamanında onun da bir çocuk olduğunu ve kimsenin yetişkin haliyle dünyaya gelmediğini hatırlıyoruz.

Shameless'ın barındırdığı kurgu, seyirciyi hayatta gerçekleşebilecek bütün ihtimallerle sarıyor. Amerika'da veya dünyanın bir başka ülkesinde, etrafını saran tabuları ve geleneksel kalıpları geriye iterek insanın yaşadığı her şeyi, onun bireysel varoluş belki de felsefi tabirle söylemek gerek, "dünyaya fırlatılmışlık" hissi etrafında izleyiciye veriyor. Bu sayede biraz önce italikle yazdığımız *sıradan hayatlar* algısı, aslında izlediğimiz hayatın da sıradan olduğunu, dolayısıyla her şeyin mümkün olduğu bu hayatın başlı başına sıradan olduğunu ve biçimleri farklı olsa da neticede hissettirdikleri itibarıyla aynı şeyleri yaşadığımızı ortaya koyuyor.

ALAMETİFARİKASINA BİRKAÇ ÖRNEK

Yıllardır şahit olduğumuz zengin kız-fakir oğlan aşklarının yanında para bulmak için çalan çırpan bir aile, özgürlüğüne düşkün bir kadına âşık olan ağa dizilerinin yanında, "Ben buyum," diyerek acısıyla tatlısıyla ama kalplerince aşklarını yaşayan gey çift, aşkından geberse dahi asla sevişmeyen dizinin esas kızı yerine seksi sığ, pornografik bir biçimde değil "seks gibi" yaşayan karakterler, masaya konan ve asla içilmeyen ağzına kadar dolu çay bardakları yerine cayır cayır tüketilen alkol, asla tuvaleti gelmeyen dizi karakterleri yerine tuvaleti kullanan ve biz zavallı izleyiciye uzaylı görmüşçesine, "Aa çişi geldi!" dedirtebilen sahneler, hamileyse illa aşeren ve ne hikmetse canı hep erik isteyen kadınlar yerine lohusalık depresyonunu dibine kadar yaşayan ve kocasına, hamilelik ve lohusalık süreci nedeniyle sevişmemelerinin şikâyetinde bulunan Veronica, gece vakti karısının maskeli suratını görünce illa çığlık atan (karısı da ona katılacak) erkek yerine, "Mısır gevreğini iki gün daha idare edin!" doğallığında çıkışlar, dizi senaryoları açısından pek çok tabuyu yıkmış durumda. Dizi boyunca küfretmeyen, elini hiç yıkamayan, banyoya dans eder gibi giden, duş altında hiç ağzından suyu tükürmeyen, ergenlik sancılarını, "Ay bana mesaj attı mı acaba?" merakından öteye götürmeyen sahnelerin yerine arsız ama sahici sahneler izlemek, içimizdeki kendimize iyi geliyor. Seyircinin, "Sonunda mutlu oldular," mesajından çok, "Sonunda ne halt olacağını pek bilemiyorum," sorunsalıyla başbaşa bırakılması elbette merakı ve seyirci sadakatini artıran bir hamle.

BAŞROL KLİŞESİNE BİR DARBE DE *SHAMELESS*'TAN

Dizinin esas kızı, esas çocuğu yok. Herkesin kendi içinde bir kurgusu ve dramatik çatışması var. Belli belirsiz bir grafikte en silik görünen kişi bile büyük bir eyleme yol açabiliyor.

Son dönem dizileri özelinde, özellikle *Game of Thrones*'un yerle yeksan ettiği "Başrole bir şey olmaz" klişesi de *Shameless* ile birlikte "Herkese her şey olur, kimse de paçayı kurtaramaz" gerçeğiyle yanlışlanıyor. Diziyi izlerken, "Yok canım, abartmışlar!" derken aynı zamanda olanları çok samimi ve gerçekçi bulmamız bu yüzden.

Shameless çok uç gözüken birçok sahneyi dramatik kurgusunun sağlam olması ve yazının başında da belirttiğim gibi oyuncuların karakterleri üzerlerine *giymekten* öte *dikmiş* olması diziyi bu kadar yükseğe taşıyor.
Tüm bu anlattıklarımızın altına kalın puntolarla şunu not düşelim: Dizinin gücü, başka dizilerde görmediğimiz küfür, şiddet, erotizm/pornografi gibi unsurlara takılmaması değil; aksine, tüm bunları birer sansür unsuru haline getirmiş algının dışına çıkması, bunu da parmağım gözüne diyen bir başkaldırı halinde değil, hayatın içindeki doğal akışla vermesi. *Shameless*'ta gördüğümüz mekânların yapay birer dizi seti olduğunu kabullenmek bile bazen çok zor olabilir.

TÜRKİYE UYARLAMASI YOLDA

Tüm bunların ışığında *Shameless*'ın çekimlerine başlamak üzere olunan Türkiye uyarlaması da şimdiden alay konusu oldu. Uyarlamayla ilgili yorumların neredeyse hepsi benzetmeler yapılarak dalga geçilir vaziyette. "Ne olacak, babası Fiona'ya gece 12'de eve gidince evden çıkmama cezası mı verecek?" soruları seyircinin umutsuzluğunu gösteriyor.
Hadi umutlu olalım, dizinin çok sağlam bir uyarlama olacağını düşünelim. Düşüncesi bile zor. Çünkü *Shameless*, kendi ruhunu yaratmış bir dizi. Elbette uyarlamalar birebir yapılmak zorunda değil, ama orijinal eserden çok da uzak olmamalı. Ve *Shameless*, uyarlama için çok riskli bir seçenek. Çatışmaları ve kurgusu "Türk usülü" yapılır da, Fiona en fazla "azıcık asi" bir ablaya, Frank "alkolikmiş gibi görünen ilgisiz babaya", Lip sadece "çocuğunuz çok zeki ama potansiyelini kullanmıyor" öğrencisine, Debbie "evde bulaşıklara yardım etmeyen ergen kız" klişesine dönerse o iş iskambil kartından çiçek çıkmasına benzer. Hem de o sihri kimse yemez. Elbette aksi çıksın, bu topraklarda da böyle işler yapılsın, hepimiz haksız çıkalım, çok isteriz.
Shameless, karşı komşunun, aile içinde kınadığımız, uzaktan merakla izlediğimiz ve gece kafamızı yastığa koyduğumuzda kendi hayatımıza dair ama az ama çok benzer noktalar bulduğumuz hayatı gibi. "Allah esirgesin!" dediğimiz ama işin özüne dönünce arızaları barındıran, hatalarla dolu, kimi zaman sevgisiz, kimi zaman çaresiz hayatımızın birkaç boy büyüğü. Dizi başlarken bir önceki bölümü kaçıran seyirciye küfür kıyamet söven, uçlarda gibi görünse de hepimizin karşısına çıkabilecek ama yakın ama uzak ihtimallerin dizisi.

Dizinin gücü, başka dizilerde görmediğimiz küfür, şiddet, erotizm/pornografi gibi unsurlara takılmaması değil; aksine, tüm bunları birer sansür unsuru haline getirmiş algının dışına çıkması, bunu da parmağım gözüne diyen bir başkaldırı halinde değil, hayatın içindeki doğal akışla vermesi.

Fantastik Cadde Derledi:
Gözden Kaçırılmaması Gereken San Diego Comic Con 2017 Haberleri

INHUMANS

San Diego Comic Con'un 2. gününde *Inhumans* kadrosunun katıldığı bir panel gerçekleşti ve burada 2. fragman yayınlandı. Biz de oyuncu kadrosunun, yönetmenin açıklamalarını ve dizi hakkında son gelişmeleri sizler için derledik...
Daha önce açıklandı ama tekrar etmekte fayda var; *Inhumans*'ın ilk iki bölümü IMAX salonlarında yayınlanacak. Sonrasındaysa 3 Kasım Cuma gününden itibaren ABC kanalında haftalık olarak ekranlara gelecek. Dizinin yapımcısı Scott Buck, IMAX çekimlerinden epey korkmuş! "IMAX ile çekim yapmak ben dahil herkesi korkuttu. Bu karar alınmadan önce test yapmayı istedim ve onlara bunun için yeterli merceklere sahip olup olmadıklarını sordum çünkü yeterliliği hakkında şüphelerim vardı. Çekimler sona erdiğindeyse IMAX'in seriye özel bir bakış açısı kattığını gördüm."
Scott Buck ayrıca; dizinin amacının karakterleri süper kahramanlardan ziyade süper güç sahibi insanlar olarak görmek olduğunu söyledi.

Dizinin oyuncularından Mike Moh (Triton) ve Sonya Balmores (Auran), dövüş eğitimi aldıklarını ve dizi için orman gibi zorlu koşullarda eğitim yaptıklarını söylediler.
Dizide Crystal karakterini canlandıran Isabelle Cornish, dizideki rolü ve devasa köpek Lockjaw ile ilgili bir iki şey söyledi: "Çok ilginçti çünkü çoğu zaman havalı davranıyorum ancak bunu Lockjaw ile düzeltmek zorunda kaldım. Sonunda, önümde büyük bir dev kafanın varmış gibi davranmasını istedim. Rolü aldığım zamansa, 'Aman Tanrım!' dedim ve neden koşturup havaya uçtuğumu şimdi daha iyi anlıyorum."
Bu açıklamalardan sonra araya Marvel TV'nin başı Jeph Loeb girdi ve diziden bazı görüntüler gösterdi. Salonda bulunan izleyiciler Triton karakterinin çok iyi yansıtıldığını söylüyor.
Bu görüntülerden sonra oyuncu kadrosunda yer aldığını bildiğimiz ama rolü gizli tutulan Ellen Woglom'ın Louise'i oynayacağı açıklandı. Louise, orijinal bir karakter ve bazı özel yeteneklere sahip. Herhangi bir süper güce sahip olmayacak.
Daha sonra ise Jeph Loeb, diziden yeni bir sahne gösterdi, bu sahnenin *Agents of Shield* ile bağlantılı olduğu söyleniyor!

ARROW

5. sezon finalinde izleyici tatmin eden *Arrow* ekibi de Comic Con'da yer aldı. Geçen sene olduğu gibi bu yıl da dizi ekipleri filmlerin gölgesinde kalsa da hatırı sayılır bir kitle, dizi ekiplerine oldukça ilgiliydi. Ekip soruları yanıtladıktan sonra 6. sezon fragmanı yayınlandı ve 1-2 yeni duyuru oldu.
Person of Interests dizisinden tanıdığımız Michael Emerson, *Arrow*'un 6. sezon kadrosuna dahil oldu. Rolü açıklanmadı. Stephen Amell, Oliver ile Felicity'nin evlenmesini umduğunu söyledi. Anatoly Knyazev karakterini canlandıran David Nykl'nin diziye döneceği açıklandı.
Arrow, 12 Ekim'de.

LEGENDS OF TOMORROW

2. sezon finalini merak uyandırarak tamamlayan *Legends of Tomorrow*'un 3. sezon fragmanı yayınlandı. Wentworth Miller (Captain Cold) Arthur Darvill (Rip Hunter) Neal McDonough (Damian Darkh) yeni sezonda diziye geri dönecekler! Aynı zamanda Matt Ryan, Constantine olarak *Legends of Tomorrow*'da yer alması için ikna edilmeye çalışılıyor!

Legends of Tomorrow 10 Ekim'de!

THOR: RAGNAROK

Marvel paneli büyük bir kalabalığın eşliğinde gerçekleşti. Gelecek filmlerin konsept çalışmaları ve yeni oyuncuları gösterildikten sonra sahneye Kevin Feige ve *Thor: Ragnarok* ekibi çağrıldı. Chris Hemsworth, Cate Blanchett, Mark Ruffalo, Tom Hiddleston, Jeff Goldblum, Karl Urban, Rachel House, Tessa Thompson ve yönetmen Taika Waititi panele katılan isimlerdi. Hemsworth, Thor'un bu filmde çok değiştiğini belirtirken saç kesiminden de bahsetti. Loki, Odin kılığında yönettiği Asgard'ı sonunda bolca ve kaosa sürüklerken bu durum Cate Blanchett'ın canlandırdığı Hela karaketerine karşı ülkeyi savunmasız kıldı. Mark Ruffalo'nun karakteri Hulk'un Saakar'da Bruce Banner'a dönüşmeyi reddettiği ve arenada dövüşmekten zevk aldığını açıkladı. Panelin sonunda önce San Diego'dakilere sonra da internet üzerinden tüm dünyaya fragmanı yayınladılar.
Thor: Ragnarok 27 Ekim 2017'de vizyona girecek.

THE FLASH

3. sezon, Barry Allen'ın kendini Speed Force'a feda ettiği sırada üzücü bir sonla bitmişti. *Flashpoint*'i yaratırken çok şey karıştırdı. Hataları için kendini affettirmenin yolu buydu.
Panele katılan oyuncular; Keiynan Lonsdale, Candice Patton, Grant Gustin, Tom Cavanagh, Jesse L. Martin, Danielle Panabaker, Carlos Valdes ve yapımcı Todd Helbing oldu.
The Flash, hayranları fazla bekletmedi ve panelin hemen sonrasında 4. sezonun fragmanını yayınladı. Fragmanla ilgili en şaşırtıcı şey, Iris West'in sesini duymak oldu! "Benim adım Iris West. Ve dünyadaki en hızlı adamla evlenmeliydim." Barry ve Iris'in 3. sezondan sahnelerini de gördüğümüz fragman, Iris'in sesiyle kapanıyor. Fragmanda hayranları en çok mutlu edense *Flash*'ın yeni kostümü oldu!
4. sezonda göreceğimiz yeni yüzler, Comic Con'da tanıtıldı. *Machete*'de izlediğimiz Danny Trejo kadroya Gypsy'nin babası olan Breacher olarak katıldı. *The 100*'den tanıdığımız Neil Sandilands'i *Flash*'ın meta-insan

düşmanı olan The Thinker olarak izleyeceğiz. Kim Engelbrecht de The Thinker için aletler üreten bir mühendis olan The Mechanic'i canlandıracak. The Thinker'ın kadroya dahil olması hem *Flash* ekibini hem de hayranları oldukça mutlu etti.
4. sezon öne çıkan detayları şunlar; 1. bölümün ismi "The Flash Reborn" olacak ve 4. sezonun hikâyesini "The Flash: Rebirth" çizgi roman serisi oluşturacak. Hayranlar başka bir müzikal bölüm istediğini söylese de yapımcılar bu konuyu açıklık getirmedi.
The Flash yeni sezonuyla 10 Ekim'de geri dönecek.

SUPERGIRL

Geçtiğimiz sezonu *Arrow* dışında beklentilerin uzağında bitiren DC dizilerinden olmuştu *Supergirl*. Comic Con'daysa yeni sezonla ilgili duyurular yapıldı. Adrian Pasdar, Carl Lumbly, Yael Grobglas ve Emma Tremblay dizinin oyuncu kadrosuna dahil oldu. Yeni sezon, insan olmanın nasıl bir şey olduğuna odaklanacak. Özellikle kara insan olmanın zorluklarıyla yüzleşecek. Adrian Pasdar, Morgan Edge karakterini oynayacak. James Olsen yeni bir aşka yelken açıyor ve gazeteci, fotoğrafçı köklerine geri dönecek. Alex bu sezon kişiliğini ve mesleki hayatını yönetmekle mücadele edecek. Bu sezon Martian Manhunter'ın babasını göreceğiz.
Ayrıca ufak bir ihtimal; yeni sezonda *Supergirl*'ün kostümünde değişiklik olabilir!
Dizinin yeni sezon fragmanı da yayınlandı. *Supergirl* 9 Ekim'de!

GOTHAM

3. sezonu tartışmalı ama bir o kadar merak uyandırıcı şekilde geride bırakan *Gotham*'ın Comic Con'da 4. sezon fragmanı geldi. Fragmanla birlikte yeni haberler de geldi!
4. sezonda Victor Szazs karakterinin ön planda olacağı, Scarecrow ve Solomon Grundy'nin yeni sezonda yer alacağı, Crystal Reed'in Sofia Falcone karakterini canlandıracağı açıklandı.
Gotham'ın yeni sezonu 28 Eylül'de başlayacak!

KRYPTON

Uzun zaman sonra oturaklı ve ne yaptığını bilen bir DC dizisi geliyor. Yaklaşık 1 ay önce fragman sızdırılmış, Comic Con'daysa resmi olarak ilk kez yayınlandı. Comic Con'da öyle karakterler açıklandı ki hem bütçe hem hikâye anlamında çok şaşırdık.
İşte o haberler:
Dizide Hawkgirl, Adam Strange, Brainiac ve Doomsday karakterlerinin gözükeceği açıklandı!
DC evreninin başı Geoff Johns bazı açıklamalarda bulundu: "*Krypton* dizisi bir orijin hikâyesi olacak. Bu dizi benim favorim. Nedeniyse *Superman* mitolojisinin merkezi olması. Oradaki umudu seviyorum. Dizi aynı zamanda modern DC Evreni'ne bağlanacak."

Burada en dikkat çeken kısım, Geoff Johns'un, "Dizi aynı zamanda modern DC Evreni'ne bağlanacak," cümlesi. Bunu bir resmi açıklama olarak kabul etmek mantıklı. İlerleyen günlerde daha fazla detay bekliyoruz.
Krypton 2018'de.

LUCIFER

2. sezonun final bölümünde bize, "Ben nasıl 4 ay bekleyeceğim?" dedirten bir sezon finali yapmıştı *Lucifer*. Comic Con'da yeni fragman ve yeni haberler geldi!
Smallville'den alışık olduğumuz bir yüz, *Lucifer*'ın 3. sezon kadrosuna dahil oldu. *Superman* karakterine yıllar boyunca hayat veren ve ondan sonra herhangi bir dizi projesinde yer almayan Tom Welling, yeni sezonda ekranlarda olacak. Heyecan verici!
Bu sezonun 18 bölümden oluşacağı açıklanmıştı ancak stüdyo dört bölüm daha çekti ve bu ekstra bölümlerin adını "standalone" koydu. Bu yıl doya doya *Lucifer* var anlaşılan!

LEGION

Legion ekibi Comic Con'a geldiğinde tüm spotlar üzerindeydi. Büyük bir ilgiyle karşılaştılar. Hayranlar, ekibi gördüğü an çılgına döndü. Ve ekip, bu ilgiye değer bir cevapla paneli gerçekleştirdi. 2. sezon hakkında yeni şeyler öğrenmenin yanında bir de yeni bir karakterin *Legion*'a katıldığını öğrendik! Panele katılanlar arasında yapımcı ve yönetmenler Noah Hawley, John Cameron, Joseph Loeb ve Lauren Shuler Donner'la oyuncular Dan Stevens, Rachel Keller, Aubrey Plaza, Jean Smart, Bill Irwin, Amber Midthunder ve Jeremie Harris vardı! Dizinin psikolojik yanı ve yapılan dev savaşlar çok iyi bir dizi olacağının habercisiydi. Bununla birlikte 2. sezon için oldukça büyük umut vaat etmişti. Şiddetli Comic-Con kalabalığına dayanarak, bunu söylemek çok zor değil. İşte yaklaşan 2. sezon hakkında öğrendiğimiz her şey; en az ilk sezon kadar iyi görünüyor!
X-Men evreniyle olan ilişkilerine (ve çizgi roman tarihindeki en ünlü karakterlerden biriyle derin bağları olan merkezi bir karaktere) rağmen, *Legion* kendi zaman çizgisine sahip olacağını ve hiçbir *X-Men* filmiyle kesişmeyeceğini açıkladı.
Legion 2. sezonu için 2018'in başında gala yapacak. Bununla birlikte yeni sezon başladığında, *Legion*'u daha da merakla bekleyebiliriz; çünkü yeni sezon, ilk sezondan farklı olarak 10 bölümden oluşacak.

GÖLGE KRAL İÇİN YENİ BİR YÜZ VAR!

David Haller'in sıkıntılı zihninde gizlenen gizemli yaratığın kimliğini ilk sezonda öğrendik: Gölge Kral olarak da bilinen Amal Farouk, *X-Men* kötüsü ve Profesör Charles Xavier'in düşmanı. 8 bölüm boyunca birçok farklı yüzle karşımıza çıktı, en sık Lenny (Aubrey Plaza) olarak göründü. Onun "gerçek" kimliğini hiç görmedik. *Wonder Woman* oyuncusu Saïd Taghmaoui, Gölge Kral olarak karşımıza çıkacak. Ancak Lenny seride önemli bir rol oynamaya devam edecek, endişelenmeyin. Aslında Hawley, Taghmaoui'nin Gölge Kral'ını, Plaza'nın Lenny'sini ve Jemaine Clement'in Oliver Bird'ini önümüzdeki sezon üçlü olarak göreceğimizi söylüyor.
En çok merak edilenlerden biri de *Legion*'ın babası. *Legion* yapımcıları tarafından resmen açıklanmamış olsa da David Haller'in Marvel çizgi roman dünyasındaki babası, Profesör Charles Xavier. Panelde bununla ilgili çok fazla soru gelse de yapımcılar henüz Profesör X'in dizinin bir parçası olup olmayacağını teyit etmedi. Buna rağmen dizinin yapımcılarından Jeff'in Profesör X için birkaç fikri olduğunu söyledi. Dan Stevens, Patrick Stewart'la serisi hakkında konuştuğunu ve "Jeff'in fikrini çok iyi gördüğünü" belirtmiş. Ancak yapımcıların Profesör Xavier'in hangi halini -James McAvoy ve Patrick Stewart- tercih edeceği hâlâ soru işareti. Bu konu hakkında son noktayı koyan Hawley, "Bunun ne olacağını henüz bilmiyorum. Bu biraz da dizinin nasıl ilerlediğine bağlı. Eskisi mi yoksa yenisi mi daha eğlenceli?" diyerek kafadaki soruları iyice artırmış oldu.

THE GIFTED

X-Men mutantlarını konu alan *The Gifted*, San Diego Comic-Con panelinde tanıtıldı ve dizinin ilk 15 dakikası gösterildi. Oyunculardan Stephen Moyer (Reed Strucker), Amy Acker (Kate Strucker), Sean Teale (Eclipse), Jamie Chung (Blink), Coby Bell (Jace Turner), Emma Dumont (Polaris), Blair Redford (Thunderbird), Natalie Alyn (Lauren Strucker), Percy Hynes White (Andy Strucker) ve yapımcılardan Matt Nix, Lauren Shuler Donner ve Derek Hoffman panelde yer aldı.
Daha çok bir aile draması türünde olacak *The Gifted*. Çocuklarının mutant güçlere sahip olduklarını keşfettikleri zaman hükümetin bir biriminden kaçmaya zorlanan banliyö aileleri ve süper güçlere sahip çocukların gelişimini konu alan dizi Comic Con'da oldukça ilgi çekti.

Yeni bir fragmanın da yayınlandığı panelde en çok merak edilen soru yanıt buldu; *The Gifted* dizisinin, *X-Men* filmleriyle aynı zaman çizgisinde geçmeyeceği açıklandı. Yapımcılardan Matt Nix, "Bir *X-Men* projesinin parçası olmak için ölebilirdim! *The Gifted* için çok heyecanlıyım," dedi. Ön izlemeyi gören seyircilerin yorumu da olumlu yöndeydi. Seyirciler mutantların zaman ilerledikçe gelişeceğini ve herkesin göründüğü kadar iyi olmadığını söyledi.

BLACK LIGHTNING

DC dizi evrenine yeni bir soluk. Uzun zamandır çizgi roman evreninde pek gözükmeyen *Black Lightning*'in geçtiğimiz ay ilk fragmanı yayınlanmıştı. Comic Con'da ufak da olsa bazı gelişmeler yaşandı.Oyuncu kadrosuna James Remar, Peter Gambi'yi, Damon Gupton ise adı gizli bir dedektifi canlandıracak. Dizi 2018'de.

THE JUSTICE LEAGUE

San Diego Comic Con 2017'nin en çok ilgi gören paneli, tıklım tıklım dolu bir salonda gerçekleşti ve *Justice League* ekibinden Ben Affleck, Ezra Miller, Gal Gadot, Ray Fisher ve Jason Momoa yer aldı. Henry Cavill ve yavaş yavaş DC evreninden elini ayağını çeken Zack Synder ve yeni yönetmen Joss Whedon katılmadı.
Ben Affleck asılsız haberlere son verdi! Batman olduğu için çok şanslı olduğunu, onun bir parçası olmaktan gurur duyduğunu ve *Solo Batman* filminin yönetmeni Matt Reeves için CGI maymunu bile seslendirebileceğini de ekledi.
Superman ile ilgili gelen bir soruya Gal Gadot, "*Superman*'in hayranıysanız *Justice League* filminde çok mutlu olacaksınız," cevabını verdi.
Aynı zamanda Comic Con'da *The Flash* filminin konusunun "Flashpoint" olacağı açıklandı ve bazı filmler resmiyet kazandı. İşte o yapımlar: *Wonder Woman 2*, *The Flash*, *Justice League Dark*, *Green Lantern Corps*, *Cyborg*, *The Batman*, *Shazam*, *Batgirl* ve *Suicide Squad 2*.
Ekibe *Suicide Squad*'dan kiminle aynı karede olmak istersiniz sorusuna Gal Gadot, Harley Quinn; Ezra Miller, Deadshot; Jason Momoa, Captain Boomerang cevabını verdi.
Justice League 17 Kasım'da Türkiye'de vizyona girecek.

GÖKKUŞAĞININ ALTINDA BİR YERDE: DEPRESYON KOVUCU DİZİLER

YAZ MEVSİMİNİN BİTİŞİ RESMİ ŞEKİLDE 31 AĞUSTOS OLARAK BELİRLENSE DE MALUM KÜRESEL İKLİM ŞARTLARI NEDENİYLE EYLÜL AYININ SONUNA KADAR YAZ MEVSİMİNİ YAŞADIĞIMIZI SÖYLEYEBİLİRİZ. EYLÜLÜN SON HAFTASI VE EKİMİN İLK ON GÜNÜ KİMİLERİNE GÖRE "DEPRESYON MEVSİMİ" KİMİLERİNE GÖRE "HIRKA GÜZELLİĞİ"... YAZDAN SONBAHARA GEÇİŞTE DÖKÜLEN YAPRAKLAR YAVAŞ YAVAŞ SOKAKLARI KAPLARKEN, "EVDE OTURUP NE İZLESEM?" SORUSU BİRAZ DAHA ANLAM KAZANIYOR. GEÇ KALMADAN HAZIRLIĞINIZI YAPMANIZ İÇİN SİZE 10 ADET "DEPRESYONSAVAR" DİZİ SEÇTİM. ŞİMDİDEN İYİ SEYİRLER!

1-PARKS AND RECREATION
Amy Poehler, Nick Offerman, Aubrey Plaza, Chris Pratt ve Aziz Ansari... Yıldızlarla dolu bir kadro, kahkaha atmaktan kalori yakacağınız espriler, benzersiz karakterler! "Yetişkin olmak ve iş hayatı nasıl bir şey?" sorusuna depresif değil eğlenceli bir cevap arıyorsanız durmayın! Ron Swanson'la tanışın, "Depresyon nasıl kovulur?" diye içinizden sorun, gerisini o size tarif eder zaten!

2-UNBREAKABLE KIMMY SCHMIDT
"Kadınlar güçlüdür hatta kıyamet senaryolarını çürütecek kadar güçlüdür!" Kimmy Schmidt'in hikâyesi modern bir New York masalı olarak da tarif edilebilir, klasik bir hikâyenin günümüz şartlarına uyarlanmış hali de diyebiliriz. İşin arkasında Tina Fey'in olması aslında ne kadar eğlenceli olduğunun garantisi gibi, Titus Andromedon ise bu hikâyenin en keyifli ve tatlı tarafı! Tadını çıkarın, negatif enerjilerden arının!

3-IT'S ALWAYS SUNNY IN PHILADELPHIA
"Karanlık mizah" dedikleri şeyi seviyorsanız ve hâlâ sözkonusu diziyi izlemediyseniz ya da izleyip yarım bıraktıysanız çok şey kaçırıyorsunuz. *It's Always Sunny in Philadelphia* 12. sezonu yayınlanırken 13. ve 14. sezon onayını almış bir komedi ve ekran efsanesi... Kemikleşen izleyici kitlesi ve capslere konu alan espirileriyle bu dizi size uzun bir yolculuk ve eğlence vaat ediyor. Danny DeVito da bonusu! Zaten Danny'nin olduğu yerde depresyon olmaz!

4-SEINFELD
Bir klasik, bir efsane ve unutulmaz bir iş! *Seinfeld* her bir bölümü 22 dakika olan, 173 bölümüyle hayatımızın bir köşesinde yer alması gereken bir dizi... Ülkemizin ileri gelen sit-comlarına dahi ilham veren *Seinfeld* en kötü zamanlarınızda sarılabileceğiniz güvenilir bir dost gibi! Bu tavsiyeyi unutmayın, bir kenara not edin derim.

5-THE GOOD PLACE
"İyi olmak nasıl bir şey?" Kahkaha attırmadan güldürebilen, yüzünüze en tatlısından bir gülümseme kondurabilen *The Good Place*, Kristen Bell ve Ted Danson'ın uyumuyla son yılların en iyi ve kaliteli komedilerinden... Depresyonsavar olması bir yana, hayata karşı güzel anektodlar veren bu diziyi de henüz izlemediyseniz listenize almalısınız.

6-SILICON VALLEY
"Çok zeki insanlar nasıl hata yapar?" sorusunu şahane şekilde cevaplayan *Silicon Valley* son yılların en iyi komedilerinden değil, en iyi dizilerinden... *The Office*'i izlediyseniz ve sevdiyseniz *Silicon Valley* ile çoktan tanışmışsınızdır hatta dizinin kendine has küfürleri ve tanımları da dilinize yerleşmiştir. Hâlâ izlemediyseniz çok geç kalmış olduğunuzu varsayıyorum, işyerinde yaşadığınız problemlere dahi 32 diş bakabilmenizi sağlayacak *Silicon Valley*'in hikâyesini ve dünyaya bakışını hayatınıza taşımanızı öneriyorum.

7-BETTER THINGS
Louis C.K. ve Pamela Adlon'dan harika bir iş! "Yetişkin bir kadın, bekâr bir anne olmak nasıl bir maceradır?" sorusunu dürüstçe, iyisi ve kötüsüyle anlatan *Better Things*, özellikle belirli bir yaşın üzerindeki izleyici için ilham kaynağı diyebiliriz. Esprilerin biraz edepsiz olduğunun altını çizelim, sonra, "Arkadaşlar arasında izleyemedik bunu yahu!" demeyin!

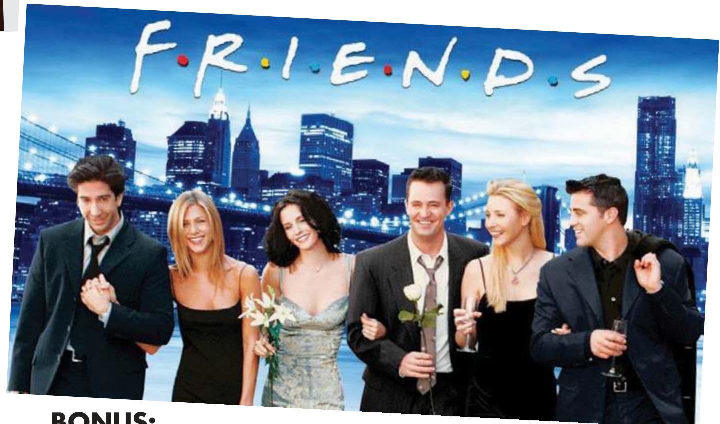
8-CATASTROPHE
İngiliz mizahı sevenler için bir güzellik daha! Kadın-erkek ilişkilerine bakışı ile türdaşlarından ayrılan *Catastrophe*, "Her şerde bir hayır vardır!" cümlesinin ne kadar doğru olduğunu da hikâyesiyle gösteriyor. Özellikle hayatınızın sıkıntılı bir döneminden geçiyorsanız izleyerek titreyip kendinize gelmeniz mümkün!

10-BLACK BOOKS
İngiliz dizilerinin en komiklerinden biri, Channel 4'ün yüz aklarından... "Bir kitabevinde ne yaşanabilir, ne bu kadar absürd ve komik olabilir?" diyorsanız sizi böyle alalım. 3 sezonu bulunan ve toplam 18 bölümden oluşan *Black Books*'un IMDb puanı 8,5... Takdir edersiniz ki bir komedi dizisi için harika bir puan; zira insanları güldürmek ağlatmaktan daha zordur! Bernard Black, Manny ve Fran'la tanışmadıysanız hiç durmayın, onları güle güle seveceksiniz!

9-DON'T TRUST THE B—— IN APT. 23
Çok kıymeti bilinmemiş bir dizi ama en eğlencelisinden! "Çıtır çerez eğlencelik bir şey lazım!" diyenlerdenseniz ve yayınlandığı dönemde izlemediyseniz ne duruyorsunuz? Buyurun meydan sizin! Başrolünde Jessica Jones ile iyice sevip saydığımız Krysten Ritter'ın olması ve gerçekten güldürmesi de ayrı güzellik...

BONUS:
Elbette Friends!
Çok şey demeye gerek var mı? Zaten cevabını siz kafanızda verdiniz bile!

2 AYLIK DİZİ KÜLTÜRÜ DERGİSİ /// SAYI: 5 /// AĞUSTOS & EYLÜL /// FİYAT:12 TL

EPISODE YERLİ

"KALEMİMİN UCUNU SİVRİLTEN, YENİ BİR ŞEY SÖYLEME ARZUSU"
PINAR BULUT & KEREM DEREN

"Boş Zaman" Kavramı & Diziler
ZEYNEP GÜRER & MERT GÜRER

BU YAZIN SÜRPRİZİ: ÇEMBER

ÖZEL RÖPORTAJ:
- ABDULLAH OĞUZ
- GÖZDE YILMAZ
- İBRAHİM ALTUN

ÖYKÜ *ezberbozan* KARAYEL